

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

24'üncü Birleşim 23 Kasım 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	923
II.- GELEN KÂĞITLAR	926
III.- YOKLAMALAR	974,975
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	927,928
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>927:928,928:932</i>
1.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Öğretmenler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	927:928
2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	928:930
3.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, Diş Hekimliği Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	930:932

V.- AÇIKLAMALAR

928,932,956,964,968,988,
998,1001,1022,1023,1028,
1029

- 1.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, eczacıların ve eczacılık mesleğinin kronik hâle gelen sorunlarına ilişkin açıklaması 928
- 2.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Amed'de yapılan eylemlere ilişkin açıklaması 932
- 3.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, TARSİM'e ilişkin açıklaması 932
- 4.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Ertuğrul Dursun Önkuzu'nun şehit edilmesinin 52'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 932:933
- 5.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Müslümanların haysiyetinin reel politikaya kurban edilemeyeceğine ilişkin açıklaması 933
- 6.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ve Ertuğrul Dursun Önkuzu'nun şehit edilmesinin 52'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 933
- 7.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, belediye işçileri ve taşeron olarak görev yapan emekçilere ilişkin açıklaması 933:934
- 8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın'ın, Düzce'nin Gölyaka ilçesinde meydana gelen depreme ilişkin açıklaması 934
- 9.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Düzce'de meydana gelen depreme ve Yusufeli Barajı'na ilişkin açıklaması 934
- 10.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ndeki artışa ilişkin açıklaması 934:935
- 11.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Yeşildere ve Gölecek Barajlarına ilişkin açıklaması 935
- 12.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Düzce'nin Gölyaka ilçesinde yaşanan depreme ve Hatay'ın da deprem tehlikesinin olduğuna ilişkin açıklaması 935
- 13.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Türkiye'nin 1'inci, dünyanın 5'inci yükseklikteki barajının açılışına ilişkin açıklaması 935:936
- 14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Mardin'in Kızıltepe ilçesinde köy korucusu Mehmet Akdağ ve yakınlarının gerçekleştirdikleri saldırıya ilişkin açıklaması 936
- 15.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, doktor ve tüm sağlık personelinin mali haklarına ilişkin açıklaması 936
- 16.- İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın, Düzce merkezli depreme, terör örgütleriyle fedakârca mücadele eden güvenlik güçlerine ve Yusufeli Barajı'na ilişkin açıklaması 936:937
- 17.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, 2021 yılındaki orman yangınları ve doğal afetler nedeniyle düzenlenen insani yardım kampanyasında toplanan bağış paralarına ilişkin açıklaması 937

18.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Muratlı Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması	937
19.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın, Düzce'nin Gölyaka ilçesinde meydana gelen depreme ilişkin açıklaması	937
20.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, merkez üssü Düzce olan depreme ve EYT'lilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	938
21.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması	938
22.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Düzce'de meydana gelen depreme ve AKP iktidarının yerel yönetimler politikasına ilişkin açıklaması	938
23.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Yusufeli Barajı'nın açılışına ve bu açılışa Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın davet edilmemesine, Düzce'de meydana gelen depreme, Deprem Araştırma Komisyonunun önerilerine ve depreme karşı devletin yaptıklarına ilişkin açıklaması	939:940
24.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Eber Gölü'ne ilişkin açıklaması	940
25.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Dursun Önkuzu'nun şehadetinin 52'nci yıl dönümüne, Diş Hekimleri Günü'ne, Düzce'nin Gölyaka ilçesinde meydana gelen depreme, kadroya geçirilen taşeron işçilere, 4/B'lilerin sorunlarına, kamuya iş yapan küçük çaplı müteahhitlerin artan enflasyon ve inşaat maliyetleri yüzünden sıkıntı içerisinde olduklarına, kamuda çalışan denetim elemanlarının sorunlarına, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın yaptığı açıklamaya, İYİ Partinin Göç Doktrini ve Stratejik Eylem Planı'na ve Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ne ilişkin açıklaması	940:943
26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, hayatını kaybeden MHP Manisa İl Başkanı Murat Öner'e, Ertuğrul Dursun Önkuzu'nun şehit edilmesinin 52'nci yıl dönümüne, Düzce'nin Gölyaka ilçesinde meydana gelen depreme ve Yusufeli Barajı'na ilişkin açıklaması	943:944
27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Düzce merkezli depreme, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne, Özel Öğretim Kurumları Kanunu'na tabi rehabilitasyon merkezlerindeki öğretmenlerin sorunlarına, ihtiyaç sahiplerine yönelik acil önlem paketi hazırlanması gerektiğine ve Tokat Havalimanı'na ilişkin açıklaması	945:946
28.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, TMO prim desteğine ilişkin açıklaması	946:947
29.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, MHP Manisa İl Başkanının vefatına, Yusufeli Barajı'na, Düzce merkezli depreme ve İstanbul Milletvekili Engin Altay ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	947:948
30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	948

31.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	948:949
32.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	956:957
33.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	957:958
34.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	958:959
35.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	959:960
36.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	964:965
37.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	965
38.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Hasan Turan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	968:969
39.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Gaziantep'e yapılan roketli saldırıya ve eli kanlı radikal teröristlerin sınırlardan rahatlıkla Türkiye'ye giriş yaptığına ilişkin açıklaması	988
40.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tahir Elçi davasına ve HDP Diyarbakır İl Eş Başkanının da aralarında olduğu 39 kişinin gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin açıklaması	988:989
41.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, iktidarın Suriye politikasına ilişkin açıklaması	998:999
42.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamuda çalışan mühendislerin taleplerine ilişkin açıklaması	1001
43.- Eskişehir Milletvekili Emine Nur Günay'ın, İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın 366 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	1022
44.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması	1023

- 45.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın 366 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1028:1029
- 46.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1029:1030

VI.- ÖNERİLER**949,961,966,969,975,1002****A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**949:956,961:964,966:967,
969:974,975

1.- İYİ Parti Grubunun, Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 19 milletvekili tarafından, kadına şiddet unsurlarının tespiti ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve Hükümetin yeterli çalışmaları yapmadığı, bu konuda gerekli çalışmaların yapılması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla 23/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 949:954

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, iktidarın Suriye dış politikasında ÖSO ve HTŞ'yle kurduğu ilişkilerin araştırılması amacıyla 23/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 954:956,961:964,966:967

3.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Ayhan Barut ve arkadaşları tarafından, ülkemizde depreme karşı önlem alınması, deprem toplanma alanlarının tespiti, gerekli bölgelere toplantı alanları yapılması, eksikliklerin giderilmesi, depreme dayanıklılığı bulunmayan binaların saptanması amacıyla 30/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 969:974,975

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1002:1003

1.- Danışma Kurulunun, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5 Aralık 2022 Pazartesi günü gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer almasına; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Genel Kurulda görüşme usul ve takvimi ile konuşma sürelerine; kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanmasına, turların bitiminden sonra bütçe ve kesin hesap kanunu tekliflerinin maddelerinin oylanmasına ilişkin önerisi 1002:1003

VII- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**975,989,999,1001,1003,
1022,1023,1029,1030,
1031***A) KANUN TEKLİFLERİ**975:988,989:998,999:1000
1001,1003:1022,1022,
1023:1027,1029,1030,1031*

1.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366)

*975:988,989:998,999:1000,
1001,1003:1022,1022,
1023:1027,1029,1030*

2.- Bursa Milletvekili Osman Mesten ve 66 Milletvekilinin Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4672) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 365)

1031

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 127)

1031

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**1030***A) DUYURULAR**1030:1031*

1.- Başkanlıkça, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Genel Kurul görüşülme takvimine ilişkin Danışma Kurulu önerisinin bugün kabul edildiğine; Bütçe Kanunu Teklifi ile Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Genel Kuruldaki görüşme programının Türkiye Büyük Millet Meclisi internet sayfasında yayımlanacağına ve bastırılarak üyelere dağıtılacağına; bütçe üzerinde şahıslar adına söz almak isteyen üyelerin söz kayıt işlemlerinin 28 Kasım 2022 Pazartesi günü 12.00 ile 12.30 saatleri arasında Büyük Grup Toplantı Salonu'nda Başkanlık Divanı Kâtip Üyelerince yapılacağına; söz kaydını her üyenin bizzat yaptırması gerektiğine, başkası adına söz kaydı yapılmayacağına, belirtilen saatlerden sonra söz kayıtlarının Kanunlar ve Kararlar Başkanlığınca yapılacağına ilişkin duyurusu

1030:1031

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.01’de açılarak dört oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, Gaziantep’in Karkamış ilçesinde meydana gelen alçak saldırıya ve Peñçe-Kılıç Harekâtı’nı başlatan Türk ordusuna şanlı bir zafer dilediğine ilişkin bir konuşma yaptı.

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, obezite ve neden olduğu hastalıklara,

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz, Tokat’ın sorunlarına,

Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç’ın vefat yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Gaziantep’in Karkamış ilçesine yapılan roketli saldırıya,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Dünya Dış Hekimleri Günü’ne,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, bitme noktasına gelen terör örgütünün sivilleri hedef almasına,

Tokat Milletvekili Yücel Bulut, Medical Park Tokat Hastanesine,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Adana’da yaşanan elektrik kesintilerine,

Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı, Reyhanlı ilçesine bağlı Karacanlılık, Kumtepe ve Öz Kurtuluş Mahallelerinde yaşanan içme suyu sorununa,

Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü, atanamayan öğretmenlere, sözleşmeli ve ücretli öğretmenliklere,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, Gaziantep’in Karkamış ilçesinde terör örgütlerince gerçekleştirilen roketli saldırıya ve Raşit Küçük’ün vefatına,

Kahramanmaraş Milletvekili Habibe Öçal, PKK terör örgütü tarafından şehit edilen kadın öğretmenlere,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, ASELSAN ile Kırıkkale Belediyesi arasında yapılan anlaşmaya,

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin, başta PKK olmak üzere tüm terör örgütlerini lanetlediğine ve Sağlık Bakanlığının 6 Ekim tarihinde yayımlamış olduğu yönetmeliğe,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı tarımsal girdi fiyatlarındaki artış oranlarına,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, gezgin arıcıların kendilerine sağlanan silah taşıma ruhsatlarından alınan harcın kaldırılmasını talep ettiklerine,

Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya, Osmaniye’nin 306’ncı şehidi olan Piyade Uzman Çavuş Sinan İnak’a,

Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız, ülkede art arda yaşanan terör saldırılarına,

Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz, terörle mücadeleye,

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, Dursun Önkuzu’nun ölüm yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, Paris ve Strazburg’a yaptığı ziyarete,

Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan, gübrede uygulanan karteğe,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Ankara-Afyonkarahisar-İzmir Yüksek Hızlı Tren Projesi’ne,

Adana Milletvekili Kemal Peköz, Malatya Akçadağ’a bağlı Kürecik beldesindeki Köymen’in su sorununa,

Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy, terör saldırılarına ve memleketin hâlâ en önemli sorunlarının terör ve yoksulluk olduğuna,

Giresun Milletvekili Necati Tıgılı, Giresun'un Eğribel Geçidi'nde yapılan tünele,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in Grup Başkan Vekilliği görevine, Pençe-Kılıç Harekâtı'na, Gaziantep'in Karkamış ilçesine PKK-YPG'li teröristlerce düzenlenen roketli saldırıya, Kazakistan'da yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimini kazanarak göreve başlayan Kasım Cömert Tokayev'e, dış ilişkilerde devletlerin birinci önceliğinin millî menfaatler olması gerektiğine, Çin'in Uygur Türklerine yaşattığı zulme ve Türkiye'nin 2023 hedeflerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Türk ordusunun düzenlediği Pençe-Kılıç hava harekâtına, terör örgütü PKK-YPG tarafından sınır ötesinden yapılan saldırılara, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne, 19 Kasım Dünya Çocuk İstismarını Önleme Günü'ne ve Fahrettin Paşa'nın vefatının seneidriyesine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Gaziantep'in Karkamış ilçesinde yaşamını yitirmiş olan yurttaşlara Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı dilediğine; Suriye iç savaşında alınmış olunan yanlış tutuma, Türkiye'nin seçim ortamına girdiğine, ülkede işsizlik maaşına erişimin giderek güçleştiğine ve TÜİK'in açıkladığı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ne,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın vefat yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'na, Tayyip Erdoğan'ın yeni bir terör örgütü icat ettiğine ve dün söylediklerinin tam tersini yaptığına, terörle mücadeleye, dış politikada iktidarıyla muhalefetiyle yan yana olunması gerektiğine ve İstiklal saldırısında Cumhurbaşkanı ile İçişleri Bakanının iki ayrı tavır içinde olduklarına,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, yeniden Grup Başkan Vekilliği görevine gelmesine, teröre, Pençe-Kılıç Harekâtı'na, Yusufeli Barajı'na, İmran Kılıç'ın vefat yıl dönümüne, Raşit Küçük'ün vefatına ve parti olarak yaptıkları bütün işlerin bir bütünlük içerisinde olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, Başkanlık Divanı olarak, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'i Grup Başkan Vekilliği görevinden dolayı tebrik ettiklerine ilişkin bir konuşma yaptı.

İYİ Parti Grubunun, 22/11/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Türk sanayisinin yüksek teknolojili ürün üretimindeki düşüşün sebeplerinin araştırılması, yüksek teknolojili ürün üretiminin ve bunun ihracattaki payının artırılması için alınacak tedbirlerin ve teşviklerin tespit edilmesi, bugünkü ihracat içerisinde yüksek teknolojili ürün payının azalması sonucunu doğuran eksikliklerin anlaşılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 15/11/2022 tarihinde İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve arkadaşları tarafından, kadına yönelik şiddet ve kadın yoksulluğunun nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 22/11/2022 tarihinde Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve arkadaşları tarafından, yaz saati uygulamasının ortaya çıkardığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş, Sakarya Milletvekili Çiğdem Erdoğan Atabek'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, (2/4354) esas numaralı Özel Tüketim Vergisi Kanununda ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 366) görüşmelerine devam edilerek 9'uncu maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Bursa Milletvekili Osman Mesten ve 66 Milletvekilinin Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4672) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 365) görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu, 22 Kasım Dış Hekimleri Günü'ne,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Göktürk Yeşil Kalsın Girişiminin kendilerini ziyaret ettiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Gaziantep'in Karkamış ilçesine yeni bir roketli saldırı olup olmadığına dair İçişleri Bakanlığı temsilcilerinin Meclisi bilgilendirmelerinin faydalı olacağına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, HDP Diyarbakır İl Eş Başkanı ve yöneticilerinin gözaltına alınmalarına,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kırkkale Milletvekili Ramazan Can, İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın 366 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan ile Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sorusuna cevaben Başkanlık Divanına sunulan bilgi notuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 23 Kasım 2022 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 21.03'te birleşime son verildi.

Celal ADAN

Başkan Vekili

Sevda ERDAN KILIÇ

İzmir

Kâtip Üye

Abdurrahman TUTDERE

Adıyaman

Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 35

23 Kasım 2022 Çarşamba

Milletvekili Teklifi

1.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın; 6 Eylül Gününün 6-7 Eylül 1955 Vandalizmi Hafıza Günü İlan Edilmesine Dair Kanun Teklifi (2/4746) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2022)

Raporlar

1.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti'ne Yapılacak Birlik Mali Yardımının Uygulanmasına İlişkin Özel Düzenlemeler Hakkında Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4703) ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 367) (Dağıtma tarihi: 23.11.2022) (GÜNDEME)

2.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in 2022 Yılında Beşi Haziran Ayında Olmak Üzere Genel Kurulun Altı Birleşimine Özürsüz Veya İzinsiz Katılmaması Sebebiyle Anayasanın 84'üncü ve İttüzüğün 138'inci Maddeleri Uyarınca Gerekli Değerlendirmenin Yapılması İçin Başkanlık Divanının 13 Ekim 2022 Tarihli ve 86 Numaralı Kararı İle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (3/2082) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (S. Sayısı: 368) (Dağıtma tarihi: 23.11.2022) (GÜNDEME)

23 Kasım 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 24’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Öğretmenler Günü hakkında söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs’ün, Öğretmenler Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yarın kutlayacağımız 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle söz aldım. Genel Kurulu, ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi ve eli öpülesi öğretmenlerimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, konuşmamın başında Gaziantep’te yaşanan terör saldırılarında şehit olan 5 yaşındaki yavrumuz Hasan Karataş ile ilkokul öğretmenimiz Ayşenur Alkan ve vatandaşlarımıza Cenab-ı Hak’tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Bu hain saldırıları gerçekleştiren YPG-PKK terör örgütünü ve destekçilerini burada lanetliyorum. Terör örgütlerinin hedefi olan ve hayatlarını kaybeden şehit öğretmenlerimizi rahmet ve saygıyla anıyorum.

Değerli arkadaşlar, yarın özel bir gün, biliyorsunuz, 24 Kasım Öğretmenler Günü. İnsan kaynağımızın yetişmesinde en büyük emek sahibi olan tüm öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü’nü kutluyor, ebediyete intikal edenlere Cenab-ı Hak’tan rahmet, hastalığı olanlara da acil şifalar diliyorum. Ayrıca Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere istiklal kahramanı öğretmenlerimizi, eğitim hayatına ilk adım attığım Trabzon Kanuni İlkokulundan bugüne hayatımın her döneminde büyük emekleri olan tüm öğretmenlerimi saygı ve minnetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, evet, yarın 24 Kasım ve bu 24 Kasımda da iktidar sahipleri her Öğretmenler Günü’nde olduğu gibi öğretmenlik mesleğinin kutsallığından, öğretmenlerimizin kıymetinden bahsedecek süslü cümlelerle hamaset yapmaya devam edecekler. Peki, öğretmenlerin yaşadığı sıkıntıları giderecek, sorunlarına çözüm getirecekler mi? Yirmi yıllık AK PARTİ iktidarına baktığımızda, bu sorunun cevabı maalesef “Hayır.” arkadaşlar çünkü hep şöyle yapmışlar, 24 Kasımda hatırladıkları öğretmenlerimizi bir gün sonra unutmuşlar.

İktidar sahiplerine sormak isterim: Gelecek nesillerimizin mimarı olan, ana kucağından, baba ocağından sonraki ilk durağımız öğretmenlerimiz ve atanamayan öğretmenlerimiz için ne yapacaksınız? Değerli milletvekilleri, bakın, bu ülkede “atanamayan öğretmenler” diye kanayan bir yara var. Arkadaşlar, iyi yönetilen bir ülkede “atanamayan öğretmenler” diye bir sorun olmaz.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ iktidarı göreve geldiği günden bu yana geçen yirmi yılda 8 bakan değişti; işin daha da kötüsü, her bakanla birlikte eğitim politikaları ve sistem değişti, Türk millî eğitimi bir yazboz tahtasına dönüştü.

Bu iktidar, öğretmenlerimizi yoksulluk sınırında yaşamaya mahkûm etmiştir arkadaşlar. Öğretmenlerimiz, aldığı ücretle kendisinin ve ailesinin temel ihtiyaçlarını karşılayamaz durumdadır.

Bir de adına “Öğretmenlik Meslek Kanunu” denilen bir ucubeyle öğretmenlerimiz “başöğretmen, uzman, sözleşmeli, ücretli öğretmen” diye ayrıştırıldı ve öğretmenler odasında huzur kaçtı, iş barışı bozuldu. Değerli öğretmenlerimiz, buradan sizlere de seslenmek istiyorum: İYİ Parti olarak sizlerin sıkıntılarını biliyoruz ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde gündeme getiriyoruz.

Son olarak, İYİ Parti Genel Başkan Yardımcımız ve Ankara Milletvekilimiz Sayın Şenol Sunat ve diğer milletvekili arkadaşlarımızla imzaladığımız bir araştırma önergesi verdik. Öğretmenlerimizin sorunlarının çözümüne ilişkin bu önergemiz, inşallah, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine alınır, görüşülür ve kabul edilir diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Başkanım, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli arkadaşlar, bugün grup toplantımız vardı, kendisi de öğretmen olan Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener grup toplantımızda dedi ki: “Önümüzdeki sene Öğretmenler Günü’nde sorunları değil, umutları konuşacağız; dertleri değil, mutluluğu paylaşacağız; saygınlığını ve itibarını yeniden kazanan mesleğimizin büyük kutlamasını yapacağız. İYİ Parti iktidarında ilk olarak cumhuriyetimizin 100’üncü yılının şerefine 100 bin öğretmenimizin atamasını yapacağız.” (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Ben de az kaldı diyor, Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Burhanettin Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut’un, eczacıların ve eczacılık mesleğinin kronik hâle gelen sorunlarına ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık hizmetlerinin ayrılmaz parçası olan eczacıların ve eczacılık mesleğinin kronik hâle gelen sorunları iktidar tarafından görmezden gelinmektedir. On dört yıl sonra İlaç Fiyat Kararnamesi’nde yapılan değişiklik kalıcı çözüm olmaktan uzaktır. Her 5 ilaçtan 1’inin eczanede bulunmaması, bulunmayan ilaçların sorumluluğunun eczacıya yüklenmesi, hastaların ödediği ilaç fiyat farklarının her geçen gün artması, Beyaz Reform’un üvey evladı kamu eczacılarının hak kaybı, kontrolsüz bir şekilde açılan eczacılık fakülteleri nedeniyle yakın zamanda eczacıyı bekleyen işsizlik en temel sorunlardır.

Eczacı meslektaşlarımız, çalışanları, eczacılık fakültesi öğrencileri sorunlara dikkat çekmek, iktidara seslerini duyurabilmek için 27 Kasım’da Ankara’da büyük eczacı mitinginde bir araya geleceklerdir. Mesleğine, mesleğin onuruna, mesleğin geleceğine sahip çıkmak için Ankara’da olacak tüm meslektaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan’ın, Artvin’in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Artvin’in sorunları hakkında söz isteyen Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan’a aittir.

Buyurun Sayın Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, dün Yusufeli’de büyük bir baraj açılışı gerçekleştirildi, bu anlamda barajımızın ülkemize hayırlı uğurlu olmasını istiyorum. Buna ilişkin sözlerime başlamak istiyorum değerli arkadaşlarım. Bakın, dün Sayın Cumhurbaşkanı Yusufeli’de yaptığı konuşmada aynen şöyle söyledi, “Bay Kemal, biz hesap adamıyız.” dedi yani katılmamak mümkün değil. Bakalım nasıl hesap adamı oluyorlar kendileri. 26 Şubat 2013 tarihinde grup toplantısında bu barajın temeli atılıyorken Yusufelililere dönüyor diyor ki... Telefonun karşı ucunda da kim var, Veysel Eroğlu var, dönemin Bakanı -kendi Başbakan- bir de ilgili şirket Limakın patronu Nihat Özdemir var. “Baraj ne zaman bitecek?” diyor arkadaşlar. Limakın patronu diyor ki: “Sayın Başbakanım, bu baraj 29 Mayıs 2018’de -saat de veriyor- saat 11.00’de bitecek.” Dikkat edin, 29 Mayıs 2018... Biraz sonra Veysel Eroğlu diyor ki: “Sayın Başbakanım, saat de veriyorum. Bir tane sayaç koyduk Ankara’da, saat tam 11.00’de açacağız.” 29 Mayıs 2018 geçiyor, 2019 geçiyor, 20 geçiyor, 21 geçiyor, 22 de geçiyor -hesap adamı böyle bir şey- dört buçuk sene sonra dün açtılar değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) Dün açıklama yapıyor, diyor ki: “Bu barajın yıllık getirisi 5 milyar TL. Yılda 1 milyar 900 milyon kilovatsaat enerji üretecek.” Dört buçuk yıllık sapma var değerli arkadaşlarım, dört buçuk yıllık sapma, bunu ifade etmek istiyorum.

Başka bir şey daha söyleyeceğim: Ben bu ilin milletvekiliyim. Kars’tan, Erzurum’dan, Ağrı’dan, Rize’den, Trabzon’dan, Giresun’dan adamları çağırınız, milletvekilini unuttunuz. Arkadaşlar, kendi babanızın parasıyla yaptığınız lafım yok ama devletin parasıyla baraj yapıyorlar... Biz başka Tanrı’nın çocukları değiliz, bu Parlamentoda en çok Yusufeli’yi konuşan adamım, beni çağırılmaktan niye utanıyorsunuz? (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, bakın, baraja ilişkin olarak, dün Yusufeli esnafı yukarıya çıkmadı, protesto ettiler Sayın Başkanım, Engin Başkanım, protesto ettiler, dediler ki: “Bizim sorumuz var, niye cevap vermiyorsunuz?” Bakın, orada hak sahipliğiyle alakalı 800’ü aşkın insan var, onlara hak sahipliği belgesi verilmedi yukarıya ilişkin olarak. Bunun haricinde, aynı yerlere ilişkin olarak 250’ye yakın esnaf var, hak sahipliği belgesi verilmedi, kıyamet koparıyorlar, diyorlar ki... Dün alelacele orayı açacaklardı. İki tane köyle alakalı mağduriyet yaşandı. Bunlardan biri Irmakyanı. Irmakyanı köylülerine dediler ki: “Yarın baraj açılacak, terk edin burayı.” Değerli Başkanım, elektriklerini kestiler köylülerin, şu anda elektrikleri kesik. İkinci bir köy daha var orada, Yeniköy. Yeniköylülere de diyorlar ki: “Perşembe gününe kadar terk etmezseniz su altında kalacak köy, sizin de elektriğinizi keseceğiz.” Değerli arkadaşlarım, bu baraj yapılmadan evvel Yusufeli’de cezaevi yoktu, şimdi barajda devlet hafiyelik yapıyor, “Aman, evlerinizden metalleri, kalorifer peteklerini herhangi bir şekilde götürmeyin.” diyor; hurdanın peşine düştü devlet Yusufeli’de, hurdanın peşine. Yusufeli size mezarlarını verdi, “Hayır.” diyorsunuz, devlet hurdanın peşine düştü değerli arkadaşlarım.

Başka bir konu daha var, onu da arz etmek istiyorum. Havaalanı... Rize-Artvin Havaalanı’nın adı “Rize-Artvin” değerli arkadaşlarım. Adı “Rize-Artvin” ama havaalanında “Artvin” yok. Artvin’in taksici esnafını, “08 T” yazan plakalı taksici esnafını Rize Havaalanı’na sokmuyorlar değerli arkadaşlarım. Buradan Hükûmeti Artvinlilere şikâyet ediyorum: Artvinli olup da Rize Havaalanı’nda inen herhangi bir yurttaş “08” plakalı aracı oraya sokmadıkları için bu havaalanında “08” plakalı araçlardan yararlanamıyor. Değerli arkadaşlarım, böyle bir garabet olabilir mi? Adını değiştirin, Artvin’in adını kirliletmeyin, “Bu, beyefendinin havaalanıdır.” diye deyin değerli arkadaşlarım. Bunu şiddetle reddediyoruz, bunu kabul etmiyoruz, bunun düzeltilmesi gerekiyor değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, Hopa’da bir stat beklentisi var. Hopa, Artvin’i ligde temsil eden en önemli takımımız ama ne yazık ki buna ilişkin de mağduriyetler devam ediyor; bu, Hopa Stadi’nı yapıyorsunuz.

Sözlerimin başında demiştim ki: “Biz hesap adamıyız.” diye dediler; bunu Engin Başkanımıza çıkmadan evvel de dedim. Engin Başkanım, bakın, bunlar iktidara geldiklerinde... Bakın, beğenmiyorlar ya, “Gürcistan küçük ülkedir, büyük devlet...” öyle diyorlar ya... Bakın, 1/11/2002’de -1 Kasım’da biz 100 Türk lirası veriyorduk, karşılığında 129 Gürcistan lirası alıyorduk Değerli Başkanım. Bir daha söylüyorum: 1 Kasım 2002’de 100 Türk lirası veriyorduk, 129,14 Gürcistan lirası alıyorduk bundan yirmi yıl evvel. Bunların o muhteşem hesapları sonucunda bugün, daha dün... Şimdi, 100 lira veriyoruz, 14 liri alıyoruz Değerli Başkanım, 14 lari; hesabı çok iyi biliyorlar. Biraz önce, gelmeden evvel telefonla konuştuğum bir arkadaşım da 100 lari veriyor, bakın, 100 lariye karşılık 700 lira alıyor değerli arkadaşlarım; ekonominin çökmesi budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Doları, euroyu, sterlini, onları bırakın; Gürcistan larisıyla karşılaştırın değerli arkadaşlarım, bir ülkenin ekonomisinin çökmesinin en çarpıcı örneği budur.

Değerli arkadaşlarım, o anlamda, sözlerimi bitirirken bir kere daha söylüyorum: Artvin’in bu sorunları var, bu sorunları görmezlikten gelmeyin ama inşallah Millet İttifakı’nın iktidarında biz ne açılışı yaparsak -bunu açıkça ifade ediyorum- diğer partilerin temsilcilerini de baş tacı edeceğiz; sizler gibi bu şekilde davranmayacağız değerli arkadaşlarım.

Yusufeli’nin sorunları devam ediyor, Rize-Artvin Havaalanı’nda taksici esnafının sorunları devam ediyor; bunları bir tarafa not alın. Bizim iktidarımızda o taksici esnafı o Rize Havaalanı’na kendi öz evine girer gibi girecek değerli arkadaşlarım diyor, yüce heyetinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Dış Hekimliği Günü münasebetiyle söz isteyen Burdur Milletvekili Bayram Özçelik’e aittir.

Buyurun Sayın Özçelik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik’in, Dış Hekimliği Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Saygıdeğer Başkanım, değerli milletvekilleri; dün gece Ankara’da da hissettiğimiz Düzce Gölyaka’daki deprem vesilesiyle yaralanan kardeşlerimize acil şifalar diliyorum; ülkemizin, milletimizin, insanlığın bu şekilde afetler yaşamamasını temenni ediyorum.

Aynı zamanda, yarın Öğretmenler Günü. Tüm öğretmenlerimizin; istikbalimizin mimarı, fedakârlığımızın ve sevginin timsali öğretmenlerimizin gününü de kutluyorum.

22 Kasım Dış Hekimliği Günü ve haftası Dış Hekimleri Haftası. Tabii ki her mesleğin, her meslek grubunun sıkıntıları var, beklentileri var, fırsatları var, riskleri var. Bunları meslek grubunun üst kuruluşlarından itibaren değerlendirmeler yapılır ve belirli zamanlarda adımlar atılarak bu konuda gelişmeler sağlanır. İşte, bu çerçevede dış hekimliğinin serbest çalışan dış hekimleri, fakültede okuyan dış hekimleri, poliklinikte çalışanlar, özel sağlık merkezlerinde çalışanlar, ADSM’de çalışanlar ve devletimizin kurumlarında çalışan dış hekimlerinin de bu şekilde bir beklentileri ve geleceğe yönelik de adımlar atılması konusunda talepleri var.

Biz AK PARTİ hükümetleri olarak dış hekimliğinde güzel adımlar attık. Mesela 2000’li yıllarda, benim on yıllık bir dış hekimliği dönemimde, en çok konuşulan sahte dış hekimleri yani izinsiz,

usta ıracıla alınmış, kahve koşelerinde, sağlıksız ortamlarda... Sahte diş hekimleriyle ilgili bir yasal düzenleme yaptık ve onunla ilgili problemi ortadan kaldırmış olduk. Daha sonra diş hekimliğinde uzmanlık adına adımlar atıldı ve bu çerçevede de 8 branşta uzmanlık dalı belirlendi ve bunun yasal düzenlemelerini de yaptık. Yine, plastik cerrahlarla karışıklığa sebep olan çene cerrahlarımız arasındaki bir düzenlemeyi gerçekleştirdik. O da dişin tarifini yapmakla gerçekleştirildi. Uzun yıllar diş hekimliğinin Sağlık Bakanlığında bir muhatabı yoktu, şube müdürlüğü düzeyinde idi. Bakanımızla görüşmelerde aslında biz genel müdürlük düzeyinde diş hekimlerinin temsil edilmesini veya olmazsa genel müdür yardımcılığı düzeyinde temsil edilmesini istedik ama Sayın Bakanımız Fahrettin Koca'nın talimatlarıyla Ağız ve Diş Sağlığı Dairesi Başkanlığı kuruldu ve o Daire Başkanlığının çalışmalarıyla özellikle diş hekimlerinin büyük sorunları tek tek masaya yatırılarak zlmeye başlandı. Bakın, Aile Diş Hekimliği uygulamasının pilot çalışması -alıştayına sabahleyin katıldım, yarın da devam edecek-Eskişehir'de, Karabük'te ve Kırşehir'de temmuz ayından itibaren yapıldı -2 ve 12 yaş arasındaki tüm çocuklarımızın aile diş hekimliği- yılbaşından sonra Sayın Bakanımızın büyük bir gayretiyle eminim, inanıyorum ki tüm Türkiye'ye yayılmış olacak. Bu Aile Diş Hekimliği uygulamasıyla ilgili olarak da gelecekte çürük sayısının, ağız ve diş sağlığı bakımının ne kadar daha toplum tarafından kabul gördüğünü sağlamış olacağız.

Aynı zamanda engelli hastalarımızın bakımıyla ilgili olarak da diş hekimi arkadaşlara engelli hastaya bakarken farklı bir değerlendirmeye ücret verilmesi konusunda adımlarımızı atmış bulunduk.

Geçen ay Meclisimizde, sizlerin destekleriyle, diş hekimliği fakültesinin son sınıfındaki öğrencilerimize asgari ücret verilmesi konusundaki yasal düzenlemeyi de sağlamış olduk. Bu erevede, Kıymetli Cumhurbaşkanımıza aktarılan bu konuda talimatları çerçevesinde yasanın içine konularak diş hekimliği fakültesinin son sınıf öğrencileri de asgari ücretten yararlanmış oldu.

Tabii ki son zamanlarda diş hekimliği fakültelerinin sayısı arttı, şu anda 104 adet diş hekimliği fakültesi var, bunların 97'si faal. Biz şu anda Türk Dişhekimleri Birliği (TDB) olarak da serbest çalışan diş hekimleri olarak da artık bu sayının, fakülte sayısının dondurulmasını ve durdurulmasını özellikle istiyoruz.

Gelecekte hedeflerimiz var, hizmet satın almanın yolunun açılmasını istiyoruz yani serbest diş hekimliği muayenehanelerinin daha aktif çalışmasını istiyoruz; olmayan ilçelerde, olmayan illerde yaygınlaştırılması adına hizmet satın alma yoluyla bunun gerçekleşmesinin altyapısını biz yaptık daha önceki yıllarda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN – Buyurun.

BAYRAM ÖZÇELİK (Devamla) – Hazine ve Maliye Bakanlığıyla oturduk, çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıyla oturduk ve yaptığımız çalışmalar neticesinde hizmet satın alma yoluyla ilgili çalışmalar da süratle devam ediyor.

Tabii ki diş hekimliği, teknolojik olarak, bilimsel olarak hızla ilerleyen bir meslek, bunun da takip edilmesi gerekiyor. Biz istiyoruz ki önümüzdeki günlerde on beş yılını doldurmuş diş hekimlerinin de yeşil pasaport olarak özellikle yurt dışındaki kongrelerde bilimsel çalışmalara katılmalarını arzu ediyoruz.

Sağlık turizmi yönetmeliğinde... Değerli milletvekili arkadaşlarım, Avrupa'nın birçok ülkesinden uçaklarla İstanbul'a ağız, diş sağlığı tedavisi için gelenler var; ağırlanıyor, misafir ediliyor, tedavileri yapılıyor ve İstanbul'umuzun da turizmde katkısı... Antalya vilayetimizde de hakeza sağlık turizminde

diş hekimliğinin etkisi çok fazla. Biz istiyoruz ki sürekli diş eğitimiyle ilgili mutlaka bir karar alınması lazım ve bu çerçevede sıkı bir denetimle diş hekimliğinin gelişmelerinin takip edilmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAYRAM ÖZÇELİK (Devamla) – Hepinize ağız ve diş sağlığı konusunda verdiğiniz desteklerden dolayı teşekkür ediyorum.

Kıymetli Başkanım, size de teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tosun, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Amed'de yapılan eylemlere ilişkin açıklaması

REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Amed'de yapılan eylemlerde gerek kolluk gerekse savcılık birçok usulsüzlüğe imza atıyor. 9 Ekim ve 14 Ekimde Amed'de gözaltına alınan 80 kişi hakkında ne gözaltı kararı ne de soruşturma dosyası ortada yok.

Yine, iki gün önce hava saldırı operasyonlarına dair Amed il örgütü olarak basın açıklaması gerçekleştirmek için onlarca arkadaşımız Dağkapı Meydanı'nda bir araya geldi. Bir araya gelen kitle henüz basın açıklaması yapmadan 47 kişi gözaltına alındı, 1 arkadaşımız yerlerde sürüklendi. Gözaltına alınanların bir kısmının ifade işlemlerinin bitmesine rağmen bunlar serbest bırakılmıyor. Hem gözaltına alınmaları hem de gözaltı sürecinde temel ihtiyaçlarının sağlanmaması keyfi uygulamaların devam ettiğini gösteriyor. En başta, anayasal hakların kullanılmasının engellenmesi bir suçtur. Bu suç hukuksuz uygulamalara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren 20 milletvekiline söz vereceğim.

Sayın Barut...

3.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, TARSİM'e ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, ülkemizde 2006'da Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başladı. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum gibi doğal afetlerden zarar gören çiftçiler ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptırmışsa çiftçilerin hasar tazminatlarının ödenmesi gerekiyor ancak TARSİM uygulamasına ilişkin sistemin kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödemeleriyle ilgili sorunlar bitmek bilmiyor, işlemediği açık olan bu sistemle ilgili dile getirilen eksiklikler ve eleştiriler dikkate alınmıyor. Dün Kozan ilçemizde bir narenciye üreticimiz feryat etti yine. Dolu mağduru çiftçimize TARSİM eksperleri önce hasarsızlık raporu düzenledi; itiraz etti, sonucunda başka eksperlerce yüzde 22 hasar tespit edildi ancak zarar ödemesi sistem arızalı olduğu için yüzde 10 hasar üstünden yapılmak istendi. Acilen TARSİM düzenlemesi yapılsın.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

4.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Ertuğrul Dursun Önkuzu'nun şehit edilmesinin 52'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bugün ülkücü şehidimiz Ertuğrul Dursun Önkuzu'nun şehit edilmesinin 52'nci yıl dönümü. Şehit Dursun Önkuzu, Ankara'da işgal altındaki bir okulda kızıl katiller tarafından rehin alındı, üç gün boyunca insanlığa sığmayacak işkenceler yapıldı; ciğerlerine hava basılarak şehit edildi, cansız bedeni

okulun 3'üncü katından aşağıya atıldı. Dursun Önkuzu şehidimizi ve tüm şehitlerimizi rahmet ve dualarla anıyorum. "Önkuzu hey! Önkuzu!

Önde gider Önkuzu.

Bu bayrak düşmez yere

Ölmedikçe son kuzu!"

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Karaduman...

5.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Müslümanların haysiyetinin reel politikaya kurban edilemeyeceğine ilişkin açıklaması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Mısır'da hain darbe sonucu yüzlerce Müslüman, Rabiatal Adeviyye Meydanı'nda katledildi. Seçilmiş Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi ve yüzlerce Müslüman zindanlarda şehit oldu. Elbette o günlerde bu katliam ve zulümleri hepimiz lanetledik ve Mısır'ın mazlumlarıyla birlikte olduğumuzu haykırılmış olduk. Hain darbenin başaktörü zalim Sisi'nin kurşunları 17 yaşındaki Esmâ Biltacı'yi o meydana şehit ederken, babasının kızına yazdığı veda mektubu yüreklerimizi dağladı, âdetâ hançer olup göğsümüze saplandı. O gün Sayın Erdoğan da o mektup okunurken gözyaşı döküyordu. Ancak bugün Esmâ'nın katili zalim Sisi'nin elini büyük bir heyecanla sıkıştına şahitlik ediyoruz.

Bu şahsiyetten uzak duruşun vicdanlarda yeri olmadığını hatırlatmak istiyorum. Müslümanların haysiyeti reel politikaya kurban edilemez.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

6.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ve Ertuğrul Dursun Önkuzu'nun şehit edilmesinin 52'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce Türk milletinin, ülkemizin ve ülkelerimizin gelecek yüzyıllardaki teminatı olan gençlerimizin fikir, zihin ve gönül dünyasının mimarları, aydınlığın simgesi, toplumun yol göstericisi tüm öğretmenlerimizi kutluyorum. Şahsım dâhil hayatları boyunca yetiştirdikleri ve yetiştirecekleri tüm çocuklarımız adına teşekkür ederim.

Görev başındayken gazi olmuş, şehit düşmüş, Hakk'a yürümüş olan bütün öğretmenlerimizi saygıyla ve rahmetle anıyorum. Emekli öğretmenlerimize sağlık, esenlik temenni ediyor, bütün öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü içtenlikle kutluyorum.

Bu vesileyle, tam elli iki yıl önce 23 Kasım 1970 tarihinde Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda bir öğretmen adayiyken şehit edilen Zileli şehit Ertuğrul Dursun Önkuzu'yla birlikte, tüm vatan ve dava şehitlerimizi de bir kez daha rahmet ve şükranla anıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yüceer...

7.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, belediye işçileri ve taşeron olarak görev yapan emekçilere ilişkin açıklaması

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Yıllar boyunca "taşerona kadro" talebine kulağını tıkayan AKP iktidarı, 2018 seçimlerinden önce "Taşerona kadro veriyoruz." diye bir kararname çıkardı. Her işte yaptıkları gibi, gene "mış" gibi yaparak yarım yamalak getirilen bu düzenlemede; KİT'lerde, belediyelerde, sosyal tesislerde ve birçok alanda çalışan yüz binlerce insan bu düzenlemenin dışında ve

kadro dışı kaldı. “Kadro veriyoruz.” diye kandırılan ve dört yıldır adaletsizliğe, eşitsizliğe uğrayarak mağdur edilen belediye işçileri ve taşeron çalışan insanların, emekçilerin hakları bir an önce verilmeli, kadroya alınmalı, özlük haklarıyla beraber sosyal hakları sağlanmalı ve çalışma hayatının gerçekten kanayan yarası hâline gelen taşeron sistemi son bulmalıdır.

Buradan bir kez daha ifade ediyoruz: Taşeron sistemi, kölelik sistemidir; belediye işçiliği, kadro değildir; yandaşlara 5-6 maaş verileceğine, gerçekten zor şartlarda çalışan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Düzce'nin Gölyaka ilçesinde meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Düzce Gölyaka ilçesinde meydana gelen ve Ankara'dan da hissedilen depremden etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum, depremde yaralanan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum. Cenab-ı Hak aziz milleti her türlü afetlerden korusun.

Depremden hemen sonra devletimiz bütün kurum ve kuruluşlarıyla ilk andan itibaren vatandaşın yanında olmuştur. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan depremin ilk anından itibaren gelişmeleri yakından takip etmiş ve koordinasyonu için talimatlar vermiştir. İçişleri Bakanımız, AFAD ekipleri hemen saha çalışmalarına başlamış, vatandaşlarımızın yardımına koşmuştur. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız, psikososyal destek ekibini KHK yurtları ve toplanma alanlarında vatandaşlarımıza destek vermeleri için görevlendirmiştir. Kızılayımız, sıcak yemek başta olmak üzere vatandaşlarımızın tüm ihtiyaçlarının giderilmesi için gerekli çalışmaları başlatmıştır.

Depremden etkilenen tüm vatandaşlarımıza tekrar geçmiş olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

9.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Düzce'de meydana gelen depreme ve Yusufeli Barajı'na ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Düzce'de meydana gelen ve birçok ilimizde hissedilen depremden etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Tüm kurumlarımız ve ekiplerimiz sahadadır. Her türlü tedbir alınmakta ve çalışmalar yürütülmektedir. Rabb'im, ülkemizi her türlü afet ve afetten oluşacak sonuçlardan muhafaza eylesin.

Türkiye, sembol eserleriyle bölgesel liderliği aşıp küresel düzeyde söz sahibi olma konumuna gelmiştir. Ülke ekonomisine yıllık 5 milyar TL katkı sağlayıp 2,5 milyon kişinin yıllık elektrik ihtiyacını karşılayacak olan yüzyılın enerjisi Yusufeli Barajı ve HES, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle ve destekleriyle hizmete açılmıştır.

Aziz milletimize hayırlı olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

10.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ndeki artışa ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi yıllık yüzde 138 arttı. Son bir yılda mazot yüzde 236, gübre yüzde 227, ilaç yüzde 111 zandı, yem yüzde 145 zandı. Süt inekleri kesime gidiyor. Biz “Artan maliyetler

nedeniyle çiftçi üretimi bırakıyor.” diye bas bas bağırırken Tarım Bakanı “İnsanlarımız aç mı? Markete gittiğinizde ürün bulamıyor musunuz?” diye alay ediyor. Yahu çocuklar süt içmiyor, vatandaş yumurta alamıyor, peynir alamıyor; peynir fiyatları et fiyatını geçti, vatandaş eskiden et yiyemiyordu, şimdi peynir de yiyemiyor. Vatandaş açlığa, yoksulluğa mahkûm ettiniz. İnsanlar marketin önünden geçerken utançından kafasını kaldırıp markete bakamıyor. Ey Bakan, bundan siz utanmıyor musunuz?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Utanmıyor!

BAŞKAN – Sayın Özkan...

11.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Yeşildere ve Gölecik Barajlarına ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Bursa'nın Karacabey ilçesinde yapımına 2014 yılında başlanan Yeşildere Barajı ile 2017 yılında temeli atılan Gölecik Barajı inşaatlarının belirtilen teslim tarihleri üzerinden çok uzun zaman geçti. Geçtiğimiz yıl yaşanan sel felaketiyle binlerce dönüm tarım arazisinin sular altında kaldığı Karacabey'de Yeşildere Barajı'nın önemi bir kez daha anlaşılmıştır. AK PARTİ'li İl Başkanı, milletvekilleri ve Belediye Başkanı inşaatta fotoğraf verip “2022'de bitiriyoruz.” demişlerdi. Karacabey'e sağlıklı içme suyu sağlayacak olan Gölecik Barajı'nın da inşaatı hâlen devam etmektedir.

Barajlar ne zaman faaliyete geçecek? Bugüne kadar ne kadar para harcadınız? Bu sene bu barajların yapımı için de ne kadar bütçe ayırdınız? Karacebeyli vatandaşlarımız cevap bekliyorlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

12.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Düzce'nin Gölyaka ilçesinde yaşanan depreme ve Hatay'ın da deprem tehlikesinin olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün sabaha karşı merkezi Düzce Gölyaka olan, pek çok ilimizde de hissedilen 5,9 büyüklüğünde bir deprem yaşadık. Depremde ölen vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Deprem ülkemizin bir gerçeği ancak alınan önlemlerle can kayıplarını önlemek, zararları minimize etmek mümkün.

Seçim bölgem Hatay'ın da çok önemli bir deprem tehlikesi var. Özellikle kent merkezi Antakya ve Defne de diri fay hatları üzerinde bulunuyor. Antakya'da fay hatları üzerinde bulunan okullar, kamu binaları var, bunların güçlendirme, boşaltma çalışmaları çok yavaş ilerliyor. Düzce depreminin tedbir alma konusunda örnek oluşturmasını diliyorum. Her konuda Hatay'a üvey evlat muamelesi yapan iktidarın, deprem konusunda da bu tavrından vazgeçmesini umuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

13.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Türkiye'nin 1'inci, dünyanın 5'inci yükseklikteki barajının açılışına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

“İşimiz hizmet, gücümüz millet.” sloganıyla ülkenin her gününe dünyanın en büyük projelerini sığdıran AK PARTİ lideri Recep Tayyip Erdoğan'la ülkemizin 1'inci, dünyanın 5'inci yükseklikteki barajının açılışını 22/11/2022'de yani dün yaptık. Yıllık 1,9 milyar kilovatsaat elektrik üretecek, ülke ekonomisine yıllık 5 milyar TL katkı sağlayacak, 2,5 milyon kişinin yıllık elektrik ihtiyacını

karşılacak, 2,13 milyar metreküp su depolama hacmine sahip, 558 megavat kurulu güce sahip barajımızı muhalefete anlatmamız mümkün değil. Bizim gücümüze, bizim eserimize muhalefetin de 6'lı masanın da hayalleri yetmez. En büyük gerçek: Cumhur İttifakı Türkiye'yi dünya devleti yapma peşindeyken onların hedefi güç alabilecekleri mevki, makam ve koltuktur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu...

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Mardin'in Kızıltepe ilçesinde köy korucusu Mehmet Akdağ ve yakınlarının gerçekleştirdikleri saldırıya ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mardin'de vali, Derik'te kaymakam, Kızıltepe'de savcı yok mudur? Mardin Derik Üçyol Karakoluna bağlı Sirt köyü korucusu Mehmet Akdağ ve yakınları, Kızıltepe'de Baran Bebek, Aydın Bebek ve Özcan Bebek'in işyerine şahsi bir nedenden dolayı saldırdı ve oradaki insanları bakın, böyle inanılmaz bir şekilde devletin silahlarıyla darbetti ve darbedilenlerden Özcan Bebek göz hasarına uğradı ve maalesef, gözü kurtarılmadı, gözünü kaybetti. "Şahıslar hâlâ yolumuzu kesip balta, bıçakla saldırıyorlar, evimize kadar gelip çocuklarımızı tehdit ediyorlar." diyorlar ve Kızıltepe Emniyetine, Kızıltepe Savcılığına, Derik Kaymakamına, Mardin Valiliğine "Bu nedir? Birimiz ölmeli mi?" diye soruyor mağdurlar. "Karakoldan, Emniyetten, savcılıktan herhangi bir sonuç alamadık. Şahıslar ifadeye gitmiyor, savcılık da olayı başından savıyor, karakol da gidip getirmiyor..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aycan...

15.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, doktor ve tüm sağlık personelinin mali haklarına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, sağlık personelinin aylık gelirinin önemli bir kısmını döner sermayeden yapılan ek ödeme oluşturmaktadır. Son yapılan düzenlemeyle özellikle kamu hastanelerinde çalışan doktorların aylık gelirlerinde artış olmuştur, bu durum memnuniyetle karşılanmıştır. Fakat ek ödemedeki hastanede çalışan sağlık personeli, özellikle hemşireler, sağlık memurları, teknikerler aynı oranda yararlanamamaktadır. Hastanelerin işleyişinde görev alan sağlık personeline ek ödeme artışı yapılmalıdır. Bu, hastanelerin işleyişi açısından önemli ve faydalıdır. Aslında sağlık personeli emekliliğe de yansiyacak şekilde aylıklarında iyileştirme yapılmasını istemektedir. Emeklilikte ek ödeme alamayan doktor ve tüm sağlık personelinin emekli aylıkları çok düşük kalmaktadır; bu da geçim sıkıntısı yaratmaktadır. Çalışma hayatı ve çalışma süreleriyle ilgili yapılacak düzenlemeler ve yeni sağlık personeli ataması hastanelerin iş yükünü azaltacak, hizmet kalitesini arttıracaktır.

BAŞKAN – Sayın Çonkar...

16.- İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın, Düzce merkezli depreme, terör örgütleriyle fedakârca mücadele eden güvenlik güçlerine ve Yusufeli Barajı'na ilişkin açıklaması

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Düzce merkezli meydana gelen depremde hayatını kaybeden vatandaşımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, yararlanan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum. Düzce'mize ve tüm milletimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Ülkemizin muhatap olduğu deprem gerçeğine karşı Hükümetimizin, belediyelerimizin ve tüm kurumlarımızın her daim teyakkuz hâlinde bulunup gerekli çalışmaları hiç vakit kaybetmeksizin yapmalarının önemini bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Bu vesileyle, ülkemizin güney sınırlarını PKK-YPG, DAESH gibi tüm terör örgütlerinin saldırı ve tehditlerinden arındırmak için fedakârca mücadele eden tüm güvenlik güçlerimize Cenab-ı Allah'tan muvaffakiyetler ve muzafferiyetler diliyorum; şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Muazzam emeklerle yapılan Yusufeli Barajı'mızın da milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

17.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, 2021 yılındaki orman yangınları ve doğal afetler nedeniyle düzenlenen insani yardım kampanyasında toplanan bağış paralarına ilişkin açıklaması

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2021 yılında meydana gelen yangın ve sel afetlerinin hemen ardından Cumhurbaşkanı kararıyla insani yardım kampanyası başlatıldı. Soru önergemize İçişleri Bakanlığının verdiği cevaptan öğrendik ki toplam 1 milyar 383 milyon lira bağış parası toplanmış ancak bu bağışın sadece 916 milyon lirası afet bölgelerine aktarılmış geriye 467 milyon lira para kalmış.

Şimdi, buradan Bakan Soylu'ya soruyorum: Bu para hâlâ duruyorsa afetzedeleri yeni ev ve iş yerleri için neden borçlandırılıyorsunuz? Ve uyarıyorum: Bu paranın akıbeti de 15 Temmuz şehit aileleri için toplanan yardım parasıyla aynı olmamalıdır. Toplanan bağış paraları son kuruşuna kadar afetzedeler için ve afet bölgesi için harcanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan...

18.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Muratlı Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkemiz ile Gürcistan Cumhuriyeti arasında geçişleri sağlayan Sarp Sınır Kapısı dışında, Borçka, Muratlı Sınır Kapısı'nın açılması konusunda yurttaşlarda ve yöre halkında büyük bir beklenti mevcuttur. Yıllardır bir türlü çözüme kavuşmayan ve ileri tarihe atılan Muratlı Sınır Kapısı'nın yöre kalkınması için büyük önem arz ettiği aşikârdır. Türkiye ile Gürcistan arasındaki dostluğumuzu ve ticari faaliyetleri pekiştirecek, her ülke halkının da heyecanla beklediği Muratlı Sınır Kapısı'nın ne zaman açılacağına ilişkin problemin ortadan kalkması gerekmektedir. Hem Türkiye Cumhuriyeti Parlamentosunda, Türkiye Büyük Millet Meclisinde hem de Gürcistan Parlamentosunda uluslararası anlaşmayla bu kapının açılması konusunda ortak bir mutabakat oluşmuş ama bugüne kadar somut adım atılmamıştır. Yöre halkının bu beklentisinin karşılanması konusunda gerekli adımların atılmasını yöre milletvekili olarak talep ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

19.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın, Düzce'nin Gölyaka ilçesinde meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Düzce Gökaya merkezli gerçekleşen, birçok ilimizde de güçlü bir şekilde hissedilen deprem nedeniyle aziz milletimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Bu gece tekrar hissettiğimiz bu derin sarsıntı, ülkemizin dünyanın en önemli fay hatları üzerinde bulunduğu ve her an deprem olabileceği gerçeğiyle yaşamamız gerektiğini bize bir kez daha hatırlattı. Bu gerçeğe, binalarımız için gerekli yapısal dönüşüme -beklenen İstanbul depremi merkezli- ciddiyetle hız vermek millet ve devlet olarak öncelikli meselemiz olmalıdır. Allah vatanımızı ve milletimizi her türlü afetten muhafaza eylesin.

BAŞKAN – Sayın Aksoy...

20.- *Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, merkez üssü Düzce olan depreme ve EYT'lilerin sorunlarına ilişkin açıklaması*

HÜSEYİN AVNİ AKSOY (Karabük) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Merkez üssü Düzce olan depremde hayatını kaybeden vatandaşımıza Allah'tan rahmet, yaralananlara acil şifalar diliyorum.

1999 yılında yaşanan Marmara depreminde başta Kocaeli ve Adapazarı olmak üzere Marmara Bölgesi'nde birçok iş yeri yıkılmış, işe girişlerde gecikmeler yaşanmış ve yıkılan iş yerlerinde çalışanların kayıtları yok olmuştur. Buna rağmen, depremden yirmi bir gün sonra, 8 Eylül 1999'da yeni emeklilik yasası çıkarılmıştır. Belirlenen tarih birçok vatandaşımızı mağdur etmiştir. Bu zamana kadar, mağdur olan vatandaşlarımız için herhangi bir düzenleme yapılmamıştır. EYT'de tarih değişikliğine gidilerek, 1/1/2000 şeklinde milat bir tarih belirleyerek ivedilikle mağduriyetlerin giderilmesi gerekmektedir. Acilen EYT'lilerin sorunları çözülmelidir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

21.- *Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması*

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, 24 Kasım Öğretmenler Günü. Aslında onlar, bir milletin ruh ve karakterini şekillendirmede bir fidan gibi ellerine teslim edilen geleceğin büyüklerinin maddi ve manevi olarak yetiştirilmesini emanet ettiğimiz, sadece bir görevli olmanın dışında bir mimar, bir mühendis, bir ustada olması gereken tüm özellikleriyle yarının sahipleri. Aslında onlar, çok asil, bir o kadar da hassas bir mesleğin sahibi olarak, özveri ve gayretin sembolü olarak sevginin, doğrunun hayat bulması için ellerindeki hamura çaldıkları maya kadar mutlu, verdikleri kadar umutlu, bir mum gibi verdiği ışıkla aydınlatan yanı sıra yol göstericiler. Öpülesi ellerinin etkisini ömrümüzün sonuna kadar yaşayacağımız, gülen gözlerimizde onların gülüşünü gördüğümüz öğretmenlerimizi hayırla ve saygıyla yâd ediyor, Hazreti Ali'nin “Bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum.” sözünün özü öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum

BAŞKAN – Sayın İlhan...

22.- *Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Düzce'de meydana gelen depreme ve AKP iktidarının yerel yönetimler politikasına ilişkin açıklaması*

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle, sabaha karşı Düzce'de meydana gelen depremde yaralanan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Yirmi yıllık AKP iktidarı, demokrasinin temel ayağı olan yerel yönetimleri güçlendirmeyi bir yana bırakın, tam aksi bir şekilde belde belediyelerini kapatarak vatandaşlarımızın kaderini merkezi yönetimin insafına terk etmiştir. Geçen hafta Kırşehir'de, eskiden belediye olan ancak günümüzde bu vasfını kaybetmiş Kağan ilçemizin Ömerhacılı, Savcılı ve Yelek köylerinde incelemelerde buldum. Karşılaştığım manzara ne yazık ki hiç de iç açıcı değildi. Zira belde vasfının kaybedilmesiyle artık eski dinamizmden uzak, durgun ve cansız yaşam alanlarına dönüşmüşler, sorunlar da çığ gibi artarak büyümüş. Buradan şunu söylemek isterim ki: İktidarımızda, eski belde belediyelerinin çoğunu tekrar açıp, yetkilerini, öz gelirlerini ve üretime yönelik kaynaklarını artırıp yeni imkânlar oluşturarak hizmet kapasitesini çoğaltacağız. Böylece belediyelerimize, beldelerimize ekonomik ve sosyal anlamda yeni bir hareket...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerimize söz vereceğim.

Buyurun Sayın Altay.

23.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Yusufeli Barajı'nın açılışına ve bu açılışa Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın davet edilmemesine, Düzce'de meydana gelen depreme, Deprem Araştırma Komisyonunun önerilerine ve depreme karşı devletin yaptıklarına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Zatinalinizi ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Yusufeli Barajı Artvin'imize, millî ekonomimize, bölge halkına hayırlı olsun diyorum. Ancak Türkiye Büyük Millet Meclisinde Artvin'in ve Artvinlinin yaşadığı her derde deva, her soruna çare için çırpınan Artvin Milletvekilimiz Sayın Uğur Bayraktutan'ın bu açılışa davet edilmemesi kabul edilemez Sayın Başkan. Bu, parti devleti anlayışının vücut bulmuş hâlidir. Sayın Bayraktutan'a yapılan saygısızlık Sayın Bayraktutan'a değil, Artvin halkına yapılmıştır. Vali ya da ilgili Bakanın, hatta Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Artvin halkından ve Sayın Bayraktutan'dan özür dilemesi gerekir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, bugün saat 04.00 civarında, 04.08'de Düzce merkezli 6 şiddetinde bir depremler İstanbul, Ankara başta olmak üzere çok sayıda il, ilçe, köy sallandı. Hepimiz etkilendik. Tek tesellimiz can kaybının olmaması. Yaralılarımıza da acil şifa diliyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu sabah itibarıyla 4 kişilik bir heyeti geçmiş olsun ziyareti, inceleme ve Düzce halkıyla, Gölyaka halkıyla, Gölyakalılarla dayanışma amacıyla bölgeye göndermiştir. Arkadaşlarımız şu anda bölgede, Düzcelilerle, Gölyakalılarla hemhâl olmuşlardır; yaşanan sorunları, endişeleri paylaşmak ve Cumhuriyet Halk Partisinin ve Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin yapabilecekleri bir şeyler varsa bu konularda bölge halkıyla temas etmek amacıyla oradadırlar.

Bu vesileyle, esasen sadece Düzce'ye değil, İstanbul ve Ankara olmak üzere, depremden etkilenen, depremi hisseden bütün vatandaşlarımıza ve Türkiye'ye geçmiş olsun demeyi de bir görev sayıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Sayın Başkanım, Türkiye Büyük Millet Meclisi 10 Kasım 2020 tarihinde depreme karşı alınabilecek önlemlerin ve depremlerin zararlarının en aza indirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması komisyonu kurdu; güzel. Bunu ne zaman yaptı Meclis? 2020'de. Yani Meclis görevini yapmış. Komisyonunda çalışan bütün partilerden milletvekillerine de “Allah razı olsun.” diyorum, teşekkür ediyorum. Lakin, bu komisyon raporu 16 Temmuz 2021'de Başkanlığa sunuldu, 5 Ekim 2021'de de bu yüce Genel Kurulda görüşüldü. Ne görüşüldü Sayın Başkanım? Bu 500 sayfalık rapor görüşüldü. Bu raporda 286 adet somut, net öneri var. Bu Deprem Araştırma Komisyonunun ürettiği, altı aylık bir çalışmayla ürettiği raporda 268 adet öneri var ve bu önerilerinin hayata geçmesi için iki şey lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Bir kısmı için yasa lazım, bir kısmı için yönetmelik lazım, bu kadar basit. Fakat, gelin görün ki aradan bir yılı aşkın süre geçti ne Çevre Şehircilik Bakanlığının bir yasa teklifi... Teklifi Bakanlık veremiyor ama şimdiki usulle AK PARTİ Grubundan Genel Kurula bir tek yasa teklifi gelmedi. Bu raporda yapılan 268 öneri için bir tek yönetmelik çıkmadı.

Sayın Başkan, olmaz, bu Meclis niye var? Sembolik, işlevsiz, şekilsel bir meclis olmaz, olmaz Türkiye Büyük Millet Meclisi. Ne yapıldı peki? Bu rapordan sonra “Devlet ne yaptı? dersiniz, iki şey yaptı. Ne yaptı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kentsel dönüşüm yerine rantsal dönüşüme daha çok hız verdi ve deprem toplanma alanlarını imara açtı. Ya, bir şey yapmıyorsunuz, orta yerdeki toplanma alanlarına bari dokunmayın, ihanet etmeyin. Çok yanlış, yedi ay çalışıldı, elimizde 500 sayfalık bir rapor var. Bugünü can kaybı olmadan atlattık. Hükümeti uyarıyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesine saygı gösterin, bu raporun gereğini derhâl yapın.

Bu kadar, tamam. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Köksal, buyurun.

24.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Eber Gölü'ne ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Eber Gölü, Çay, Sultandağı, Bolvadin ilçelerimizin sınırlarında bulunan, bölgeye hayat veren, binlerce canlıya ev sahipliği yapan, geçmişten bugüne birçok hemşehrimizin ekmeğini kazandığı eşsiz bir göldür. Önce gölün altından âdeta hazine değerinde olan torfu çıkardılar, ardından göl yangınlarla sarsıldı, içindeki birçok canlı diri diri yandı. Sık sık çıkan göl yangınlarına karşı defalarca Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve gölün bulunduğu yerde AKP'ye çağrıda bulduk ancak bu çağrılarımıza karşı duyarsız kalındı; hâlâ göl yangınlara maruz kalıyor. Bir yandan torf çıkarılan, bir yandan yangınlarla sarsılan göl kuruyor. Göl küçüldü, sular çekildi ama AKP hâlâ görmezden ve duymazdan geliyor. Gölün şu durumuna bakıp da insanın vicdanı sızlamıyorsa zaten söylenecek bir şey yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Eber Gölü'nü bu hâle getirenlere, yangınlara duyarsız kalanlara, gölü peşkeş çekenlere yazıklar olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Usta, buyurun.

25.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Dursun Önkuzu'nun şehadetinin 52'nci yıl dönümüne, Dış Hekimleri Günü'ne, Düzce'nin Gölyaka ilçesinde meydana gelen depreme, kadroya geçirilen taşeron işçilere, 4/B'lilerin sorunlarına, kamuya iş yapan küçük çaplı müteahhitlerin artan enflasyon ve inşaat maliyetleri yüzünden sıkıntı içerisinde olduklarına, kamuda çalışan denetim elemanlarının sorunlarına, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın yaptığı açıklamaya, İYİ Partinin Göç Doktrini ve Stratejik Eylem Planı'na ve Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ne ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Bugün merhum Dursun Önkuzu'nun şehadetinin 52'nci yıl dönümü. İnsan onuruna ve vicdanına sığmayacak şekilde işkencelerle hayatını kaybeden Önkuzu ağabeyimizi rahmetle anıyorum; mekânı cennet olsun, ruhu şad olsun.

BAŞKAN – Âmin.

ERHAN USTA (Samsun) – Bütün dış hekimlerimizin Dış Hekimleri Günü'nü kutluyorum. Onların sorunları var, sorunlarını da Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından çözümüne yönelik adımların atılması gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizin bildiği gibi merkez üssü Düzce Gölyaka'da 5,9 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiştir. Allah'a çok şükür herhangi bir can kaybı olmamıştır. İstanbul ve Ankara'da ciddi şekilde deprem hissedilmiştir. Vatandaşlarımız arasında korku ve panik yaşanmıştır ve bütün vatandaşlarımıza geçmiş olsun diliyorum. Kalp krizi geçiren bir vatandaşımız var, ona Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Tabii, tesellimiz can kaybının olmaması ancak her zaman bu kadar şanslı olmayabiliriz. Depremle ilgili tedbirlerin alınması lazım. Maalesef iktidarın deprem konusunda herhangi bir tedbir almadığını çok net bir şekilde görüyoruz.

Diğer bir husus, şimdi, Düzce'de adalet binası ciddi hasar gördü, ağır hasar gördü. Kamu binalarının da nasıl depreme dayanıklı olmadığı bir kez daha gözler önüne serilmiştir. Bunlardan, hepsinden ders çıkarmak lazım ve depreme karşı Türkiye'yi ve milletimizi hazırlamak gerekir.

Değerli arkadaşlar, bu EYT düzenlemesiyle ilgili birtakım beyanatlar oluyor. Fakat burada EYT konusunu, onu ayrıca konuşuruz ancak burada sıkıntılı olabilecek bir durum ortaya çıkmaya başladı. Biliyorsunuz, kamuda çalışan bu taşeron işçiler daha önceden kadroya geçirilmişti, 2018 yılında. Bu düzenleme yapılırken 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 23'üncü maddesi var, bu madde şunu söylüyor, diyor ki: "Bu kadroya geçirilen istihdam süreleri hiçbir şekilde sosyal güvenlik kurumlarından emeklilik hakları elde ettikleri süreyi geçemez." Yani bu düzenlemenin çıkması durumunda, zorunlu olarak kadroya geçirilen bu kişilerin emekliliği gibi bir şey gündeme geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Bir yandan, işte, Hükümet, EYT düzenlemesini geciktirirken, insanlar işte bir anda emekli olursa "Biz ne yaparız?" "Bunun altından nasıl kalkarız?" gibi kaygıları dile getirirken diğer taraftan da kendi yaptığı düzenlemeyle bir kesim insanı zorunlu olarak emekliliğe sevk etmesi çok yanlış olacaktır. Bizim beklentimiz, bu 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 23'üncü maddesinin düzeltilerek bu zorunlu emeklilik şartının kaldırılması gerekmektedir; bunun kaldırılmasını bekliyoruz.

Yine, Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının beyanatlarında 4/B'lilerle ilgili bir kısım muğlak ifadeler yer alıyor yani 4/B'lilerin sorunlarının çözüleceğine ilişkin bir şey söyleniyor ama onların en büyük beklentisi 4/B'lilerin süreli süresiz ayrımı olmaksızın kadroya geçirilmesidir. Bu kadro konusu son derece önemlidir. Kamu hizmetlerinin sadece memurlar aracılığıyla yapılması zaten bizim İYİ Parti olarak sürekli savunduğumuz bir şeydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Dolayısıyla 4/B'liler içerisinde yeni bir mağduriyet yaratılmaksızın hepsinin kadroya geçirilmesini Hükümetten bekliyoruz, düzenlemenin bu şekilde olmasını talep ediyoruz.

Şimdi, diğer bir sorun alanı, Sayın Başkan, biliyorsunuz, tabii ki Türkiye çok hızlı bir enflasyon yaşıyor, bu enflasyonun her yerde birtakım sonuçları oluyor; milletimizi derin bir yoksulluğa itti ama onun dışında bir sorun da bu kamu müteahhitleriyle ilgili hususlar. Tabii, iktidara yakın olan müteahhitlerin herhangi bir sorunu yok, onlar zaten dolar üzerinden hak edişlerini alıyorlar, onların herhangi bir sorunu yok. Ancak kamuya iş yapan böyle daha küçük çaplı bir kısım müteahhitler

hakikaten bu artan enflasyon ve artan inşaat maliyetleri yüzünden çok ciddi sıkıntı içerisindedir. Bununla ilgili 2 defa düzenleme yapıldı ama bu düzenleme bu sorunları çözmekten son derece uzak yani 4-5 katına çıkan maliyetler var, bu maliyetleri dikkate alarak bir çözüm sunulması gerekiyor. Yani bu insanların iflas etmesi hakikaten ülke olarak hiç hayrımıza olacak bir şey değildir çünkü firmalar zor kuruluştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Buralarda dünya kadar emek var, bu emeklerinin zayı olmaması lazım. Bu insanlar, bu firmalar eğer iflas ederse yarın bir gün devletin işi her zaman devam edecek, hakikaten rekabetçi bir ortamda ihale yapma imkânı da devletin olmayacaktır. Burada yüzde 15 şartı var, biliyorsunuz yüzde 15'in altında olanlara bir fesih hakkı veriliyor ama yüzde 15 çok yetersiz. Ya bunun düzeltilmesi lazım ya da artık bu işin altından kalkamıyorlar. Tabii, talep edilen şey şu: Enflasyon ve maliyetler dikkate alınarak bir düzenleme yapılması lazım, bir fark verilmesi lazım. Ama iktidar bunu yapmakta eğer biraz isteksiz davranacaksa şartsız fesih hakkının getirilmesi lazım ki bu insanlar iflas etmeden ve daha sonra bu tür ihalelere girmekten menedilmemesi gerekir.

Diğer bir sorun ve sürekli gündeme getirilen, tabii bunlar devlet memuru olduğu için biraz da denetçilerle ilgili sorunu söylemeye çalışıyorum. Devlet memurluğunun getirdiği bir kısım nedenlerle çok da fazla belki böyle her tarafta dolaşmıyorlar ama özellikle WhatsApp gruplarında “sessiz çılgılık” diye bir kısım tabii sıkıntılar dolaşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Konu şu: Yaklaşık devlette çalışan 17 bin denetim elemanı var. Tabii, biz bu iktidarın denetimi sevmediğini, denetçileri de sevmediğini biliyoruz. Denetim elemanları arasında, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, çok ciddi bir maaş farkı oluşmaya başladı. Yani bir bakanlık müfettişi ile bir mülkiye müfettişi, bir adalet müfettişi, hele hele bir Sayıştay denetçisi arasında, hemen hemen benzer işi yapan kişiler arasında çok ciddi bir maaş farkı oluşmaya başladı; bu, ciddi bir huzursuzluk yaratıyor. Tabii yüksek alana kimsenin bir şey dediği yok, o yüksek alanların da zaten hani geçinmelerini zor sağlayacak maaşlar bunlar çünkü denetim elemanları dünyanın her yerinde biraz daha refah seviyesi yüksek olan insanlardır ki işini tarafsız, bağımsız bir şekilde yapabilsin, hiç kimsenin etkisi altında kalmasin. Bu anlamda denetçiler arasındaki bu farklılığın mutlak surette düzeltilmesi lazım. Özellikle vergi müfettişlerinde de çok ciddi sorun var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Toparlayacağım Başkanım.

Efendim, bunlar milyarlarca liralık denetim yapıyorlar fakat çok cüzi maaşlarla ve ciddi adaletsizlikler içerisinde işlerini yapmaya çalışıyorlar. Bu dengesizliğin bir an evvel giderilmesini Hükûmetten talep ediyoruz.

Şimdi, bugün, Aile Bakanı Derya Yanık'ın bir açıklaması oldu; Türkiye'nin sığınmacılara kendi öz kaynaklarından 45 milyar dolar harcadığını ifade etti. 45 milyar dolar, TL olarak bakarsak bugünkü kurla yaklaşık 855 milyar lira yapıyor; bu da 2022 bütçesinin üçte 1'i kadar bir bütçedir, bu çok yüksek rakamdır. Tabii, bu ülkenin çocukları, insanları doğal gaz faturalarını ödeyemezken, elektrik,

ulaşım sorunlarını dūřünürken, emekli kiralarnı ödeyemezken, evine çocuklar için süt alınamazken akıl dışı politikalar sonucunda bu kadar yüksek bir maliyetle karşı karşıya kalmış olmamız son derece dūřündürücüdür. Dış politikada yapılan bu yanlışların, efendim, kişisel politika oluşturmanın getirdiği yanlışların bedelini maalesef Türk milletine ödetiyor iktidar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – şunu sormak istiyoruz: Yani 45 milyar doları harcarken kime sordunuz? Bu milletin onayını aldınız mı? Bu, bir. İkincisi, harcadığımız bu para ne işe yaradı? Yani sığınmacılar sorunu devam ediyor ve sayısı azalmadığı gibi artarak devam ediyor. Dolayısıyla tabii, bu terör sorunları, işe, İstiklal Caddesinde yapılan son patlamadaki şeyin bura kaynaklı bir şey olduğunu herkes biliyor. Asayiş sorunlarına yol açıyor, demografi sorununa yol açıyor. Yani hasılı Türkiye açısından hakikaten beka sorunu diyebileceğimiz bir sorun ortada duruyor ancak bunun çözümüne yönelik hiçbir adımın atılmadığını maalesef üzülererek görüyoruz. Eğer iktidar hiçbir şey bilmiyorsa İYİ Parti olarak biz “Göç Doktrini ve Stratejik Eylem Planı” diye bu konunun çözümüne ilişkin bir strateji açıkladı. Lütfen, Hükümetten istirhamımız oralara baksınlar, Türkiye’nin bu sorunu çözölsün.

Son konu olarak, Sayın Başkan, müsamahanıza sığınarak, Türkiye İstatistik Kurumu tarım girdi endeksini açıkladı yani tarım girdilerindeki maliyetin ne olduğunu açıkladı, son rakam olarak yüzde 138.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Bitireceğim Sayın Başkan.

Gübrede çok daha yüksek, mazotta çok daha yüksek ama ortalamanın yüzde 138 olduğunu söyledi. Bunun doğru olduğunu kabul ediyoruz. şimdi, tarım destekleri ile tarımsal girdilerdeki artış arasında bir paralellik olması lazım. şimdi, bakıyorsunuz, 2021 yılında -daha geriye gitmiyorum, geriler de çok kötü- tarımsal maliyetler yüzde 46 artmış, tarım desteklemesi yüzde 10 artmış. 2022 yılında maliyetler yüzde 138 artmış, tarım bütçesi yüzde 63 artmış. Bakın, sadece bu son iki yılda buradan kaynaklanan yani maliyetlerdeki artışın desteklemeye yansıtılmamasından kaynaklanan maliyet, çiftçilere olan maliyet 35 milyar TL’dir, bu çok yüksek bir rakamdır. Bu girdi maliyetleri dikkate alınarak tarım bütçesinin hazırlanması lazım. Maalesef, görüyoruz ki şu anda görüşmekte olduğumuz 2023 bütçesinde de tarımsal destekleme için ayrılan kaynak son derece yetersizdir.

Çok teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, hayatını kaybeden MHP Manisa İl Başkanı Murat Öner’e, Ertuğrul Dursun Önkuzu’nun şehit edililişinin 52’nci yıl dönümüne, Düzcce’nin Gölyaka ilçesinde meydana gelen depreme ve Yusufeli Barajı’na ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, 19 Kasım Cumartesi gecesi Milliyetçi Hareket Partisi Manisa İl Başkanımız, ölküdaşımız, çok kıymetli kardeşim Murat Öner geçirmiş olduğu kalp krizi sonucunda hayatını kaybetti.

BAŞKAN – Allah rahmet eylesin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Murat Öner, duruşu ve mütevazı şahsiyetiyle örnek bir insan, inançlı ve fedakâr bir dava insanıydı. İçten ve samimi kişiliğiyle, iyilikseverliğiyle bütün Manisalıların

gönlünde taht kurmuş, azmi ve çalışkanlığıyla herkesin takdirini kazanmıştır. Manisa İl Başkanımız değerli kardeşim Murat Öner'e bir kez daha Allah'tan rahmet, ailesine, yakınlarına ve camiamıza başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, elli iki yıl önce bugün Ertuğrul Dursun Önkuzu Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda eğitim görürken öğrenci kılıklı teröristler tarafından canice işkenceyle şehit edilmiştir. 22 yaşında genç bir öğretmen adayı iken şehit edilen Ertuğrul Dursun Önkuzu'nun, Ruhi Kılıçkırın'dan Fırat Yılmaz Çakıroğlu'na kadar bütün şehitlerimizin acısı hâlâ yüreklerimizdedir. Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlunun hislerimizin tercümanı olan "Önkuzu" şiirinde ifade edildiği gibi:

"Önkuzu hey! Önkuzu!

Önde gider Önkuzu.

Bu bayrak düşmez yere

Ölmedikçe son kuzu!"

Sayın Başkan, dün gece saatlerinde merkez üssü Düzce'nin Gölyaka ilçesi olan 5,9 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiştir. Depremden sonra en büyüğü 4,3 olmak üzere 101 artçı sarsıntı yaşandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Düzce merkezli deprem İstanbul, Ankara ve İzmir başta olmak üzere birçok ilimizde hissedilmiş, deprem nedeniyle yaklaşık 50 vatandaşımız yaralanmıştır ve 2 vatandaşımızın da depremin yarattığı etkiyle kalp krizi geçirerek hayatını kaybettiğini de öğrenmiş bulunuyoruz. Binalarda ağır bir hasar ve çöküntü olmaması ayrı bir tesellimiz olmuştur. 2 vatandaşımıza Allah'tan rahmet ve Düzce halkına ve depremi hissedenden bütün vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz ve yaralanan vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyoruz.

Sayın Başkan, cumhuriyetimizin 100'üncü yılına doğru emin adımlarla ilerlerken dünya çapında eser ve hizmetler ülkemize ve milletimize kazandırılmaya devam ediliyor. 22 Kasım 2022'de Artvin'in Yusufeli ilçesinde Yusufeli Barajı ve HES yeni bağlantı yolları ve tünelleri, yeni yerleşim bölgesi açılış töreni gerçekleştirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yusufeli Barajı 275 metre yüksekliğiyle kendi sınıfında ülkemizde 1'inci, dünyada 5'inci sırada yer almaktadır. Kurulu gücü 558 megavat olan Yusufeli Barajı'nda üretilmesi planlanan 1 milyar 900 milyon kilovatsaat enerji ülkemizin ekonomik atılımlarına önemli bir katkı sağlayacaktır. Üretilen enerjinin ülke ekonomisine yıllık yaklaşık 5 milyar lira gelir sağlaması hedeflenmektedir. Salgın ve savaşla ivme kazanan küresel enerji krizi göz önüne alındığında olası bir tedarik sorununda Yusufeli Barajı'nın tek başına bir buçuk yıllık enerji ihtiyacımızı karşılama potansiyeline sahip olması oldukça önemlidir. Başta Yusufelili vatandaşlarımız olmak üzere bu eserin milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere projede emeği geçen tüm yetkilileri, mühendislerimizi ve işçilerimizi tebrik ediyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

27.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Düzce merkezli depreme, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne, Özel Öğretim Kurumları Kanunu'na tabi rehabilitasyon merkezlerindeki öğretmenlerin sorunlarına, ihtiyaç sahiplerine yönelik acil önlem paketi hazırlanması gerektiğine ve Tokat Havalimanı'na ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, dün gece çok ürkütücü bir deprem yaşadık hakikaten, Ankara'dan da çok ciddi hissedildi. Tek iyi sonucu yaşam kaybının, can kaybının olmaması ancak bu 6 şiddetinde Düzce merkezli meydana gelen depremde Türkiye'nin hazır olmadığını, depreme hazırlıklı olmadığını bir kez daha yaşadık, hissettik. Yani Deprem Araştırma Komisyonu ortaklaşa kuruldu, raporu yayınlandı ama bu önemli çalışma, o rapor sadece raflarda yerini bulsun diye yapılmadı. Çok yakında maalesef yeni depremler de olabilir ve uzmanlar bu konuda çok uyarıcılar. Hepimizin bu konuda çok önemli sorumlulukları ve görevleri var; başta iktidar partisi olmak üzere, bu adımların bir an önce atılması gerektiğini ifade ediyor ve başta Düzce olmak üzere hissedilen bütün merkezlerle geçmiş olsun dileklerimizi paylaşmak istiyorum.

Sayın Başkan, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde yaz ama kadına yönelik şiddet hız kesmeden devam ediyor. Geçen aylarda, Cizre'de bir polis tarafından kaçırılan S.S.'nin mağduriyeti aslında kolluğun ve yargının meseleye nasıl yaklaştığını gösteriyor. S.S.'yi, bu kadını, bir polis iki gün boyunca bir evde alıkoymuş; istismar, şiddet, hakaret gibi ağır suçlar işlemiş. Kadının karakola yaptığı başvurular sanki kendisi suçluymuş gibi karşılanmış. Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde yapılan muayenede istismar bulguları tamamıyla tespit edilmesine rağmen yaptığı suç duyuruları ve şikâyetleri takipsizlik kararıyla sonuçlanmıştır. Dosya, itiraz sonucu hâlâ Yargıtay aşamasında. Bu, yargının ve kolluğun hoşgörüsü ve meseleyi meşrulaştırması anlamına geliyor. Çok önemli bir örnektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yine, genç bir kadın olan Meryem, Musa Sevim tarafından uzun süre duygusal birlikteliğe zorlanmış, reddedildiği için, istenmediği için psikolojik şiddet yoğun olarak yaşanmış ve evlenme talepleri de reddedilince 9 kurşunla canice Meryem katledilmiştir ve şu anda yakalama kararı çıkarılmış Musa Sevim hakkında, hâlâ yakalanamadı fakat burada bizim dile getirmemizin en önemli sebebi 25 Kasım gününde de bu canice şiddetin ve cinayetlerin devam etmesi ve bunun önlenmemesi, önlenememesidir. Kadın cinayetleri asla özel değildir, politiktir ve her kadın cinayetinde faillerden biri de devlettir. Eğer sorumluluğunu yerine getirmezse, yasalar etkin uygulanmazsa failer cesaretlenir ve suçlar devam eder maalesef; bunu da ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diğer bir mesele; görme, işitme, zihinsel ve bedensel yetersizliği olan bireyler ile dil ve konuşma, özel öğrenme güçlüğü, otizm spektrum bozukluğu, Down sendromlu bireylere on iki ay boyunca destek eğitimi veren ve ödeneği devletçe karşılanan, MEB'e bağlı, yasal olarak da Özel Öğretim Kurumları Kanunu'na tabi rehabilitasyon merkezlerinin öğretmenlerinin sorunlarını dile getirmek istiyorum. Kangren hâline gelmiş ve ticarethane gibi çalışmalarının önü maalesef açılmıştır. Başlıca sorunları şunlar: Bir kere, düşük ücretle çalıştırılıyorlar. Diğeri, sigorta primleri düşük, bir yıllık iş sözleşmeleriyle çalışıyorlar, çalışma süreleri on-on bir saati buluyor. Kadın

öğretmenlere süt izni, erkek öğretmenlere babalık izni verilmiyor. Kadın öğretmenler doğum sonrası işe dönmekte zorlukla karşılaşılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Nöbete kalan öğretmenlere ek ücret verilmiyor, tatil ve dinlenme hakları çok sınırlı. Açıkçası, bu sorunun çözüm bulması gerekiyor. Özel eğitim ve rehabilitasyon kurumlarında çalışan öğretmenlerin kamuda çalışan meslektaşlarıyla eşit haklara sahip olmaları gerekiyor, özlük haklarının da çalışma saatlerinin de aynı olması gerekiyor. Bu nedenle 5580 sayılı Kanun'a "ücretlerinin kamuda çalışan meslektaşlarının maaşlarından az olamayacağı" ibaresinin eklenmesi ve Millî Eğitim Bakanlığıyla sözleşmelerin yapılması gerekiyor. Bu talepler derhâl değerlendirilmelidir.

Isınma konusunda çok başvuru var. En büyük ekonomik krizlerden birini yaşarken kışa giriyoruz ve soğuk havalar başlayacak. Birçok ülke buna ilişkin önlem alırken Türkiye'de hiçbir önlem söz konusu değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde çok kazananlardan alınan vergilerle finanse edilecek milyar dolarlık "Enflasyonu Düşürme Yasası" çıkarıldı. "Dünya bizi kısıkmıyor." deniyor, aslında dünya bizi kısıkmıyor, sadece, kazançları vergilendirilen dünya şirketleri, vergi borçları silinen, vergiden kaçan, ısmarlama ihale kazanan saray oligarklarını kısıkmıyor; gerçek budur. Bu sebeple kara kış kapıdayken kara propaganda yapmak yerine çok acil bir şekilde ihtiyaç sahiplerine barınma, ısınma ve günlük ihtiyaçları karşılanacak bir acil önlem paketinin hazırlanması, finansmanın da vergi aflarının kesilmesi ve çok kazananlardan çok vergi alınmasıyla karşılanmasını istiyoruz; çabamız bu yönde.

Son olarak, Sayın Başkan, Tokat Havalimanı'na ilişkin dikkat çekici bir istatistikle karşı karşıyayız. DHMİ bütçesinden şirketlere yapılan garanti ödemesi 2021 yılında 172,6 milyon dolara ulaştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 2015-2021 yıllarındaysa şirketlere aktarılan bu rakam 691,6 milyon dolar olarak kaydedildi. Erdoğan'ın "Uçaklar boş, doldurun." talimatıyla gündeme gelen Rize-Artvin Havalimanı'nın altı ayda kullanılan yolcu sayısı, kapasitenin sadece yüzde 12'sini oluşturdu. Benzer bir tablo, ekonomik krizin gölgesinde inşa edilen Tokat Havalimanı'nda yaşandı; 2 milyon yolcu kapasitesi var, 550 milyon TL'ye mal oldu ama 61.629 yolcuyu ağırladı mart-ekim döneminde. Yandaşa rant aktarma aracı olarak yeni havalimanları açılıyor, bunu hepimiz biliyoruz. İhtiyaç analizi yapılmıyor ve resmî veriler de bunu ortaya koyuyor Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aygun, buyurun.

28.- *Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, TMO prim desteğine ilişkin açıklaması*

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Toprak Mahsulleri Ofisi hasat dönemi başladıktan sonra sistemi değiştirdi, Toprak Mahsulleri Ofisine mal döken çiftçilere buğdayda 1 lira, arpada 50 kuruş destek verecekti ama 8 Ağustostan bugüne kadar daha hiçbir ödeme yok, çiftçimizi yine ortada bıraktınız.

Ayrıca, TMO'ya mal döküp de tarım il müdürlüklerine dilekçe vermeyen vatandaşlarımız da tüm ülkede şu anda mağduriyet yaşıyor bu prim desteğiyle ilgili. Bakanlığın bunu tekrar gözden geçirerek, bir ek süre vererek bu mağduriyetin giderilmesini talep ediyoruz. Hazine garantileri ile kur korumalı mevduata para bulan devlet, çiftçisine geldiği zaman cimri davranıyor. 8 Ağustostan beri verilmeyen TMO prim desteklerinin bir an evvel ödenmesi konusunda hassasiyet bekliyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

29.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, MHP Manisa İl Başkanının vefatına, Yusufeli Barajı'na, Düzce merkezli depreme ve İstanbul Milletvekili Engin Altay ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evveliyatla MHP ailesine, Manisa İl Başkanının vefatı sebebiyle başsağlığı diliyorum, başta Erkan Bey olmak üzere. Ekip arkadaşlarımızın, yıllarca beraber çalıştığımız arkadaşlarımızın, emektar arkadaşlarımızın kaybı hepimizin hayatında derin boşluklara sebebiyet veriyor, başsağlığı dilerim, kendisine de Allah'tan rahmet dilerim.

Tabii, değerli arkadaşlarım, Yusufeli Barajı -bugün Sayın Cumhurbaşkanımız grup toplantımızda da gündeme getirdi- Türkiye'nin en büyük barajı, su tutmaya başladı ve dünyada da 5'inci büyüklükte bir baraj; hepimizin gururu olması gereken bir baraj. Su tuttuktan sonra bir yıl içerisinde 2,5 milyon hanenin elektriğini sağlayabilecek kapasiteye sahip. Böyle bakıldığı zaman, gerçekten gurur duymamız gereken bir yapıdan bahsediyoruz fakat görüyorum, Genel Kurulda yapılan konuşmalar -dün de ifade ettim- devamlı bir şikâyet üzerine yani yaptığımız işi gölgelemek üzerine şekilleniyor. Bu manada yapılması gereken şey, önce bir hakkı teslim etmek, daha sonra varsa bir noksan, insani olarak bir noksan varsa bunun da telafisi muhakkak ki mümkündür diye düşünüyorum ama öncelik, bu yapılan işin gölgelenmemesidir.

Şimdi, tabii, kentsel dönüşüm çok önemli konulardan bir tanesi. Buraya gelmeden evvel ben de... Dün hepimizi üzen bir hadise yaşandı, sabaha karşı bir deprem oldu Düzce merkezli fakat Ankara dâhil, İstanbul'da, pek çok yerde deprem hissedildi; 5,9 şiddetindeydi. Böyle bakıldığı zaman, en büyük sevincimiz can kaybının olmaması ama muhakkak ki insanlarda bir tedirginlik, bir rahatsızlık yarattı ve bunun üzerine hepimiz tekrar dönüp bakma ihtiyacı duyduk.

Meclisimizde 2020 yılında önemli bir faaliyet gerçekleştirdik hep beraber, bir araştırma komisyonu kurduk bizim kendi milletvekillerimizden Sakarya Milletvekilimiz Recep Uncuoğlu Başkanlığında; biraz evvel ben kendisiyle de konuştum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tabii, Sayın Altay burada değil, bana dışarıya çıkacağını söylemişti, onun gıyabında bir şey söylemiş olmak istemem, geldiği zaman da üzerine konuşabiliriz. Kendisi önce “286”, sonra “268 tane başlık var.” dedi. Doğru, böyle başlıklar var fakat bu başlıkların tamamının bir kanun ya da yönetmelikle düzenlenecek işler olduğunu düşünmek mümkün değil. Şöyle elime aldım, baktım, bugün yapacağımız işin sıra sayısı 366 yani 27'nci Dönemde yaptığımız bütün işlerin sayısı buraya gelmiş ki bunların tamamı kanun da değil.

Buradaki başlıkların en önemlisi, kentsel dönüşümle alakalı yerel yönetimlere verilen işler, sorumluluklar çünkü kentsel dönüşümle alakalı önemli bir kanun düzenlemesi yaptık zaten. Bu manada,

yerel yönetimlerin yaptığı işlerin daha iyi olabilmesi için tavsiyeler, üniversitelerin yapması gerekenler, onlara tavsiyeler, elbette ki Hükûmete de tavsiyeler var ama bunların tamamının kanun ve yönetmelik olduğunu söylemek gerçeğe muhalif bir ifade.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tabii, şaşırıyoruz. Niye şaşırıyoruz? Genel Kurulun raconu gerçeğe muhalif işler söylemek; işte bir tanesi Tokat Havalimanı. Yani ben de diyordum Tokat’a nerede sıra gelecek, her gün Tokat’la başlıyoruz güne.

Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekili, bir defa, Tokat Havalimanı yolcu garantili yapılan bir havalimanı değil, öz kaynaklarla yapılan bir havalimanı; üstelik de şu anda Türkiye’nin en rantabl havalimanlarından bir tanesi, 61 bin yolcu taşıdı. Günde 1 sefer vardı, Türk Hava Yolları bu 1 seferi kasım ayı içerisinde sabah ve akşam olmak üzere 2 sefere çıkarmaya kendisi karar verdi. Son derece iyi işleyen bir havaalanı, hiçbir zararı yok, hiçbir şekilde yolcu garantisi yok. O yüzden, burada konuşurken lütfen gerçeğe muhalif şeyler söylemeyelim. Tokat için çok önemli, vatandaşla hizmet dışında da hiç kimseye, hiçbir şeye tekabül etmeyen çok ama çok önemli bir hizmet; biz gurur duyuyoruz Tokat Havalimanı’yla.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bölgemiz için bizim hayatımızı fevkalade dönüştüren, kolaylaştıran, sadece yolcu taşımacılığı değil, aynı zamanda kargo taşımacılığında da bizim için, Tokat tarımı için çok önem arz eden bir proje. Biz bu manada aynen Yusufeli’de olduğu gibi Tokat’ın yapımına da destek veren Bakanlığımıza, çalışanlarına, projeyi hayata geçirenlere ve elbette Sayın Cumhurbaşkanımıza hassaten teşekkür ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, küçük bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aslında Sayın Zengin benim söylediğimi teyit etti, ben aynı rakamı söyledim. Tokat Havalimanı’nın mart-ekim döneminde 61.629 yolcuyu ağırladığını, 2 milyon yolcu kapasitesi olduğunu ve 550 milyon TL’ye de mal olduğunu söyledim. Burada mesele ne? Biz havalimanlarına karşı değiliz; tam tersine -bu harcanan paranın- yani bu meselenin rant aracı yapılması ve kapasitesinin çok çok altında yolcu taşınmasının bedelinin vergilerle yurttaşla yüklenmesidir karşı olduğumuz. Ona bakarsanız DHMİ’yle ilgili, Türk Hava Yollarıyla ilgili bu yıl özellikle inanılmaz sorunları var; hem uçuş sayıları... Benim vekili olduğum Siirt’te havalimanı var ama hava yolları çalışmıyor yani buna benzer bir yığın sorun var. Gerçekleri söylemeye ve takip etmeye devam edeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Zengin, buyurun.

31.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, yani birbirimizin yüzüne bakarak konuşuyoruz, birbirimizi gayet iyi anladığımızı düşünüyorum. Yani siz bir yolcu garantisi olduğundan, zarara uğratılmaktan bahsediyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kapasite olarak söylüyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – 2 milyon uçuşa başlar başlamaz değil, bir yolcu garantisinden bahsetmiyoruz, ulaşabileceği maksimum kapasiteden bahsediyoruz; bir yolcu garantisi yok. Tokat'ta kaç insan oturuyor yani bu belli zaten; İstanbul'dakileri de alırsak 1,5 milyon Tokatlı var Türkiye'de, hepsini koysak 2 milyon. Burada, ilerde ulaşabileceği maksimum kapasite...

Bir daha söylüyorum Genel Kuruldan: Tokat Havalimanı öz kaynaklarla yapılmıştır, yolcu garantisi yoktur, şu anda yüzde 97 dolulukla uçuş vardır. Öyle olduğu için Türk Hava Yolları kendisi uçuş sayısını artırmaya karar vermiştir. Son derece iyi işleyen, fonksiyonel bir havalimanıdır, bir daha altını çizmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Uşak Havalimanı niye kapalı o zaman?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Mikrofon kullanmanızı tavsiye ediyorum, anlamıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tutanaklara geçsin: Ben yolcu garantisi demedim, kapasitesi dedim; 2 milyon yolcu kapasiteli, garantili demedim.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 19 milletvekili tarafından, kadına şiddet unsurlarının tespiti ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve Hükûmetin yeterli çalışmaları yapmadığı, bu konuda gerekli çalışmaların yapılması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla 23/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2022 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/11/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 19 milletvekili tarafından, kadına şiddet unsurlarının tespiti ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve Hükûmetin yeterli çalışmaları yapmadığı, bu konuda gerekli çalışmaların yapılması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla 23/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük

Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/11/2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gece yarısı Düzce Gölyaka’da meydana gelen depremden etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun dilekelerimizi ve yaralılara da acil şifa dilekelerimizi iletiyorum. Yüce Allah milletimizi, tüm insanlığı, hayvanları ve bütün canlıları korusun.

Değerli milletvekilleri, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’ne otuz dört saat kaldı ve geçtiğimiz ay sadece 34 kadınıımız daha öldürüldü. Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri her ay, her hafta, her gün arttı ve belki de en kötü boyuta ulaştı. O boyut ne, biliyor musunuz? Sıradanlaşması ve kanıksama; her gün duyduğunuz cinayetlerin vahşice, sinsice, yavaş yavaş herkes tarafından kabulleniliyor olması.

Ben iktidarın yirmi yıllık karnesiyle, bizi toplumsal çöküşe götüren diğer önemli ve kanıksanmasından endişe duyduğum erozyonlar gibi kadın cinayetlerinin kanıksanır hâle geliyor olmasından utanıyorum. Ben ülkemizde hiçbir şeyin değişmediği, daha da kötüleştiği bir tabloyu sürekli buraya çıkıp paylaşmak zorunda olmaktan utanıyorum. Her gün ölen kadınlarımıza rağmen bireyi olmaktan gurur duyduğum ülkemın Aile Bakanının “cinayetleri tolere edilebilir bulunduğunu” söylemesinden utanıyorum. İktidarın kadınların haklarını koruyormuş gibi bir hava yaratıp bir yandan da tüm itirazlarımıza rağmen buradan çıkardığımız yeni ve kıfayetsiz düzenlemelerle hak gasbının sürdürülebilir hak gasbı hâline gelmesinden utanıyorum.

6284 sayılı şiddetle mücadele Yasası’nı etkin uygulamak, ortak eylem planı geliştirerek kadın cinayetlerini ve kadına karşı şiddeti önlemek için Meclisi defalarca göreve çağırmamıza rağmen, adına ne dersiniz deyin demokrasi kılıfıyla sunduğunuz bir orta oyunundan farksız hâle getirdiğiniz, sunduğumuz teklifleri reddettiğiniz sisteminizde az sonra “Kadın cinayetlerini durduralım.” teklifimizi reddedecek olmanızdan ve ellerinizin yüce Mecliste “Kadınlarımıza, kızlarımıza, çocuklarımıza, analarımıza, onların ırzlarına, canlarına kastedenleri araşturalım.” teklifimizi bir kez daha reddetmeye kalkacak olmanızdan utanıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) İşte bu utançla her kadın cinayetinde başım öne eğildiğinde yeniden Büyük Atatürk’ün bize verdiği haklarla başımı dimdik göğe kaldırıyorum. Büyük Atatürk diyor ki: “Bir toplum, bir millet erkek ve kadın denilen iki cins insandan oluşur, mümkün müdür ki bir toplumun yarısı topraklara zincirlerle bağlı kaldıkça diğer kısmı göklere yükselebilir.” Ve bizden somut adım bekleyen kadınlarımız, onlar geliyor aklıma; sizin, burada verdiğimiz önergeleri reddetme ve bir de çözüm üretmeme kararlılığınız nedeniyle kadınlarımız artık kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasında siyasilere, yasa koyuculara ve uygulayıcılara güvenmiyorlar değerli arkadaşlar.

İstanbul Ekonomi Araştırma tarafından yapılan ankete göre, başta mahkemeler ve Hükümet olmak üzere 5 kurum kadına yönelik şiddeti önleme konusunda yetersiz çıktı. Toplumun yüzde 67’si mahkemelerin kadına yönelik şiddeti önlemede yeterli olmadığını, yüzde 85’i mevcut yasaların yeterli olmadığını, yasaların yeteri kadar uygulanmadığını savunuyor ve kadınlarımızın içinde bulunduğu bu korkunç koşullar değişmeden ne halkımızı ne Avrupa’yı ne dünyayı çağdaş bir hukuk devleti olduğumuza ikna edemezsiniz değerli arkadaşlar. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

20'nci yüzyılın ilk yarısında dünyada kadınlara seçme ve seçilme hakkını tanıyan ülkelerden biri olan, Avrupa'da kadın hakları reformlarında örnek alınan Türkiye, 21'inci yüzyılın ilk yarısına gelindiğinde uluslararası kuruluşların hazırladığı rapora göre cinsel ayrımcılık, şiddet ve kadın cinayetlerinde eğer liste başı olmuşsa ve yirmi yıldır ülkeyi yöneten sizler benim bugün burada yaşadığım utancın asıl sahibi olarak sıklımlıyorsanız eğer, bari biraz sonra çıkıp süslü sözler etmeyin bu kürsüde. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Ne mi yaptınız, ben size sayayım: Küresel Cinsiyet Eşitsizliği 2022 Raporu'na göre 146 ülke arasında 124'üncü sıradayız. Cinsiyet Eşitliği İzleme Endeksi'ne göre OECD ülkeleri arasında 56,5 endeks değeriyle sondan 1'inciyiz. OECD'nin son yayınladığı rapora göre, üye ülkeler arasında kadın istihdamında 39 ülke içinde sonuncuyuz. Avrupa, OECD ülkeleri ve G20 ülkeleri arasında kadına şiddetin en yüksek olduğu ülkeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYLİN CESUR (Devamla) – Ama belli olan bir şey daha var: Biz kadınlar yıllardır mücadele vererek kazanılmış haklarımızdan asla vazgeçmeyeceğiz; yan yana, el ele ve her alanda, her platformda haklarımıza sahip çıkacağız. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Genel Başkanı kadın olan ve buna ant içmiş bir kadın olan bir partinin kadın milletvekili olarak ben burada söylüyorum: Milletimiz sizinle bu utancı sandığa gömünceye kadar biz kadınlar direneceğiz ve sizin geride kaldığınız günlerde gözleri gülen, başı dik ve onurlu kadınlarımızla barış şarkıları söyleyeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hüda Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın Genel Kurul; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İYİ Partinin 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü dolayısıyla verdiği öneri hakkında konuşuyorum.

Arkadaşlar, tabii ki ülkemizde kadın söz konusu olduğunda, özellikle de son yıllarda korkunç bir şekilde artan kadına yönelik her türlü şiddet, savaş politikaları, taciz, katliama varan kısımlar, insan hakları, kadın hakları noktasında konuşma özgürlüğü engellenen ve zindanlara doldurulan tüm kadınlarımız söz konusu olduğunda, kadınlar söz konusu olduğunda tüm ideolojilerin, partilerin, renklerin, inançların üstünde bir kadın dayanışması ihtiyacı şiddetle ortaya çıkıyor. Kadın konusunda ama iktidar ama muhalefet ama farklı partiler, kim olursa olsun, kadınların geleceği için, huzurlu, özgür, eşit, mutlu bir gelecek için mutlaka bir dayanışma gerçekleştirme ihtiyacı ortaya çıkıyor. Biz bunun için çalışırken ülkemiz bir tek adam rejimi elinde; buna karşı çıkıyorlar, bu ifadeye karşı çıkıyorlar “Efendim, böyle bir durum yok.” diyorlar. Tek adam rejiminin var olduğuna bir işaret olarak, Meclisin aldığı kararı, uluslararası bir sözleşmeyi Meclisin iradesini hiçe sayarak bir gecede sadece tek bir adam iki dudağı arasından çıkan bir kelimeyle, bir emirle ortadan kaldırıyor bu ülkede Meclisin de iradesi yoktur, kadınların da iradesi yoktur. Özellikle, bu tek adam rejimine destek veren iktidar ve bileşeni kadınların iradesi sorgulanmalıdır.

İşte, böyle bir zamanda, elbette ki kadın mücadelesi dünyanın pek çok coğrafyasında dalga dalga bir bayrak gibi büyümeye devam ediyor. Bu vesileyle, İran'dan Latin Amerika'ya kadar, Avrupa'nın her

köşesinden Türkiye'ye kadar, zindanlara kadar; sürgünlerdeki ve hapislerdeki tüm kadınların, alanları da dolduran tüm kadınların dayanışmasını, direnişini bir kez daha selamlıyorum buradan.

Evet, bir 25 Kasım daha geldi arkadaşlar. Her sene olduğu gibi, 8 Martlarda olduğu gibi, 25 Kasımlarda olduğu gibi, biz kadına düşman politikaları, bunları ifade ettiğimiz zaman iktidarın kadın politikalarına verdiği destekler konuşuluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜDA KAYA (Devamla) – Daha notlarıma bile geçemedim, hemen toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

HÜDA KAYA (Devamla) – Sadece 8 Mart ve 25 Kasımlarda kadınların alanlarda karşılaştığı şiddete ek olarak -yetmiyor toplumsal şiddet, yetmiyor bireysel kıyımlar- bir de iktidarın elinde bulundurduğu güçle devletin şiddetiyle karşı karşıya kalıyoruz. Bir 25 Kasım daha geldi, yine alanlarda olacağız. Göreceğiz bakalım, kadın politikalarını destekleyen iktidar elindeki güçle bize yol mu açacak, önümüzü mü kesecek.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Suzan Şahin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SUZAN ŞAHİN (Hatay)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’de her türlü şiddet gün geçtikçe artıyor. AKP Hükümetinin halkı öncelmeden, rant ve yolsuzluk üzerine kurduğu düzenin de devamını sağlamak için yürüttüğü politikalar sonucu şiddet vatandaşlarımızın kılcal damarlarına kadar işlemiş durumda. Herkes şiddet görüyor, kadınlarımız ise sırf kadın olduğu için daha çok şiddet görüyor. Yandaş medya da çoğu zaman yangına körükle gidiyor. AKP Hükümetinin, bilinçli olarak, bu trajik olayları magazinsel olarak sunması ise gündemin değişmesi ve algı yönetimi olarak bilinçli olarak yapılıyor, kanıksansın istiyor. Dün Hitlerin Goebbels’i de aynısını yapıyordu, bugün de AKP aynı oyunları Türkiye’de oynuyor.

Şiddete sıfır torelans, çok büyük bir yalan ülkemizde. Bütün istatistikler “Şiddet artıyor.” diyor, iktidar ise tam tersini. Türkiye’de biz kadınlar da değişik şekillerde şiddete maruz kalıyoruz. 2022’nin ilk on ayında 280 kadın öldürüldü, yürürlükte olduğu söylenen ancak göstermelik olan yasalara rağmen hemen her gün en az bir kadın cinayetiyle karşı karşıya kalmaya devam ediyoruz. Kadınlar mücadelelerinde hukuku yanında göremiyor; İstanbul Sözleşmesi yürürlüğe girdi ancak sözleşme hükümleri hayata geçirilmedi ve saçma sapan sebeplerle sözleşmeden çıkıldı. Şiddetin çoğu uygulama sorunu kaynaklıydı, hâlâ da öyle.

AKP zihniyetinin “ben yaptım oldu” mantığı kadınlara daha çok şiddet olarak dönüyor. Kadınları şiddetten koruyan yasalar uygulanmıyor. Hükümetin sessizliği, failleri aklama çabası, İstanbul Sözleşmesi’ne yönelik yürütülen karalama kampanyaları, evlerde, sokaklarda, iş yerlerinde kadına yönelik şiddet uygulamalarını daha da yüreklendirmektedir. Şiddet, azaltılması gereken bir insanlık hakkı ihlaliyken devletin şiddeti yüreklendirmesi, özendirilmesi çok büyük bir çelişkidir. İstatistikler, raporlar, aynı zamanda kadınların güçlendirilmesi yönünde somut ve kararlı bir iradenin olmadığına da önemli bir göstergesidir. AKP’nin bu anlamda kadınları güçlendirecek politikaları hiçe sayarak kadınların insan haklarını, en önemlisi yaşam haklarını koruma altına alan uluslararası sözleşmeleri ve kanunları kaldırmaya yönelik talepleri kadınların haklı mücadelelerini etkisiz kılmaktadır. Kadın cinayetlerini durdurma iradesini açıkça ortaya koyamayan AKP, çözüm yoluna da saldırmaya kadınların öldürülmesine göz yumuyor, kararlı bir iradesi yok.

Onlarca kez yapılan tespit ve raporları tozlu raflardan indirin, dikkate alın; eşit ve özgür bir dünya mümkün, şiddet ise politiktir. Gelin, bunu birlikte çözelim. Kadına yönelik her türlü şiddet yaşam hakkını tehdit eden temel bir insan hakkı ihlalidir ve kadınları özgür olmayan bir toplumun ilerlemesinden bahsedilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Bu anlamda 25 Kasımlar, kadınların toplumsal rol ve statülerinin yükseltildiği; eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi temel hizmetlere ulaşabildiği; üretime, yönetime katılma imkânlarının, katkılarının arttığı; insanca yaşam koşullarına eriştiği; eşitlikçi, demokratik bir toplum için, her şeyden önce kadına yönelik her türlü şiddetin sonlandırılmasına dönük ciddi adımların atılmasına vesile olsun.

Eğer AKP biraz samimiyse bu önergeye destek verir, bu yüce Meclis çatısı altında sorunların belirlenmesi ve önlenmesi adına tüm siyasi partilerle beraber araştırır, çözüm bulur ancak az sonra göreceğiz ki bunu yapmayacaklar çünkü samimiyetsizler.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nün geldiği bugün de bir kez daha söylüyor ve haykırıyoruz ki tüm kadınların şiddetten uzak, eşit ve özgür olduğu dünyayı yaratmak için mücadeleye devam edeceğiz. CHP iktidarında bütün yaraları biz saracağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süre vermiyoruz.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Gaziantep için bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Size yerinizden söz vereyim biraz sonra.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Peki. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bolu Milletvekili Sayın Arzu Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ARZU AYDIN (Bolu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri, sizlerin şahsında aziz milletimizi Köroğlu'nun torunları değerli Bolulu hemşehrilerimin vekâletleriyle saygı ve hürmetle selamlarım.

Bu vesileyle, bugün sabah saatlerinde komşu ilimiz Düzce'de yaşanan ve memleketim Bolu'da da hissedilen deprem nedeniyle tüm hemşehrilerime bir kez daha geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Elbet her vakada olduğu gibi kadına şiddet konusunda da samimi olmak gerekir lakin insanın derdi üzüm yemek değil, bağcıyı dövmekse elbet kendi içinde de çelişir. Verilen önergede 6284 sayılı Kanun'un tam olarak uygulanmadığı ifade edilmekte ise de kanun kapsamında yapılan, 81 ilde yaygınlaşan şiddeti önleme merkezlerinden, KADES ve elektronik kelepçe uygulamalarından, mobbing genelgesinden ve diğer kanunlarda getirilen pozitif uygulamalardan da haberdar olmak gerekir. Bu önergede bir araştırma komisyonu kurulması istenirken madem konu kadın, Mecliste var olan KEFEK komisyonunda yapılan toplantılara İYİ Parti Grubunun ne oranda katılım sağlayıp sağlamadığına da bakmak gerekir. Yani dememiz o ki samimi olmak, inandırıcı olmak gerekir.

Değerli milletvekilleri, herkesçe malumdur ki kadına yönelik şiddet yalnızca fiziki değil, aynı zamanda psikolojik ve sözel şiddet de içine almaktadır ve ötesi bu şiddet; kadının siyasi görüşü, kıyafeti ve kimliği üzerinden yapılmakta ve ne yazık ki zaman, mekân ve eğitim düzeyi tanımadan her yerde varlığını hissettirmektedir. Misalen, tüm yasama dönemi içinde, şahsımın da defalarca

maruz kaldığı, muhalefet sıralarından, özellikle AK PARTİ’li kadın vekillere -burada cinsiyeti belli etmek için söylüyorum yoksa vekilin vekil olduğunu hamdolsun biliyorum- “Sanki kanun maddesini okudun.” “Hadi, anladın mı?” tarzında sözlü sataşmalar şiddetin en bariz örneğidir. Aslında, bu hâl, bir sataşmadan ziyade, sırf, AK PARTİ’li olan kadınlara -eğitim ve öğretimleri ne olursa olsun- bakış açısını gösteren, aşağılayan, yok sayan o ruh hâlinin ve şiddetin en yalın hâlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ARZU AYDIN (Devamla) – Size şiddeti anlatayım mı? Şiddet “Eğer imkân olaydı, eğer imkân/ Bir çivi çakardım yelkovanın döndüğü yere/Dursun diye zaman” diyerek evladını son kucakladığı anı durdurmak isteyen annenin döktüğü gözyaşındır. İnsan gözyaşında boğulur mu? Bırakın gözyaşını, Ecrin ve Yusuf için, Ayşenur ve Aybüke ve nicelerini şehit edenler ve onlara yardım ve yataklık edenler için ah eden milyonların ahında bile boğulur.

Biz biliyoruz ve inanıyoruz ki bu şanlı ordu, bu aziz millet size hak ettiğiniz cevabı, hak ettiğiniz şekilde vermiştir ve verecektir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, iktidarın Suriye dış politikasında ÖSO ve HTŞ’yle kurduğu ilişkilerin araştırılması amacıyla 23/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/11/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

23 Kasım 2022 tarihinde Siirt Milletvekili, Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili, Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından iktidarın Suriye dış politikasında ÖSO ve HTŞ’yle kurduğu ilişkilerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan -22588 grup numaralı- Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/11/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDPGRUBUADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul)– Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu iktidarın Suriye dış politikasını uzun yıllardır tartışıyoruz ve bu yanlış dış politikanın yarattığı sorunlara ve sonuçlara hep işaret ettik ve vurguladık. Bu tartışmayı Meclis Genel Kurulunda da yaptık, dışarıda da yaptık. Hatırlatmak için söylüyorum: Bu iktidar, Esad’ı devirmek ve Emevi Camisi’nde namaz kılmak hevesiyle Suriye’deki iç savaşa boylu boyunca dâhil oldu ve vekâlet savaşlarını yürüttü. Bakmayın siz, bugün Grup Başkanımız ve aynı zamanda Cumhurbaşkanı sıfatıyla konuşan Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Tayyip Erdoğan “Siyasette dargınlık, küskünlük olmaz; Esad’la da görüşeceğiz elbette.” diyor ama bugüne gelinceye kadar çok büyük bedeller ödendi ve ödenmeye devam ediyor. Bu yanlış politika, bir taraftan mülteci ve göçmen sorununu devasa bir noktaya getirdi, diğer taraftan Türkiye’de sayısı bilinmeyen, uyuyan İŞİD hücrelerini yarattı; bunu da hep söyledik. Bakın, Türkiye’nin çeşitli illerinde İŞİD’liler yaşıyorlar, çalışıyorlar; zaman zaman operasyonlar yapıp bunlar yakalanıyor, ortaya çıkarılıyor ama bu ilişkileri hep vurguladık ve söyledik. Yani aslında, bu iktidar, El Kaide türevi ve artığı ne kadar örgüt varsa, yapı varsa -İŞİD’den El Nusra’ya, Ahrar-uş Şam’a kadar- bütün bunlarla maddî, manevî, lojistik ilişkileri sürdürdü; bunu biliyoruz, bütün dünya biliyor.

Şimdi, bakın, hâlâ da sürdürülüyor; mesela, 11-13 Ekim 2022 tarihlerinde Türkiye’nin terör listesinde yer alan Heyet Tahrir el-Şam’ın (HTŞ) yanına birkaç muhalif gücü alarak Afrin’e girişi gerçekleşti hatırlıyorsanız. HTŞ ve yanındaki güçler Azez’e yöneldiğinde ise Millî İstihbarat Teşkilatının devreye girerek 14 Ekimde Suriye Millî Ordusu grupları ile HTŞ arasında bir anlaşma sağladığı ve bu gelişme üzerinden Zeytin Dalı, Fırat Kalkanı ve Barış Pınarı bölgesindeki muhalifleri yeniden organize edip yekpare bir ordu kurmaya çalıştığı, 14 Ekim anlaşmasından sonra 2 Kasım 2022’de de Gaziantep’te bir görüşme yapıldığı ve bu görüşmede SMO komutanlarına ortak ordu, tek sivil yönetim ve birleşik emniyet teşkilatı oluşturulması için iki ay süre verildiği, taleplere uyulmadığı takdirde bu grupların alternatifsiz olmadıklarının belirtildiği ulusal ve uluslararası medyada yer aldı ve bu gelişmeler Türkiye’de iktidar tarafından yalanlanmadı yani sürdürülen bir ilişkiden söz ediyoruz.

Şimdi, bakın, bu sürdürülen ilişkiler Türkiye’de nelere yol açtı? Reyhanlı, Reina, Diyarbakır, Ankara Gar, Atatürk Havalimanı, Suruç, Sultanahmet gibi bombalı saldırılara yol açtı bu sürdürülen ilişkiler; İŞİD tarafından bu saldırılar yapıldı ve insanlarımız katledildi. Şimdi, en son, Taksim’de -büyük bir insanlık suçu, lanetledik- bir bomba patlatıldı ve 6 yurttaşımız hayatını kaybetti, çok sayıda insanımız yaralandı. Bu Taksim’deki saldırıdan bugüne kadar büyük bir bilgi kirliliği yaratıldı ve bu bilgi kirliliği aslında bilinerek yaratıldı, bilinerek yani İçişleri Bakanı “Afrin’den geliyor bombayı patlatan, taşıyan.” dedi, sonra “Afrin’den gelmiyormuş.” dedi, Yardımcısı “Kamışlı’dan geliyor.” dedi, kendisi Plan ve Bütçe Komisyonunda “Münbiç’ten geliyor.” dedi; bilgi kirliliği. Sadece onunla ilgili değil gözaltına alınanlarla ilgili de büyük bir bilgi kirliliği var. Sonra ortaya sızdırmalar yapıldı, çeşitli ifadeler ve ilişkiler sızdırıldı. Bu sızdırılanlardan bir tanesi, bu yakalanan, bombayı taşıdığı söylenen kişiyle ilgili. Eksik bir ifade tabii ki, ifadenin tamamı olmadığı belli ama ifadede çok ilginç şeyler var. Mesela, o ifadeden anlıyoruz ki bu bombayı taşıyan kişinin ağabeylerinden birisi -6 kardeşmiş bunlar- ÖSO komutanıymış, ÖSO komutanı. Demiş ki ifadesinde, sızdırılan kısmında: 6 kardeş, 3’ü ölmüş erkek kardeşlerin. “Hani, ne oldu; hastalandı da kanserden mi ölmüşler?” diye merak edeceksiniz, öyle değil; İŞİD saflarında savaşıyormuş 3 erkek kardeşi El Beşir’in.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Teşekkür ederim.

El Beşir’in aile ilişkileri böyle; 3 erkek kardeşi IŞİD saflarında savaşırken öldürülmüş, bir ağabeyi ÖSO komutanı, kendisi de bomba taşıyıcısı; durum bu.

Şimdi, bunların hiçbiri konuşulmuyor, bunların hiçbiri üzerinde tartışma yapılmıyor, bunların hiçbiri üzerinde değerlendirme yapılmıyor, soruşturma eksik yapılıyor; dezenformasyon almış, götürmüş ve iktidar, aslında dezenformasyonun merkezi hâline gelmiş ve bu dezenformasyonla bir oyun planı kurmuş. Nedir oyun planı? Ben burada dün de söyledim: Oyun planı, savaş ve çatışma ortamında Türkiye’yi seçime götürmek; oyun planınız bu. Bugün Genel Başkanınız grup toplantısında açıkladı oyun planının bu olduğunu.

Biz de onun için diyoruz ki: Bu oyun planından vazgeçin, savaş ve çatışma ortamından uzak dursun Türkiye; barış içinde bir seçim ortamına gitmenin imkânlarını yaratalım.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; Sayın Grup Başkan Vekiline birkaç şey ifade etmek istiyorum.

Tabii, bugün grup toplantımızı ben yönettim, o yüzden konuşmanın tamamını fevkalade dikkatle dinlediğim kanaatindeyim. Toplantının en önemli çağrılarında bir tanesi “Gelin, Türkiye’de bu yüzyılı bir demokrasi yüzyılı yapalım. Elimizde gül var, bu gülü size uzatıyoruz; gelin, bu gülle, dostlukla, barışla bu işi yapalım ama eğer buna cevap verilmeyecekse, eğer bunun tersine bir muamele olacaksa o zaman elimizde bir güz var.” dedi Sayın Cumhurbaşkanımız.

Şimdi, burada, Türkiye’nin... Bu, çokça söyleniyor; evet, en önemli kara propagandalardan bir tanesi; ta 2015’ten itibaren başlayarak şu Taksim eylemi olduğu andan itibaren en çok söylenen şey, muhalefetin en çok söylediği şey: Neredeyse bunu bizim yaptığımızı söylediniz, neredeyse.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Neredeyse”yi nezaketen söylüyorum, aslında öyle söylüyorsunuz yani bunu bizim istediğimizi, bu şartlar altında seçime gitmek istediğimizi söylüyorsunuz; bu, külliyen bir yalandır. 2015’i hatırlayanlar -ki o zaman biz milletvekiliydik- kimin bu ülkeyi kan gölüne dönüştürdüğünü, kimin çatışmayı tercih ettiğini, kimin sivil siyaseti reddettiğini gayet iyi hatırlıyor; onlar sizdiniz. O sebeple, buradan bir kez daha kamuoyuna şunu ifade etmek istiyorum: Terörü, nereden geldiğinin hiçbir önemi olmaksızın reddediyoruz; adı ister PYD ister PKK ister DAESH, hangisi olursa olsun Türkiye, başından itibaren, hem kendi içimizde, ülkemizde hem de sınırlarımızın dışında bunlarla alakalı, terörü desteleyen bütün politikaları reddetmiştir, her zaman barıştan yana olmuştur ve bu manada, Türkiye’ye terör ihraç etmek isteyenlere -buna siyaset de dâhildir- bütün siyasi gücünü de kullanarak, iktidarın gücünü de kullanarak; elbette, Silahlı Kuvvetlerin de haklı, meşru, Birleşmiş Milletlerin imkân verdiği haklarını kullanarak bütün bu terörü bitirmek üzerine muazzam bir gayret içerisinde olmuştur ve olmaya devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben şuna inanıyorum: Siz çatışmayı tercih ediyorsunuz çünkü çatışma demek... Sizin beslendiğiniz temel kanal orası, oradan besleniyorsunuz. Asıl ben sizi sivil siyasete davet etmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

33.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Grup Başkan Vekili, şimdi, önce bir şeyi düzeltelim: Ben, bu saldırıyı siz yaptınız demedim -konuşmama, tutanaklara da bakabilirsiniz- bu saldırının yapılmasından doğan ortamı oyun planınızı kurarak değerlendiriyorsunuz dedim seçimle ilgili ama siz yaptınız demedim; birincisi onu düzeltelim. Evet, bu konuda ısrarlıyız, bugünkü grup konuşması çok açık ve nettir; “Oyun planımız.” dedi Genel Başkanınız. Oyun planı nedir? Oyun planı seçim ortamına bu şekilde gitmektir. İlk defa değil, daha önceki yıllardaki seçimlere bakalım, 2015'ten bugüne kadarki yapılmış seçimlere bakalım, hepsinde bu tür ortamların yaratıldığını göreceğiz. Bunu söylemiş olayım.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ne alakası var? Oyun kuranlar var, maşalar var.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bakın, 2015 Kasım seçimi öncesi Şah Fırat Harekâtı...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Mesele maşa meselesi değil, oyun kuranlar var. Oyun kuranlara karşı oyunumuz, maşalarla işimiz yok.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...2017 Nisan Anayasa referandumu öncesi Fırat Kalkanı Harekâtı, 2018 Haziran başkanlık seçimine iki ay kala Zeytin Dalı Harekâtı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – E, bu konu Türkiye’de konuşuldu.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - ...2019 Mart yerel seçime bir ay kala Bahar Kalkanı Harekâtı, 2022 seçime yedi ay kala Pençe-Kılıç Harekâtı. Şimdi, bunları da bir kenara bırakalım yani siz yaptınız demedim, onu bir kere söylemiş olayım.

İkincisi, sizin söylediğiniz bir şey hakikaten beni üzdü. Çatışmayı biz istiyoruz... Biz ne çatışmasını istiyoruz? Biz tam tersine barış olsun diye, Türkiye herhangi bir savaş ortamına düşmesin, bir çatışma ortamına düşmesin diye sorunlarımızı konuşarak, diyalogla, müzakere ederek çözelim; iç, dış ne varsa sorunlarımızın hepsini böyle çözelim diyerek mücadele ediyoruz ve bunun için üstümüzü başımızı parçalıyoruz, demokratik siyasetteki kararlı duruşumuzu anlatıyoruz. Siz, bize diyorsunuz ki: “Çatışmayı siz istiyorsunuz.” Yani, vallahi billahi bir tek çatışma istemiyoruz, bir tek insan ölsün istemiyoruz, her ölenin acısını ve üzüntüsünü yüreğimizde hissediyoruz. Biz, başka bir ortama yani demokrasi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İzin verirseniz son cümlem.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Biz, barış içinde demokrasinin geliştiği, hukukun üstünlüğünün olduğu, adaletin ve özgürlüğün olduğu bir ortamı hep birlikte yaşayalım istediğimiz için mücadele ediyoruz. Çatışma istemekle bizim hiçbir alakamız olmadı, olmayacak da bundan sonra; bunu net olarak söylemiş olayım. Dolayısıyla, evet, biz, hep barış elini uzattık, barış elini uzatmaya devam edeceğiz, elimiz havada kalsa da uzatacağız ama hep şunu söyledik: Barışmak istiyoruz, bu ülkede hep birlikte eşit koşullarda, barış içinde yaşamak istiyoruz ama mücadele ve kavga istiyorsanız biz mücadele etmeyi de biliriz.

Teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Zengin, herhâlde, sataşmadan değil de bir değerlendirme yapmak için söz aldığı için ben de bir değerlendirme yapmak lüzumu hissettim müsaadenizle.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sataşma...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sataşmadan mı aldınız?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sataşma da var görüyorsunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, o zaman almam yani değerlendirme yapıldı diye, geri kalmayayım diye ben de aldım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Değerlendirmenizi yapmıştınız zaten.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

34.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Başkan, tabii, bazen gülüyoruz ağlanacak hâlimize. Şimdi, Türkiye'nin uzun yıllardır terörle bir meselesi var. Ben hep şunu söylerim: Türkiye'ye tehdit olan terör örgütlerinin hepsinin kumanda butonu aynı masadadır yani PKK'sının, PYD'sinin, IŞİD'inin, HTŞ'sinin, ne dersiniz deyin. Hâl böyle olunca Türkiye'deki 85 milyon aziz vatandaşımızın hangi birine sorarsanız sorun, 7 Haziran 2015-1 Kasım 2015 süreciyle ilgili Türkiye'de herkesin kafası karışık, Türkiye'de herkes bu meseleye kuşkuyla bakıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hakeza, zaman zaman da seçimlere yakın, terör örgütlerinin birdenbire bitlerinin kanlanması yani hücrelerden uyuyan hücrelerin canlanması Türkiye'yle ilgili bir siyasi manipülasyonun, bir dizaynın, bir şekillendirme operasyonunun kimi merkezlerden yapıldığı algısını... Biz burada ne dersek diyelim, 85 milyonda böyle bir algı var. Meclis yani bir siyaset müessesesi meselelere deve kuşu gibi kafasını kuma gömerek bakamaz; böyle bir algı var, ben bunu biliyorum. Ben buradan hiçbir partiyi de suçlamıyorum, bu meseleyi hep birlikte çözmemiz lazım. Mesela, iftihar ediyorum ben, Millî İstihbarat Teşkilatı gidiyor, Suriye'nin ya da Irak'ın 130 kilometre derinliğinde -sınırimızdan 130 kilometre içeri giriyor Sayın Başkan- bir terör örgütü elebaşını derdest ediyor ya da etkisiz hâle getiriyor. Güzel değil mi, siz iftihar etmiyor musunuz, herhâlde ediyorsunuz.

Peki, İstanbul'da dört aydır elinde bombayla gezen teröristi, kimilerine göre PKK'lı, kimilerine göre İŞİD'ci bir teröristi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Toparlıyorum.

...Millî İstihbarat Teşkilatı, yani başka ülkenin 130 kilometre derinliklerinde terörist yakalama kabiliyetine, kapasitesine sahip Millî İstihbarat Teşkilatı elinde bombayla dört ay İstanbul'da gezen bir teröristi yakalamıyorsa burada yürütme bakımından bir zafiyet vardır. Efendim “Bunu PKK yaptı.” Allah belasını versin, hangisi yaparsa yapsın. ““Bunu PKK yaptı.’ dersek daha iyi olur.” diye bakamaz yönetim; kim yaptı, bunun net bir şekilde kamuoyuna açıklanması lazım. Şimdi, iddia ediyor, diyor ki: “Bu PKK’lı değil, YPG’li değil İŞİD’li.” Yürütme de diyor ki: “Hayır, bu, PKK’lı.” Bu, milletin aklıyla alay etmektir; bu millet bunları hak etmemektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

35.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, ben Sayın Oluç'a cevap veriyordum yani kürsüden bize söylediği ağır ithamlar var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, hayır, ben değerlendirme yaptınız diye hak kullanmak istedim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben anladım, Sayın Altay destek vermek istedi ama Sayın Grup Başkan Vekili sözde mahirdir, biz karşılıklı birlikte rahatlıkla konuşabiliriz yani bu denli enteresan bir iş birliği olması da tuhaf geliyor doğrusu.

Şimdi, Sayın Başkanım, çok uzağa gitmeye gerek yok. Bakın, bence hakikaten 85 milyonun aklıyla alay etmemek lazım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu ülkede herkes barış istiyor. Eğer bizim böyle bir kastımız olsa bu kadar süredir AK PARTİ nasıl kazanacak? Tam tersine, şunu görüyoruz vatandaşımız; 2015'te ben de milletvekiliydim yani bugün gibi hatırlıyorum: HDP Grubu tarihinin en yüksek milletvekili sayısıyla buraya geldi mi? Geldi. Yani bu kadar çok sayıyla gelindi; peki, ne oldu da bu çukur eylemleri oldu? Vatandaş bunun hâlâ cevabını bulamadı. Ne oldu da sizin kendi partinizin başkanı, sizin partinizdeki insanlar neden bu çukur eylemlerine destek verdi, neden insanları sokağa çağırdı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Kim destek verdi?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hangi sözle verdi, hangi eylemle verdi?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Her şeyiyle, bütün o savunmalar ortada.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Nerede verdi Allah aşkına ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bakın, arkadaşım arkadan sesleniyor, Öznur Hanım söylüyor, Yasin Börü yani adını sayamayacağım bu kadar çok insan, hayatını kaybeden askerlerimiz... Onlarla alakalı şurada tek bir konuşma yaptığınızı hâlâ görmedik.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Taybet ana, Cemile Çağırğa, Miray bebek...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu yüzden, değerli arkadaşlarım, tam tersi biliyor musunuz, insanımız barış istediği için AK PARTİ'ye oy veriyor; güvenmediği için, sizlerin teröre olan desteğini gördüğü için AK PARTİ'ye oy vermeye devam ediyor ve yine öyle olacak.

Benim arzum, buradan da söylüyorum, Sayın Engin Altay'a ifade etmek isterim: CHP yerli ve millî bir parti olarak bence siyasetini öngörmeli.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yerliliği, millîliği senden öğrenecek hâlim yok ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – A, lütfen, lütfen... Ne biçim laf!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Olur mu öyle şey? Ne demek o ya? Siz yerli olun önce, önce siz yerli olun!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Engin Bey, bakın, ben, öyle değilsiniz demedim. Lafı anlamadan laf atıyorsunuz, lafı anlamadan laf atıyorsunuz. (CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kimse bize yerlilik, millîlik dersi veremez!

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Türk milliyetçiliğini ayaklar altına alan sizsiniz!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben, yerli ve millî bir parti olarak dedim, altını çiziyorum. Lafı anlamadan cevap veriyorsunuz. Lütfen...

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.54

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.10****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 24’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VI- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, iktidarın Suriye dış politikasında ÖSO ve HTŞ’yle kurduğu ilişkilerin araştırılması amacıyla 23/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; görüşülen grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ne yazık ki acı dolu günler geçiriyoruz. Önce İstiklal Caddesi’ndeki terör saldırısını, hemen ardından Gaziantep Karkamış’ta ve Kilis Öncüpınar Sınır Kapısı’nda hain PKK-PYD/YPG terör örgütlerinin alçak saldırılarını yaşadık. Öncelikle bu hain saldırılarda hayatını kaybeden vatandaşlarımızı saygıyla anıyor, yüce Türk milletine ve ailelerine başsağlığı diliyorum; ruhları şad, mekânları cennet olsun.

Değerli milletvekilleri, terörle mücadele bir devlet meselesidir; siyaset üstüdür, siyasi hesapların dışında tutulmalıdır. Bu yüzden, 20 Kasım Pazar gecesi başlayan Pençe-Kılıç Hava Harekâtı’nı, alçak terör örgütlerinden hesap sorulmasını, kahraman Türk ordusunun teröristlerin inlerini başlarına geçirmesini memnuniyetle takip ettik; destekledik, desteklemeye de devam edeceğiz.

Türk milleti binlerce yıllık tarihinde hiçbir zaman üç beş çapulcuya boyun eğmemiştir, yine eğmeyecektir. Biz bin yıldır bu topraklardayız, bu toprakları vatan bildik, namus kabul ettik. Namusumuzu değil üç beş çapulcuya, dünya bir araya gelse kimseye de çiğnetmeyiz. Biz asker milletiz; biz ordu-millet anlayışını benimsemiş, tarihi şan ve şerefle dolu bir milletiz. Biz, milletinin bağımsızlığı uğruna yedi düveli karşısına almaktan bir an olsun şüphe etmemiş Mustafa Kemal’in askerleriyiz.

Değerli milletvekilleri, ancak AKP iktidarından terör konusunda aynı samimiyeti göremiyoruz. Türkiye’nin sınırlarını yol geçen hanına çevirip “Hudut namustur.” dediği için vatandaşını tutuklarken Kobani’de eğitim almış bir teröristin Afrin’den çıkıp mülteci kılığında ülkemize girmesine, tam dört koca ay kaçak bir şekilde ülkemizde yaşamasına ve İstanbul’un göbeğinde 6 canımızı şehit etmesine sebep olan AKP iktidarının beceriksizliğini de eleştiriyoruz. Millî meseleleri devlet ciddiyetine yakışmayacak şekilde iç siyasete alet etmesini de eleştiriyoruz. Ülkemiz, bugün, Türk devletinin ve şanlı ordusunun gücüne yakışmayan bir iktidarla karşı karşıyadır.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in bugün AKP'ye yönelik yaptığı tarihî uyarıları tekrar etmek istiyorum: "Eğer gerçekten terörle mücadele etmek istiyorsanız bu meselenin sınırlarımızın güvenliğiyle, uygulanan açık kapı politikalarıyla, insan kaçakçılarıyla ve ülkemize yönelen kontrolsüz göç dalgasıyla doğrudan ilişkili olduğunu artık kabul ediniz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Tamamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bizim için terör terördür, terörist de teröristtir. Bu işin lâmi cimi yoktur, "senin teröristin" "benim teröristim" yoktur. Bizim için PKK da, YPG de, PYD de, FETÖ de, İŞİD de, DEAŞ da teröristtir. Teröriste "terörist" diyemeyenleri de teröristle masaya oturanlarını da bu aziz millet asla affetmeyecektir. Buradan, devleti yönetme liyakat, samimiyet ve becerisi taşıyamadıkları için milletimizin sayısız acılar yaşamasına neden olanları da milletimize bu sayısız acıları yaşatan terör örgütlerini Gazi Meclisin çatısı altında aklamaya çalışanları da kınıyor, milletimizin vicdanına sevk ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Engin Altay.

Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hiçbir talep, teröriste masumiyet, terörizme meşruiyete dayanak olmaz; burada herhâlde bu Meclisteki herkes hemfikiridir.

İkinci bir konu, Türkiye'nin yıllardır mücadele ettiği, başına bela olan ama asla teslim alınmayacak olan Türkiye'nin terörle mücadele konusunda belli kararlılıkları olmalı, belli tutarlılıkları olmalı, barış odaklılıkta esas olmalı -uluslararası ilişkiler bakımından bunu söylüyorum- ve dış politika gerçekten millî olmalı. Gerçekten millîlik şudur: İçeride ekonomide, sağlıkta, eğitim politikalarında çok münakaşa edebiliriz ama konu, çevremiz, Orta Doğu, bulunduğumuz coğrafi konumdan kaynaklı terör tehditleri ise iktidar artı muhalefet bir olmak zorundadır. Hep söylüyorum; bu konuyu fırsata çevirmek bu ülkeye yapılabilecek en büyük kötülüktür. Yani bu şudur: Bayrak, vatan edebiyatıyla; din, iman edebiyatıyla terörle mücadele edilmez. Bu ülkede, bu Mecliste bulunan herkesin bu şanlı bayrağımızın özgürce sonsuza kadar dalgalanmasını istediğinden ben eminim. Türkiye'nin 780.500 kilometrekarelik coğrafyasında farklılıklarımızı bir zenginlik olarak görmek zorunda olduğumuz da kesin.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Suriye'yle 900 kilometrelik bir sınırmız var; tam olarak 879 kilometre ve bazen 20 kilometreye, bazen 30 kilometreye, bazen de 40 kilometreye kadar ulaşan bir derinlik var. Böyle bir bölge düşünün ve bu bölgede Rusya var, ABD var, Suriye merkezî yönetimi var, Türkiye var ve bu bölgede İŞİD, PKK, PYD, YPG, HTŞ, ÖSO ve SMO gibi örgütler var; illegal yapılanmalar var, terör örgütleri var. Bu terör örgütleriyle bazen bir başka ülke biriyle, bir başka ülke biriyle iş ve güç birliği yapıyor. Fırat'ın doğusu, batısı, çok konuştuğumuz bir meseledir. Fırat'ın -hep yönümü karıştırıyorum- Akdeniz tarafı, batısında ne var? İŞİD var, Rusya var, Suriye merkezî yönetimi var. Fırat'ın doğusunda kim var? Amerika Birleşik Devletleri, PYD, YPG var, doğru mu? Doğru. Sınır bizim ama biz, bu coğrafyada, 900 kilometrelik banтта etkisiz eleman gibiyiz. Şimdi, Türk Silahlı Kuvvetlerinin müdahalesi var -Allah askerimizin ayağına taş değdirmesin- ama burada şüphesiz gerçekten bir tutarlılığa da ihtiyaç var.

"ÖSO" diye bir yapılanmaya destek oldunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sonra ÖSO'nun içinden birden çok başka örgütler çıktı. Suriye politikası için şimdi “Küslük olmaz.” diyor Beyefendi. E, kardeşim, 2011’de Bay Kemal söylediği zaman keşke biraz dikkate alsaydın. “Suriye merkezî yönetimiyle konuşmadan bu iş olmaz.” dedi. Şimdi “Küslük olmaz.” Erdoğan, on bir yıl geçti ve sen şimdi 2011’deki söyleminden çark ettin, “Küslük...” E, on bir yıl önce “Küslük olmaz.” deseydin de 4 milyon-4,5 milyon Suriyeli sığınmacı Türkiye’nin başına bela olmasaydı. (CHP sıralarından alkışlar) On bir yıl önce “Küslük olmaz.” deseydin de 45 milyar dolarımız bu işe gitmeseydi. On bir yıl önce “Küslük olmaz.” deseydin de bu şehitlerimiz, gencecik evlatlarımız al bayraklı tabutlarda baba ocaklarına gelmeseydi kardeşim; bunu söylüyoruz. Ne var bu söylediğimde?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Terör kaç yıldır var memlekette? Terör kaç yıldır var? Terör kırk yıldır var.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Efendim?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Terör kırk yıldır var.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ben Suriye konusunu diyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Suriye’den geliyor zaten.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Suriye konusunu diyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Zaten Suriye’den geliyor.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Başka sonuçları da var bunun. Suriye’den, memleketimizin, egemenlik sahamızdaki memleketin bir ilçesindeki okula roket atılabiliyor. Bir öğretmeniz, bir evladımız ölüyor, şehit oluyor. Türkiye bu kadar aciz bir ülke midir?

SABAHAT ÖZGÜR SOY ÇELİK (Hatay) – Değildir, terörü kaynağında kurutuyor.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bitirin kardeşim. Terörle mücadelede size yıllardır söylüyoruz: “Ama”sız, “fakat”sız, katı, amansız bir mücadeleyi yapın, devlet yapсын.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Zaten yapıyor.

SABAHAT ÖZGÜR SOY ÇELİK (Hatay) – Tezkereye niye “hayır” dedin?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Biz bu konuda her türlü desteği vereceğimizi müteaddit defalar söyledik.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tezkereye “ret” verdiniz.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Yeter ki terörü iç siyasete bir malzeme yapmayın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tezkereye “ret” verdiniz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tezkereye ne dediniz?

ENGİN ALTAY (Devamla) – O tezkere... Özlem Hanım, terörle mücadeleye Türk Silahlı Kuvvetleri yetmiyor mu? Hangi yabancı ülke askerini Türkiye’ye sokup da neyi planlıyorsunuz?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç kimseyi sokmadık!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bunu bize anlatsaydınız, göğsümüzü gere gere biz de “evet” verirdik. Böyle bir şey olur mu? (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – O zaman diğerlerine niye “evet” verdiniz?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi canım! Tezkereye ne dediniz, tezkereye?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Tezkere, tezkere, tezkere...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Özlem Hanım.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, tabii, Sayın Altay'ın konuşma süresi farklı sebeple vardı, doğrusu tartışmamız yarım kaldı. Şimdi, tartışmamızla ilgili birkaç itirazımı söylemem lazım.

Şimdi, birincisi, ben, aslında kendilerini öven bir şey söyleyecektim yani yerli ve millî olduklarını ve buna devam etmelerini isteyecektim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ya, biz bu ülkenin kurucu partisiyiz; sizden mi öğreneceğiz yerliliği, milliliği?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bak, hâlâ aynı şeyi söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Tamam, cevap vermek mecburiyetinde değilsiniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, bakın, şu üsluba dayanamıyorum: Bir defa, bana “sen” denilmesine tahammül edemiyorum; aynı şeyi Grup Başkan Vekili Engin Altay Bey de yaptı.

Lütfen, birbirimize kızabiliriz ama “Senden mi öğreneceğim?” sözünü bir kez daha duyuyorum milletvekili arkadaşımızdan; bunu şiddetle reddediyorum. Benden öğrenirsiniz öğrenmezsiniz, paşa gönlünüz, keyfiniz bilir fakat ben burada fikrimi söylerim.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Lütfen...

Bir saniye, bitireceğim Sayın Başkanım.

O yüzden benim söylediğim şeyi daha anlamadan -o kadar alışılmış ki tepkisel cümleler söylenmeye- söylediğim şey kendilerinin lehine olduğu hâlde ben son derece kaba bir şeyle, cevapla karşılaşıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Laf atılırken de dâhil olmak üzere bu üslubu reddediyorum. Kaldı ki bizim burada yaptığımız konuşmada, Sayın HDP Grup Başkan Vekiliyle biz konuşuyorduk yani mesele birden bambaşka bir yere gitti. O yüzden, usul esastır; bu manada buna dikkat etmek gerektiğini düşünüyorum.

Devamında da şunu söyleyeceğim: Şimdi, Sayın Altay konuşmasında Türk Silahlı Kuvvetlerini çok değersizleştiren bir ifade kullandı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne demek ya?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Etkisiz eleman” diyorsunuz, daha ne olacak ki? Bunun daha ağır ne, ben merak ediyorum.

Eğer Türkiye’de Türk Silahlı Kuvvetleri bu operasyonları yapmamış olsaydı, bakın, terörün sayısı bu kadar düşmüş olamazdı. Şu an eğer sınırlarımızın içerisinde bu kadar azalmışsa teröre dair saldırılar, bunun en önemli sebebi Türk Silahlı Kuvvetleridir ve hiçbir askerimizin, ordumuzun bu

şekilde değersizleştirilmesine ve bunun aleni olarak bu şekilde ifade edilmesine biz AK PARTİ Grubu olarak asla ve kata müsaade edemeyiz; ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Türk Silahlı Kuvvetlerini değersizleştirdiğimi ifade ederek sataşmada bulundu, buradan ya da oradan...

BAŞKAN – Buyurun.

37.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, siyasette polemik vardır, çok normaldir ama çirkin siyaset yoktur.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yoktur, evet, yoktur.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Özlem Hanım, siz ya benim dediğimi dinlemediniz, anlamadınız...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çok iyi anladım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Belki bir anlama sorunuz var...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, hayır, hayır...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir dinler misiniz.

Ben bölgede Rusya'nın varlığından, Amerika'nın varlığından, Suriye merkezî yönetiminin varlığından ve Türkiye'nin varlığından söz ettim. Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilgili böyle bir şey söyleyen şerefsizdir, böyle iddia eden de öyledir. Böyle şey olur mu ya, böyle şey olur mu!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Etkisiz eleman”ı çıkaralım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çıkaralım. “Türk Silahlı Kuvvetleri orada operasyon yapıyor.” dedim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çıkaralım. “Etkisiz eleman” dediniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Etkisiz olan Tayyip Erdoğan'dır, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetidir; bunu kastettim ben. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – O da bu ülkenin Başkomutanıdır, Başkomutanıdır bu ülkenin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Onun için 900 kilometrelik sınırlarımızı kevgire çevirdiniz, Türkiye'yi teröristlerin cirit sahasına çevirdiniz.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Hadi oradan!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu ülkenin Başkomutanıdır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Lütfen çirkin siyaset yapmayın.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Kendinize bakın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz öyle yapıyorsunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Siz çirkin bir siyaset yapıyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz yapıyorsunuz; lütfen, ifadenize dikkat edin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ayıp ya!

VI- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, iktidarın Suriye dış politikasında ÖSO ve HTŞ'yle kurduğu ilişkilerin araştırılması amacıyla 23/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hasan Turan.

Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HASAN TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubunun Suriye dış politikası bağlamında Meclis araştırması açılması teklifi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, önerge, Suriye'yle ilgili yürütülen politikanın Türkiye'ye yansımalarıyla ilgili. Bu konuyla ilgili önergeyi dikkatli bir şekilde incelediğimizde şöyle bir ifade var içinde -o kısmı doğru- diyor ki: "Suriye'deki bu yaşanan durumun, Türkiye başta olmak üzere bölgeye yansımaları var, dolayısıyla böyle negatif sonuçlar oluşturuyor." Evet, bu doğru, biz de bunu biliyoruz, işte bu etkilerini azaltmak ve yok etmek için elimizden gelen mücadeleyi gösteriyoruz, etkisiz hâle getirmek için çok etkili bir mücadele yürütüyoruz. Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, Millî İstihbarat Teşkilatımız, bütün güvenlik güçlerimiz çok etkili bir şekilde terörle mücadele ediyor; terörü, terör örgütlerini inlerinde imha etmek için gece gündüz çalışıyor.

13 Kasım günü Taksim İstiklal Caddesi'nde, hain terör örgütünün kiralık katilleri bir bomba koyarak masum sivillerin canına kastetti. 6 vatandaşımız şehit oldu, 81 vatandaşımız da yaralandı; şehit olan kardeşlerimizin içerisinde masum çocuklar da var. Terör örgütü ülkemize, insanlarımıza zarar vermek için çabıyor ancak terör örgütünün arkasındaki emperyal güçler, sürdürdükleri vekâlet savaşları yöntemiyle, ülkemizi yolundan çevirmek için, diz çöktürmek için onlara destek veriyor. Biz, hem terör örgütlerinin kökünü kurutana kadar hem de onların arkasındaki elleri kesene kadar etkili bir şekilde mücadelemizi sürdüreceğiz. Terör örgütlerini de biliyoruz, onlara destek verenleri de biliyoruz. Bugün burada sonuçlarını konuşanların "Sınırlarımızın dibinde Amerika'nın ne işi var?" diye hiç sormaması, "Rusya'nın ne işi var?" diye hiç sormaması, Suriye'de konuşlanmış bütün güçlerden hiç bahsetmemesi ve sadece onların yarattıkları kaotik ortamdan beslenenlerin yeni bir terör koridoru oluşturmaya çalışmasının sonuçlarını konuşuyoruz ve bu sonuçlar maalesef burada birilerinin işine geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN TURAN (Devamla) – Biz burada siyaset yapanların daha önce "Sırtımızı PKK'ya, YPG'ye, PYD'ye dayadık." dediklerine şahit olduk; PKK'ya, PYD'ye gönül verenlerden bahsedeneri gördük. İşte, bugün oradaki terör örgütlerinin uzantıları Türkiye'de neredeyse terör örgütünün işlediği cinayetlerin faturasını bizlere çıkaracak. İnsanlar bir önerge verirkin verdiği önergenin ne anlama geldiğini hesap eder.

Buraya Sayın Grup Başkan Vekili çıktığında terör örgütlerinin ismini saydı. Ben dikkatli bir şekilde dinledim, içinde ne PKK ne PYD ne de YPG yoktu ama dikkatle diğerlerini saydı.

Taksim'deki patlamaları kim gerçekleştirdi? Hangi terör örgütü yaptı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hah...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Biz de onu soruyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çıkaralım diyoruz işte, çıkaralım diyoruz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Bunu araştıralım diyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onu soruyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Araştırsın Meclis.

HASAN TURAN (Devamla) – Bunu soruyormuş gibi yapıp...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gel “evet” de, araştıralım; gel “evet” de, araştıralım.

HASAN TURAN (Devamla) – Bunu soruyormuş gibi yapıp...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz de tam onu soruyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Evet” de, araştıralım; bir tek Süleyman Soylu’ya inanma!

HASAN TURAN (Devamla) – Bunu soruyormuş gibi yapıp meseleyi karartmak ve esas katilleri gözden kaçırmak, oradan da yola çıkarak Türkiye Cumhuriyeti’ni suçlamak kimsenin haddi de değildir, hakkı da değildir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kimseyi, devleti suçlamıyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sizi, sizi...

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşma var.

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Niye araştırılmasını istemiyorsunuz?

HASAN TURAN (İstanbul) – Araştırmaya gerek yok.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Açıklandı, açıkladı. Bilinen bir şeyin neyini açıklıyorsun ya?

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Kimin olduğu belli çünkü.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – İtiraf ettiler Hanımefendi, itiraf edilmiş bir şey, itiraf etmiş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O doğru değil, o doğru değil.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Olmadığını anlasan keşke.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Niye? Araştıralım o zaman.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Açıklanmış bir şeyin neyini açıklamamızı istiyorsunuz?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Garo Bey, itiraf etmiş adam, neyi konuşuyorsun sen, sulandırmaya mı çalışıyorsunuz? Sulandırıyor sunuz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sulandıran sizsiniz!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – İtiraf etmiş adam.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Oluç.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Hasan Turan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; bir satışma olduğu için söz aldım.

Şimdi, sayın hatip dedi ki: “Önerge verirken ne anlama geldiğini düşünmek gerekir.” Önergeyi verirken ne anlama geldiğini çok iyi düşündük, onun için bu önergeyi verdik; yani satır satır da biliyorum o önergeyi, kelime kelime. Bakın, dedik ki: Sizin bu işin araştırılmasını istemeniz en doğru olanıdır. Niye? Çünkü ortada yakalanmış bir kişi var, oraya o bombayı bırakmış olan, onun aile ilişkileri... 3 kardeşi IŞİD’de çatışırken, IŞİD savaşçısıyken öldürülmüş, 1 kardeşi ÖSO komutanı, siz bu topluma başka bir hikâye anlatıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

Biz de dedik ki: Büyük bir bilgi kirliliği yaratılıyor. Bu bilgi kirliliği sadece bilinmezlikten değil, bilerek, konunun üstüne sis örtmek için yaratılıyor. Biz de dedik ki: Gelin, bunu araştıralım, ortaya çıksın çünkü zaten bizim lanetlediğimiz bir saldırdır bu. Bu lanetlediğimiz saldırının arkasında kim var, anlaşılсын diye veriyoruz, kabul etmiyorsunuz, reddediyorsunuz ve şunu örtmeye çalışıyorsunuz: Bu kadının, oraya bombayı götürmüş olan bu kadının 3 kardeşi IŞİD savaşçısı, 1 kardeşi ÖSO komutanı.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Savaşçı değil, terörist ya! Terörist, terörist!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu ya! Bunu söylüyoruz. Biz bu önergeyi niye verdiğimizizi çok iyi biliyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Siz de ayakkabı numarasını da biliyorsunuz ama Taksim’de yakalayamıyorsunuz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Oluç, terörist o; savaşçı değil, terörist.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, niye reddediyorsun? Niye reddediyorsun, niye? Kabul et, araştıralım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kabul et, araştıralım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Neyi saklıyorsun?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terörist, terörist... Savaşçı değil, terörist ya.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Kabul et, araştırılсын.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kabul edin, araştıralım.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – İtirafa girmiş şeyin neyini araştırıyorsunuz? Amacınız ne?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne itirafı? Süleyman Soylu’nun lafları onlar.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hayır, itiraf etmiş, itiraf.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kabul edin. İtiraf değil ya! İtiraf yok.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İtiraf yok.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Nereden biliyorsunuz, baktınız mı kayıtlara? Kendisi söylüyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, hayır, okuduk. Önce İçişleri Bakanı açıklıyor, sonra ifadeye yazılıyor.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – E, buyur bak, milletvekilisin. Milletvekilisiniz, bakın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Öyle itiraf mı olur ya!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) –Nasıl olur?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Gerçekler açığa çıksın istemiyorlar Sayın Başkan, ne yapalım?

VI- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, Adana Milletvekili Ayhan Barut ve arkadaşları tarafından, ülkemizde depreme karşı önlem alınması, deprem toplanma alanlarının tespiti, gerekli bölgelere toplantı alanları yapılması, eksikliklerin giderilmesi, depreme dayanıklılığı bulunmayan binaların saptanması amacıyla 30/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

23/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/11/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili Ayhan Barut ve arkadaşları tarafından, ülkemizde depreme karşı önlem alınması, deprem toplanma alanlarının tespiti, gerekli bölgelere toplantı alanları yapılması, eksikliklerin giderilmesi, depreme dayanıklılığı bulunmayan binaların saptanması amacıyla 30/10/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1935 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/11/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Buradan oraya bağırıyaya gerek yok, şurada 5 adım, gidin kulağına söyleyin; oradan gelin, buraya söyleyin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkan, oradan ha bire bağırıyor. Ben de mecburen...

BAŞKAN – Hayır, bağırmayın. Şu bağırma olur mu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gelsin, söylesin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, Sayın Başkanım, bağırıyorum, milletvekili olarak bir yanlışlığı düzeltiyorum ya. Allah Allah!

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – “Savaşçı” diyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Cem Küçük’e de çok benziyorsun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hiç benzemiyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Uzaktan vallahi benziyorsun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yok, vallahi benzemiyorum.

CHP GRUBU ADINA AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen kıymetli yurttaşlarımız; hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yemin ederim benziyorsun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hiç benzeyen tarafım yok. Çok gezmişsin oralarda, biliyorsun onların kim olduğunu.

BAŞKAN – Ya, milletvekili konuşuyor beyler.

Ya, seni partiden çağırıyorlar. (HDP sıralarından gülüşmeler, alkışlar)

AYHAN BARUT (Devamla) – Maalesef, son olarak Düzce merkezli meydana gelen deprem yine yüreklerimizi ağzımıza getirdi. Depremden etkilenen tüm yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz; kaybettiğimiz vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralı olanlara ise acil şifalar diliyoruz.

Değerli milletvekilleri, ne yazık ki ülkemiz yüz ölçümünün yüzde 42’si birinci deprem kuşağı bölgesindedir. Bu gerçeğe rağmen yeterli ve etkin önlem alınmadığı için yıllar içerisinde meydana gelen depremlerde büyük acılar yaşadık, hâlen de yaşamaya devam ediyoruz. Bu depremlerde yaşanan can ve mal kayıpları ülkemizin depreme hazır olmadığını çok acı bir biçimde göstermiştir. Marmara’da 1999 yılında meydana gelen ve büyük can kaybı ve büyük yıkıma neden olan bu depremden sonra yaraları sarmak için, etkin önlem almak için çıkarılan, herkesin deprem vergisi olarak bildiği düzenleme kapsamında bugüne kadar 75 milyar para toplandı. Buradan soruyorum: Bu 75 milyar lira para nerede? Bu paranın akıbeti ne oldu? Bu parayı kimlere, nerelere, nasıl harcadınız? Bu konuda mutlak surette Meclise, yüce millete hesap vermek zorundasınız.

Değerli milletvekilleri, 1939 Erzincan depreminden 1999 Marmara depremine kadar geçen sürede 100 binden fazla insanımızı kaybettik. Eğer etkin bir önlem alınsaydı, bugüne kadar yeterli adımlar atılsaydı biz, 17.480 canımızı yitirdiğimiz 1999 depreminden sonra Ege depremi nedeniyle İzmir’de 117 yurttaşımızı, Elâzığ’da 41 vatandaşımızı belki de kaybetmeyecektik; canlarımız solmayacak, büyük hasar almayacaktık. Deprem gerçeğine karşın etkin önlem alınması ve harekete geçilmesi için yaptığımız çağrılarımız maalesef karşılıksız kalıyor, büyük acı ve yıkıma yol açıyor. Depremlerle ilgili önlem yerine yeşil alanların imara açıldığını, deprem alanında kullanılacak toplanma alanlarının da ranta kurban edildiğini iktidarınız döneminde görüyoruz. Depremle ilgili verdiğimiz kanun tekliflerimiz reddediliyor, soru önergelerimiz yanıtsız kalıyor, araştırma önergelerimiz ise Meclisin tozlu raflarında maalesef bekletiliyor. Bugün görüştüğümüz araştırma önergesini 30 Ekim 2020 tarihinde Meclise sunmuştuk. Ne acıdır ki aradan geçen iki yılda hiç adım atılmadı. Soruyorum: Peki, neden? Deprem konusu siyasetin malzemesi olmaz, olmalıdır da. Bu acı gerçek karşısında bile AKP iktidarı oralı olmuyor ve acılara göz yumuyor.

Herkesin bildiği bir gerçek var ki deprem ve diğer doğal olaylar insan eliyle afete dönüşmektedir. Bugün ülkemizin 18 kentinde, 502 mahalle ve köyünde, 80 ilçemizde yüzlerce yerleşim yerimiz doğrudan fay hatları üzerinde bulunuyor. Bu acı gerçek de depremde daha büyük acıların yaşanabileceğini, felaketin yaşanabileceğini gösteriyor. Buna rağmen, İzmir depreminden sonra kurulan Meclis Deprem Araştırma Komisyonunda tam 522 sayfalık bir rapor hazırlandı. Bu raporda 268 maddelik öneriler yer alıyordu. Meclis Başkanlığına sunulan nihai raporun gereği neden yapılmadı, neden yapılmıyor? Raporlar neden kâğıt üzerinde kalıyor? Öneriler niye hayata geçmiyor, niye olumlu bir adım atmıyorsunuz? Depremlerde daha fazla can kaybı olmasın, ocaklar sönmesin, çocuklar anasız, babasız kalmasın istiyoruz. Depremlerin değil ihmalin öldürdüğünü de biliyoruz. Meclisi, yüce Meclisi göreve çağırıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AYHAN BARUT (Devamla) – Derhâl depreme karşı etkin bir eylem planı hazırlanması, deprem toplanma alanlarının yapılması, hasarlı binaların tespiti ve yıkılıp tekrar dayanıklı hâle getirilmesi, mevcut yapı stokunun iyileştirilmesi, onarılması, güçlendirilmesi için bugünden tezi yok harekete geçelim. Siyasi ayrım gözetmeksizin herkes elini taşın altına koysun, unutmayalım ki olası bir depremde ihmaller neticesinde çok sayıda can hayattan kopartılacaktır. Burada depreme karşı önlem alıp harekete geçmeyen herkes sorumlu olacaktır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin ülkemizde depreme karşı alınacak önlemler hakkında vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Bugün saat 04.08’de Gölyaka merkezli deprem dolayısıyla Düzce’ye ve bütün ülkemize geçmiş olsun, Allah daha büyük depremlerden korusun. Orta büyüklükte bir deprem olmasına rağmen korku ve paniğe yol açmasının sebebi, vatandaşlarımızın binalara güvenmemesidir.

Değerli milletvekilleri, daha geçen yıl bütün parti gruplarının katılımıyla oluşan Deprem Araştırma Komisyonunun dört ay çalışarak hazırladığı raporu burada tartışmıştık. Rapora ilave ettiğimiz şerhte devlet yetkililerinin başarılı sayılabilecek bazı küçük örneklerle avunmasını ve “Çok başarılı işler yapıyoruz.” algısını doğru bulmadığımızı ifade ederek en büyük endişemiz, bu düşünce tarzıyla her deprem sonrası göz yaşlarının dökülmeye devam edecek olmasıdır demiştik. Algı yaratarak günü kurtarmak mümkündür ama gerçekleri değiştirmek mümkün değildir. Bugünkü deprem ders niteliğindedir; orta şiddette bir depremdir ama yapı stoku 99 büyük depremiden sonra yenilenmiş olan bir yerdedir. Onun için etkisi ağır olmamıştır. Bu vesileyle yapı stokunun depreme dayanıklı olarak yenilenmesinin öncüsü olan zamanın Bayındırlık Bakanı, parti kurucumuz ve Genel Başkan Yardımcımız Sayın Koray Aydın’a teşekkür ediyorum. Demek ki deprem kuşağı üzerinde olsa da depreme dayanıklı yapılaşma mümkündür; işte çözüm budur.

Değerli milletvekilleri, Bayındırlık Bakanlığının adı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı oldu. Koltukta oturan Sayın Bakan bir türlü taşıdığı yetki ve sorumluluğun farkına varamamıştır. Büyük depremin üzerinden yıllar geçip gittiği hâlde kendisinden öncekiler gibi sadece konuşmaktadır. Bakana ve sorumluluk sahibi olan herkese sormak istiyorum: Bu deprem, yapı stoku yenilenmiş Düzce’de değil de İstanbul’da olsaydı ne olacaktı? Ekonomik ömrü bitmiş, acil kentsel dönüşüm bekleyen binaların

hâlâ envanteri bile tam olarak çıkarılamamışken İstanbul'da acil dönüştürülmesi gereken 1 milyon 300 bin konut olduğunu söyleyen, Bakanın kendisidir. Geçen hafta Plan ve Bütçe Komisyonunda eleştirilerime cevap verirken Esenler'de 2 bin sosyal konut yaptırdıklarıyla övünerek "Gelişmiş ülkeler bile bunu yapamamaktadır." dedi ve İstanbul'un 39 ilçesinde 93 bin konutta dönüşümün devam ettiğini söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Yapılanları yeterli görüyorsa eğer bu anlayışla İstanbul'daki değişim onlarca yıl sürer fakat büyük deprem bu değişimi bekler mi bilemem.

Rezerv yapı alanı ilan edilen yerlerde yandaşlara para kazandırma peşinde koşacaklarına, kanal manzaralı akıllı şehir kurup çok fazla para kazanma hayalleri kuracaklarına gerçeklerle yüzleşmeyi ve kendilerine gelmeyi öneriyorum. Kaybedilecek vakit kalmamıştır, derhâl dönüşüm bekleyen bütün binalara el atılmalı, çözüm getirilmelidir. Çözüm için Deprem Araştırma Komisyonunun hazırladığı rapora uygun olarak yerel yönetimlerimiz, üniversitelerimiz, mühendis odaları ve yetkin sivil toplum kuruluşlarıyla beraber bu deprem sorunu çözüme kavuşturulmalıdır.

Yetki ve sorumluluk sahibi olanları bir kez daha uyarıyor, önergeyi desteklediğimizi beyan ediyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Düzce Gölyaka'da 04.08 saatinde meydana gelen depremden kaynaklı olarak bütün halkımıza geçmiş olsun diyor, yaralılara da acil şifalar diliyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu Mecliste araştırma komisyonları kuruluyor. Bunlardan bir tanesi de Deprem Araştırma Komisyonuydu. Ben şimdi, buraya Amasra Maden Araştırma Komisyonundan geliyorum. Deprem Araştırma Komisyonunun da üyesiydim. Şimdi, bunlar niye yapılıyor? Alınması gereken tedbirler, bu ölümlerin ve can kayıplarının sebepleri, mal kayıplarının sebepleri, bütün bunları açığa çıkartmak, ortaya çıkartmak ve bunların nasıl önleneceği üzerine rapor hazırlamak. Peki, rapor hazırlandıktan sonra ne yapmak? Rapor hazırlandıktan sonra da o rapora konu olan kurum ve kuruluşların bunun gereklerini yerine getirmesini takip etmek, Meclis olarak bir taraftan da görevimiz bu.

Şimdi, bir Komisyon kuruldu. Bu, Deprem Araştırma Komisyonu 6 Temmuz 2021 tarihinde -522 sayfa'dı sanırım- bir rapor hazırladı ve rapor gayet iyi bir rapordu; bütün vekil arkadaşlar, tüm parti gruplarındaki bütün vekil arkadaşlar çok ciddi, özverili, önemli çalışmalar yürüttük ve ortaya koyduk. Şimdi, burada 268 tane öneri vardı, kurumların yapması gereken, alınması gereken kararlar, çıkartılması gereken kanunlar, değişmesi gereken yönetmelikler; 268 öneri. Bu 268 öneri, 13 bakanlığa ait önerilerdi. Ben bunların hepsine ayrı ayrı, bu 268 öneriyle ilgili önerge verdim, yani ne yaptınız bunlarla ilgili diye, ne yaptınız? Aradan bir yıldan fazla zaman geçmiş. Şimdi, tabii, Mecliste önergelere çok az bakanlık cevap veriyor artık, yani birkaç bakanlık cevap veriyor. Şu ana kadar cevapları gelmedi, bekliyoruz hâlâ, takipçisiyiz. Şimdi, bunu niye veriyoruz? Çünkü denetim görevimizi yerine getiriyoruz yani biz o rapor sonucunda bu konuyla ilgili olarak alınması gereken kararların alınıp alınmadığını hatırlatıyoruz ve takibini yapıyoruz, denetimini yapıyoruz; bunun için yapıyoruz.

Şimdi, Komisyona gelen kurumlar ne diyor? Komisyonlara gelen bütün kurumlar âdetâ böyle icraat yarışına girip ne güzel işler yaptıklarını, nasıl önemli işler yaptıklarını anlatıyorlar. Şimdi, Deprem Araştırma Komisyonuna gelen kurumlar öncelikle, örneğin 99'dan sonra kamu binalarında nasıl tedbirler aldıklarını, kamu binalarını nasıl depreme dayanıklı hâlâ getirdiklerini anlattılar ama şimdi Düzce Gölyaka depreminde görüyoruz ki ya, kamu binası olan adliye, perde perişan olmuş yani darmadağın olmuş. Yani can kaybı olmamasının tek sebebi, bu depremin gece saat 4'te olmasından kaynaklı; eğer deprem gündüz olmuş olsaydı bu adliyede çalışan insanlar yaşamını yitirecekti; bu kadar net.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Şimdi, devletin kendi kurumu kendi tedbirlerini almıyor. Devlet kendi kurumlarında depreme dayanıklı binalar üretmiyor. 99 sonrasında bu, adliye binası yeniden yapılmış ve bu adliye şu anda hasar görmüş durumda. Bakıyoruz ki -haberlere yansıyor- bu adliyeyi yapan firmaya birçok da ihale verilmiş. Yani mevzu, depreme dayanıklı binalar üretmek değil, yandaşı nasıl zengin ederim hesabı içerisinde oluyor.

O nedenle akıl bu olduğu sürece, bu şekilde bir yönetim anlayışı olduğu sürece korkarız ki İstanbul depremi maalesef çok daha yıkıcı, çok daha sarsıcı olacak ama görüyoruz ki kurumların anlattıklarına da açıkladıklarına da güven olmuyor çünkü kurumlara sorsanız hiçbir sorun, hiçbir sıkıntı yok ama gördük ki Gölyaka'da adliye yerle bir olmuş. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Necip Nasır'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Nasır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NECİP NASIR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Düzce'de meydana gelen depremden vefat eden vatandaşımıza Allah'tan rahmet, yaralanan vatandaşlarımıza acil şifalar ve milletimize geçmiş olsun dileklerini iletiyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de inşaat faaliyetleri çok uzun yıllar boyunca maalesef sadece estetik ve diğer unsurlar bakımından değil, doğal afet faktörü de gözlemlenmeden önemsiz bir şekilde yürütülmüştür. Biz Hükûmete geldikten sonra bu konuyu önceliklerimiz arasına aldık. TOKİ'nin öncülüğünde başlattığımız projelerle ülkemizde ilk defa sistematik ve yaygın bir depreme dayanıklı yapı stoku oluşturmaya başladık. Şu ana kadar TOKİ vasıtasıyla 4 milyona yakın vatandaşımızın yaşadığı 1 milyon 170 bin güvenli konutu tamamlayarak sahiplerine teslim ettik.

Bununla kalmadık, belediyelerimizle birlikte ülke genelinde 7 milyona yakın yapının çeşitli derecelerde dönüşümünü hedefleyen bir sürece girdik. Bugüne kadar 3 milyonu aşkın yapının dönüşümünü başlattık, önemli bir kısmını da bitirerek teslim ettik. Ayrıca projeden malzemeye ve yapı denetimimize kadar inşaat sürecine ilişkin tüm alanlarda standartları depreme göre yenileyerek geliştirdik. Böylece, özel sektörün yaptıklarıyla birlikte 35 milyon vatandaşımızın güvenli evlerde yaşayabilmesini sağlayan bir dönüşümü gerçekleştirmiş olduk. Her yıl 300 bin konutu devlet ve özel sektör kanalıyla inşa ederek beş yılda inşallah acil dönüştürülmesi gereken yapıları yenilemeyi planlıyoruz.

Diğer taraftan, afet yönetim sistemini baştan sona değiştirdik. 2009 yılında kurduğumuz afet ve acil durum yönetimi, AFAD tarafından sevk ve idare edilmektedir. 2012-2022 tarihleri arasında diri fay haritası hazırlanması ve Bina Deprem Yönetmeliği gibi önemli 65 projeyi destekledik. Afet risklerinin

belirlenmesi ve azaltılması amacıyla ulusal düzeyde Türkiye Afet Risk Azaltma Planı hazırlandı; 8/7/2022 yani geçtiğimiz temmuz ayında Cumhurbaşkanlığımızın kararıyla onaylanarak yürürlüğe girdi.

TARAP'ta 66 hedefte 227 afet risk azaltma eylem planı belirlenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NECİP NASIR (Devamla) - Yerel düzeyde afet risklerinin azaltılmasına yönelik İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının İzmir depreminden sonra 28/12/2020'de başlatmış olduğu 81 ilimizde il afet risk azaltma planları 2021 yılı sonuna kadar hazırlanarak yürürlüğe girmiştir.

İRAP kapsamında ülke genelinde 12.925 afet risk azaltma eylem planı belirlenmiştir. İRAP kapsamında belirlenen eylemlerden öncelikli olanlar valilerimizin koordinesinde önemle takip edilmektedir. Ülkemizde 4 Kasım 2022 tarihi itibarıyla 28.500 alan belirlenmiştir. 23 Şubat 2022 tarih ve 5211 sayılı Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği gereğince belediye başkanlarımız tarafından bu alanların yüzde 80'inin altyapısı hazır hâle getirilmiştir. Bir yandan afet riskinden arındırılmış yerleşim yerleri inşa etme, diğer yandan afet öncesi bilinçlendirme ve afet sonrası yardım çalışmalarıyla ilgili güçlü kurumsal bir yapı oluşturulmuştur. Biz bu doğrultuda üzerimize düşenleri kararlılıkla yapmaya devam edeceğiz.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Oylamadan önce bir yoklama talebi var.

Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Bulut, Sayın Aygun, Sayın Hamzaçebi, Sayın Güzelmansur, Sayın Şahin, Sayın Özer, Sayın Gündoğdu, Sayın İlhan, Sayın Köksal, Sayın Tanal, Sayın Karabat, Sayın Hancıoğlu, Sayın Kayışoğlu, Sayın Tuncer, Sayın Ünver, Sayın Ünlü, Sayın Barut, Sayın Kılıç, Sayın Aytekin, Sayın Sertel.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.55

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.06****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 24’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VI- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Ayhan Barut ve arkadaşları tarafından, ülkemizde depreme karşı önlem alınması, deprem toplanma alanlarının tespiti, gerekli bölgelere toplantı alanları yapılması, eksikliklerin giderilmesi, depreme dayanıklılığı bulunmayan binaların saptanması amacıyla 30/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Kasım 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 366 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalara başlamış ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşma yapılmıştır.

(*) 366 Sıra Sayılı Basmayazı 16/11/2022 tarihli 21’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Şimdi İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu konuşacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Yavuz Bey, süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarımız; görüşmekte olduğumuz kanunun ikinci bölümü üzerine on dakika süre aldım.

Kanunun geneli üzerinde mütalaada bulunmayacağım; Emniyet teşkilatıyla ilgili söylenmesi arzu edilen bazı hususlar var, Emniyet teşkilatımızdan gelen talepler var, bunlar size de geliyordu.

Biliyorsunuz, Emniyet teşkilatımızın -1937- Teşkilat Kanunu zaman içerisinde birtakım değişikliklere uğradı. Emniyet teşkilatı, malumualiniz, hem yaptıkları iş itibarıyla hem de üzerinde bulunduğumuz coğrafyadaki kimlik kavgalarının, efendim, ideolojik kavgaların, bölge üzerindeki hâkimiyet planlarının içerisinde hesabı, hevesi, hayali olan herkesin öyle ya da böyle degebildiği bir teşkilattır.

Devlet istiskale uğrar, bu heveslerin merkezine, mutlaka bu hevesleri olanlar Emniyet teşkilatını muhatap alarak mutlaka bir şey yapmaya kalkarlar; efendim, darbe teşebbüslerinin önünde, arkasında bir şekilde Emniyette mevzilenme hevesleri yatar; efendim, başımıza gelen 15 Temmuz alçaklığının içerisinde bu hazırlığın belki ön tedbir mekanizması önce Emniyeti felç etmek hevesleriyle buluşur, başa bela olur. Dolayısıyla, Emniyet teşkilatımızı konuşurken biraz yaptıkları işin mahiyetine, daha önce başa gelen belalara, bundan sonra bu işler başa gelmesin diye gayretlerimizin merkezine Emniyet teşkilatımızın bundan sonra nasıl olması gerektiğini düşünerek konuşmalıyız.

Sebebi şudur: Efendim, 15 Temmuz tahribatının topluma bu düzeyde hissettirdiği şiddetli sarsıntının ilk bozulma sinyalleri Emniyet teşkilatında görülmüştür. Emniyet teşkilatı, ben bir gün devleti elime alırsam heveslerinin merkezi hâline getirilme gayretleriyle sulandırılmış, sızılmış, Emniyet teşkilatının ana fonksiyonları dışında çalışabileceği alanlarda kendi iddialarına hizmet etsinler diye Emniyet teşkilatı hiyerarşisi altüst edilmiştir. 15 Temmuzda tecrübe ettiğimiz bu acı işin bize kazandırdığı tecrübeyle doğru işler yapmalıyız. Efendim, devleti istiskal etmek isteyen Emniyete; siyasi olarak iradesine muhafız isteyenler Emniyete; efendim, darbe olursa darbeye yanımızda olsunlar hevesleri, kendilerine kuvvet devşirmek isteyenlerin hevesi, hesabı Emniyete; Emniyete dönüktür. Yani her hesap yapan Emniyeti kendi yanına çekmek, Emniyeti kendi siyasi iktidarına, kendi hayaline, kendi ideolojik mücadelesine merkez yapmak istemiştir.

Başta gelen bunca beladan sonra çıkardığımız dersler şu olmalıdır: Türk polisi, Türk Emniyet teşkilatının bu ağır yükünü çeken bu kurum, her türlü başa gelen beladan çıkarılan derslerle Türk milletinin teşkilatı hâline gelmeli, getirilmeli; bunu engelleyen, gölgeleyen, bunun oluşmasına imkân veren her türlü mâni, keder temizlenmelidir. Neyi kastederek söylüyorum? Efendim, siyaseti dizayn etmek hevesiyle bir şey yapmak isteyenler Emniyetin, kolluk teşkilatımızın adli kolluk... Bizim de tekliflerimizde vardır “Adli kolluk cumhuriyet savcılarının kontrolüne verilsin.” diye. Niçin? Çünkü bakıyorsunuz siyaseti dizayn etmek isteyenler de Emniyeti kullanırlar, siyaset toplumu dizayn etmek isterse bir şekilde Emniyetin politik hüviyette aşınmasına sebep olur falan.

Bütün bunları şunun için arz ediyorum: Emniyet teşkilatımızın yaptıkları iş itibarıyla muhafaza edilmesi gerekiyor çünkü bu kurum, 15 Temmuzda, hesabı yanlış yapmanın, kurumları aşındırmanın, kurumları kendi tasarrufuna göre kullanma heveslerinin bir kurumu ne hâle getirdiğinin en bariz örneğidir. Emniyet teşkilatımızı bu kabil saldırıların merkezi olmaktan çıkaracak olan mekanizmaları

kurmamız lazım. Dolayısıyla siyasetin emrinde değil, kanunun emrinde; bir siyasi iktidarın emrinde değil, partinin emrinde değil, devletin emrinde ve milletin hizmetinde vazifelerini yapabilecek şartlara taşınmalıyız.

Mahiyeti itibarıyla çok yorucu bir meslek; on iki saat istirahat, on iki saat çalışma. Yıpranma paylarının doğru hesaplanması lazım. 20 yaşında mesleğe başlayanların emeklilik haklarını aldıktan sonra on beş yıl daha çalışması gerekir -biliyorsunuz- 30 yaşında mesleğe başlayanların beş sene daha çalışması gerekir; son düzenlemelerle yıpranma paylarındaki hadler biraz daha düşürüldüğü için, Emniyet teşkilatı hem ağır mesai altında kalıp hem de standartları itibarıyla çalışmalarına hak ettikleri karşılığı bulamadıkları için muzdariptirler. Tayinlerinde, terfilerinde birtakım zorlanmalar vardır; doğu hizmetlerinde, şark hizmetlerinde vardır. Aile bütünlüklerini sağlamakta talepleri vardır, 3600 ek gösterge ve EYT'yle ilgili talepleri ve haklı çılgınlıkları vardır; bütün bunları göz önünde bulundurmalıyız çünkü Emniyet teşkilatımız bugün buralarda huzurla yaşıyor olmamızın ilk bedel ödeyen kurumudur.

Ben daha önce zikretmiştim, tekrarında fayda mülahaza ediyorum. Efendim, Ali Er evladımız 1992'de şehit oldu, emniyet müdürüydü, Özel Harekât polisiydi. Son dönem tayin olduktan sonra, son görev yerine gitmek için eşiyile, çocuklarıyla vedalaşınca eşi ona demiş ki: "Gitme, tayin oldun, niçin gidiyorsun?" "Niçin gidiyorsun?" fevranlarının arasında demiş ki: "Son kez gidiyorum; bu son, dönüyorum inşallah." Necdet Hanım anlamış ki eşi gelmeyecek, son gidişinden anlamış ki gelmeyecek; çocuklarına demiş ki: "Evlatlarım, gelin, babanız gidiyor, babanızın arkasından bakın, babanız gelmemek üzere gidiyor." Güzeldere'de kendisini almaya gelen sivil memurlarla pusuya düştü, mermileri bitene kadar PKK'yla vuruştular, sonra şehit oldular. 3 evladı var geride; 1 evladı Özel Harekâta, 2 evladı Emniyette görev yapıyor. Babaları şehit olduktan sonra evlatlarının da aynı vatan nöbetinde tutabildiği kurum.

Ahmet Çamur isminde bir şehidimiz var çözüm sürecinde, 1.200 şehidimizden her biri birbirine denk kahramanlardan birisi. Babalarının bacaklarına sarılıp resim çekindiler, hafızamızda o resimler kaldı.

Bu Emniyet teşkilatımız, güvenliğimiz için ilk bedel ödeyen, teröre karşı ilk bedel ödeyen, şehitler tabutlar içerisinde eşitlenirken "Benim babam hangisi?" diye çocukların protokol sıralarından koşup tabutlardan babalarını seçmek zorunda kaldığı ağır bedellerin kurumudur bu kurum. O yüzden, bu kuruma konuşurken özeni, devleti, hakkı, hukuku koruyarak kollayarak konuşmalıyız. Bazı konuşmalar yapılıyor, bazı konuşmaları duyuyorum; bunları rencide edici buluyorum, Meclis adına da temsil ettiğimiz, hizmet etmeye çalıştığımız millet adına da rencide edici buluyorum. Evlatları böyle ölen, ölen eşlerinin arkasından böyle dua eden, kalan evlatlarını vakarla ve haysiyetle büyüten anneler adına Emniyet teşkilatıyla ilgili konuşurken özenli konuşmak lazımdır.

Sultan Süleyman, Şehzade Mustafa'nın cenazesinde, evladının ölüm emrinden muzdarip olmuş, biraz derbeder olunca Rüstem Paşa padişahı teskin etmek için demiş ki: "Hünkârım, Sultanım, kendinizi heder ettiniz, bu kadar derbeder olmanıza gerek yok." falan diye konuşup teskin etmeye çalışınca Sultan Süleyman demiş ki ona: "Konuş Rüstem, konuş; evlat senin değil, devlet senin değil." Dolayısıyla evlat da bizimdir, devlet de bizimdir. Evlatlarımız ve devletimizin güvenlik hizmetlerini koruyan, kollayanlar için doğru konuşmak zorundayız, doğru kanunlar çıkarmak zorundayız. Bu yapıyı, icra ettikleri mesleğin kalitesine göre en nitelikli hâle getirmek zorundayız. Siyasetin gölgesinden, keyfi uygulamalardan en az etkilenecek hâle getirmek zorundayız. Polisliği, okullarıyla, onlara sunulan hizmetlerle, verdiğimiz imkânlarla, onlara sunduğumuz konforla memleketin birinci sınıf bürokratları, güvenlik personeli hâline getirmek zorundayız. Bu, bizim yaşadığımız belalı coğrafyada vazifemizdir. Bizim teröre karşı da vereceğimiz en esaslı cevap adalettir. Emniyet teşkilatımızın, güvenlik bürokrasimizin umumiyetle

ama münhasıran Emniyet teşkilatımızın da başa gelen belalardan çıkardıklarımızın da doğru dizayn edilmesi lazım. Emniyetteki yükselme, hiyerarşi, terfi, bütün bunlar mensubiyetten azade hâle getirilmeli, liyakat merkezli olmalıdır; kimin neye mensup olduğuna bakılmaksızın, hangi mensubiyet grubuna, hangi aidiyet grubuna bağlı olduğuna bakılmaksızın Emniyette yükselmenin önu sadece liyakate bağlı olmalıdır, bu anlamdaki müdahalelerin siyaset kısmı daha çok kapatılmalı, kurum ve kariyer planlamasının önu liyakatle irtibatlandırılmalıdır. Bu yapılabilsen bu belalı coğrafyada ayakta durmamıza imkân verecek olan Emniyet teşkilatımızın devletin, milletin hizmetinde, kanunun, hakkın, hukukun gözetiminde çalışmasına fırsat verilir, aksi hâlde hem kurum yıpranır hem devlet yıpranır hem ümit yıpranır hem de bu memleketteki huzurumuza hâle gelir.

Genel Kurulumuza saygılarımızla efendim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, dün Düzce’de bir deprem oldu. Burada, özellikle yaralananlara acil şifalar diliyoruz, bütün herkese de geçmiş olsun diliyoruz.

Neden Düzce’den başladım? Daha 12 Kasım’da ne dönüyordum? Çök-kapan-tutun. Neydi? Bir tatbikat. Tatbikatlar ne için yapılır? İnsanları alıştırarak ve önlem almak için. Peki, dün bu olduğunda ne oldu? Hiç kimse buna uymadı. Arkadaşlarımız, biraz önce, önergeler üzerine konuşurken değindi. Öğrencilerin sosyal medyada “Barınmıyoruz” diye bir sayfaları var ve çök-kapan-tutunda, depremde en çok gösterilen pilot uygulama öğrenci yurtlarındaydı, dün öğrenci yurtlarında olanlar zor anlar yaşadılar. Dolaplar yatakların önüne, kapıların önüne düşmüştü, çıkabilecek ortamları yoktu. Çıktıkları alanda ise buluşabilecekleri bir alan yoktu, bir kısmı içeride kalmıştı ve buna benzer birçok kötü uygulamayla karşılaştılar.

Türkiye’de çeşitli haklı gerekçelerle söylenen birçok söze “sözde” deniliyor. Aslında yapılan çalışmaların birçoğu da depremle ilgili, korumayla ilgili, önlemeyle ilgili, insan haklarıyla ilgili birçok düzenleme de sözedir. Uygulamada gelin, bize sorun nasıl yaşadığımızı. Niçin bize sorun diyorum? Bu yasa, evet, polislerle ilgili düzenlenmiş ama aslında hepsi İçişleri Bakanlığını ilgilendiren düzenlemeler ve buraya gelen Bakanlık hazırlamış “Bunları getirin.” diye ve başına “polis” yerleştirilmiş. Bugün, arkadaşlar, bu ülkede polisler intihar ediyor; polisin emeklisi, polisin çalışanı şikâyetçi. Polislik sisteminin değişmesi lazım. Çünkü siz getirdiğiniz sistemle neyi getirmişsiniz? İktidarı koruyan bir kolluk getirmişsiniz. Emekli itiraz mı ediyor, EYT’li itiraz mı ediyor, Alevi itiraz mı ediyor, kadın itiraz mı ediyor, Kürt itiraz mı ediyor, siyasetçisi itiraz mı ediyor, öğretmeni itiraz mı ediyor, öğrencisi itiraz mı ediyor, çiftçisi itiraz mı ediyor; polis “Sen bu itirazı yapamazsın, vatan hainisin, teröristsin.” diyor. Böyle bir uygulamada bu sistemin tümüyle değişmesi lazım. Siz sistemi değiştirmedığınız sürece yaptığınız her düzenleme geçici olur. Ve neden geçici olur? Çünkü birçok uygulamayı sözde getirmiş olursunuz. Niçin? Geçen yıl bu Mecliste, daha önceki süreçte, yeni İnsan Hakları Eylem Planı açıklandı. Daha doğrusu, bizlere dağıtılmamıştı, sonra dağıtıldı, Cumhurbaşkanı bütün kamuoyuna duyurmuştu “Bir an önce bunu yaşama geçireceğiz.” diye. Bir tanesi yaşama geçti mi? Hayır, geçmedi. Ve ne oldu? Türkiye İnsan Hakları Vakfı çalışmasında, sadece onlara yapılan geçen yılki başvuruda, 2021 yılında 984 başvuru yapılmış. Bu yıl ilk on ayda bin tane başvuru yapılmış. Bu başvuru ne? İnsan Hakları Vakfına, hekimlerine, sosyal danışma uzmanlarına giden, işkence gördüğünü iddia eden kişilerin başvuruları. Bir de ulaşamayanları düşünün; başkentte kaçırılanlar var, zırlı araç altında ezilenler var, şüpheli ölümler var, say say bitmez ve bunlarla ilgili birçok düzenleme varken hepsi sözde kalmış oluyor, yeterli bir düzenleme yapılmamış oluyor. Neymiş? Okul açılacakmış. Evet, açılınsın. Peki, niye

kapatıldı o okullar? Cemaatçi yapılanma varmış, tarikat yapılanması varmış. İyi de o gitti, şimdi size ait bir yapılanma çıktı, kolluk yapılanması çıktı. Değil ki sadece az önce saydığım bu kurumlara siyasi partilere, vekillere tahammül yok. Bizim arkadaşımız Habip Eksik bacağı kırık, yatıyor evde, üç ay gelemeyecek. Ne diyor iddia? “Kendisini yere attı.” En son, sevgili Sait Dede yapmış, İçişleri Bakanı öyle diyor, arkadaşını o yapmış. Kadın Meclisi Sözcümüz Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran çivilenecekti. Mustafa Yeneroğlu daha önce bu koltuklarda oturuyordu, MYK üyesiydi “Haddini bil lan, konuşamazsın.” dendi. Siyaset mertebesine bile bu cesareti veren, bu şeyi veren bu yapıdır. Ve ne oldu? Cezasızlık, tut koruculuktan, tut polisten en büyük ödüllendirme cezasızlık. Muhafiflerin herhangi birisi bir polisle ilgili bir iddia söylediğinde cezasızlık, mahkeme açılmıyor. Hadi velev ki açıldı, İçişleri Bakanlığı yeni bir uygulama getirdi, onların avukatlık ücretlerini karşılıyor. Neredeyse tazminatların bütün hepsini karşılayacak, hatta onunla ilgili bir düzenleme var. Cezasızlık artık bu ülkede şuna dönüşmüş: Kolluk iktidarın dediği bir şey yaptığında ceza almaz, tam tersine ödüllendirilir; bir yerde amir olur, müdür olur. Böyle bir düzeye getirildi.

Peki, bu okullarla beraber daha neler var? Ya, bu okullar tümüyle iktidara ait bir kolluk oluştururken giderek kendisine ait bir alanı da genişletip tümüyle propaganda alanına dönüştürmüş, propaganda kolluk gücüne dönüşmüş ve herkese “Sus.” demeye getirilmiş. Peki, ne yapılması lazım? Evet, okul açılacaksa cemaatten, tarikattan... Kolluk güçlerinin sadece demokrasiye ait çalışması lazım ve sözde insan hakları eğitimi değil, bilgiye dayalı eğitim verilmesi lazım.

“Önce korumak...” Çünkü insan haklarını savunabilmek için korumasını bileceksin. Eğer onurluysan, bilgi sahibiyisen, koruyorsan işkence olmaz; cezasızlıkla ilgili bir tereddüdün olmaz; siz, gerçek demokrasinin gelişmesi için, barışın gelişmesi için, güvenliğin sağlanması için çalışırsınız. Ama güvenliği sadece bir kesime, iktidara ait düşünüyorsanız o zaman güvenlik konsepti bu ülkenin barışını, huzurunu daha da tehlikeli bir boyuta getirir. Ve ne olur? Kolluk şiddeti yayılır.

Şimdi, siz çıksanız, Batman’da, Diyarbakır’da, Hakkâri’de sorsanız “Sabah kapınız çalındığında, polis geldiğinde ne hissediyorsunuz?” diye; İstanbul’da, Kadıköy’de kadınlara sorsanız, Alevilere sorsanız, öğrencilere sorsanız, öğretmenlere sorsanız ne düşünür? Tümüyle yapacakları etkinliklerde, açıklamalarda bir baskıyla karşılaşabileceklerini söyleyeceklerdir.

Ve geldiğimiz aşamada artık son şey... Ya, arkadaşlar, şimdi, burada iki gündür biz söylüyoruz “Kobani” dediğiniz yer semboldür; bir kent değil, bir yerleşim yeri değil, bir kasaba değil. “Kobani” dediğiniz yer, bütün Kürtlerin gözünde bir sembol kenttir ve onunla ilgili her konuşmada her tartışmada... Nedir? “Düştü düşecek” kelimelerinden çıkan ve 6-7 Ekim süreciyle beraber ele alınan süreç... Kobani bir semboldür ve Kobani’nin bugün tekrar bombalanmasıyla ilgili insanlar sokağa döküldüğünde, Suruç’ta ablukadalar, Diyarbakır’da 47 kişi gözaltında; süre uzatılmış ve tutuklanma gerekçesiyle mahkemeye sevk ediliyorlar. Adana’da, İstanbul’da birçok kişi bununla ilgili bir protesto yapmak istiyor. Nedir? Protestolar yapılsın, dinlensin, araştırılsın; bunlar konuşulmadıkça, baskı altına alındıkça daha da tehlikeli olur ve kolluğun yansıması da buna dönüşmüş olur.

Başka... Korucular. Arkadaşlar, korucularla ilgili çok konuşuldu, çok da konuşuluyor ve konuşulmasında da yarar var. Şimdi, koruculukla ilgili, arkadaşlarımız gerek birinci bölümde, geneli üzerinde konuşurken, daha önce konuştuklarında da çok güzel özetlediler. Ben de daha önce Diyarbakır’da çalıştığım, beraber çalıştığımız arkadaşlar... Bununla ilgili bir kitap da çıktı; koruculuk sisteminin Türkiye’deki geçmişi, dünyadaki deneyimi, ne yapılması gerekir... Burada bütün herkes dinlenildi, herkes dinlenildi; korucular dinlenildi, korucuların eşleri dinlenildi, korucuların çocukları dinlenildi, yasal mevzuata da bakıldı. Ve sonuç neydi? Hiç kimse memnun değil ve gün geldi, Türkiye’deki koruculuk kanunu -en başta geçici köy koruculuğuyla ilgili düzenleme-

Özal döneminde geçmişten alınan dayanakla tekrar GGK (geçici köy koruculuğu) diye uygulamaya konuldu. Ve ne oldu? Kalkar mı, kalkmaz mı; bir yığın sıkıntıdan sonra tekrar buna devam edildi. Sonra ne eklendi? Gönüllü köy koruculuğu eklendi. Size bağlı gönüllü bir ekip, paramiliter ekip oluşturmuşsunuz; aşiret üyesi, maaş vermiyorsunuz ama silah veriyorsunuz ve bu silahlarla ilgili her şeyi yapabilirler. Ve şu anda onlara bu sefer çeşitli ödenekler de veriyorsunuz maaş dışında. Şimdi ne oldu? Geçici köy korucusu -gönüllü korucu değil- güvenlik korucusuna dönüştürüldü; kalıcı bir şekilde dönüştürüldü. Peki, bununla ilgili yapılan düzenlemelerde neler var? Ya, korucu dediğinizde, gittiğinizde, sorduğunuzda, birçok siyasi parti gezdiğinde, akil insanlar çalışma yaptığında, korucularla ilgili “Köy yakma var, köy boşaltma var, tecavüz var, taciz var, kaçakçılık, adam kaçıрма, gasbetme, çek senet mafyası, uyuşturucu, her türlü kriminal olay var...”

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – PKK’dan mı onlar? Niye rahatsızsın?

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Korucularla ilgili yapığı çalışmada... Biz bunu söylemiyoruz; bununla ilgili yapılan söylemlerde bunu iddia edenlere, karşı çıkanlara da ben anımsatayım: Genelkurmay Başkanlığı bir çalışma yapmış -madem itiraz yükseliyor, Genelkurmay Başkanlığına itiraz edin o zaman- ne demiş biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Koskoca bir mesleği birkaç kişinin işlediği suçtan suçlayamazsın. Böyle bir şey olabilir mi? Her meslekten var...

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – “Gasp, soygun, öldürme, mesken ve araçlara saldırı, patlayıcı madde kullanma, kasten ev ve ot yangını, orman yakma, çek, senet imzalatma, dolandırıcılık, ev eşyası satma, darp, saldırı, rüşvet, zina; kadın, erkek, çocuk kaçıрма, rehin, tecavüz, fuhuşa teşvik...” Daha da devam ediyor; bunu Genelkurmay söylüyor. Ne deniliyor? Hükümetin Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek, Dışişleri Bakanı ve İçişleri Bakanı gidiyor, diyor ki: “Köy koruculuğunun kaldırılması lazım -Bilge köyü katliamından sonra- bir an önce düzenlenmesi lazım.” Ne diyor Galip Ensarioğlu, İhsan Arslan, Urfa Vekili Cevheri? “Koruculuğun kaldırılması lazım.” Ya, gün gelmiş bunlar konuşulmuş, eski doğrularınıza mı sahip çıkmayacaksınız? Bu sistemin lağvedilmesi lazım. Gerek polislikle ilgili gerek güvenlikle ilgili her adımın barış üzerine, demokrasinin gelişmesi üzerine, demokratik gelişmenin üzerine olması lazım. Bir yerde demokratik gelişme yoksa özgürlükler yok olur, barışı konuşmak zor olur.

Saygılarımla. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sivas Milletvekili Sayın Ahmet Özyürek.

Buyurun Sayın Özyürek. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında, hain terör saldırısında şehit olan vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah’tan rahmetler niyaz ediyor, başımız sağ olsun diyorum, yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Başta Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere geleceğimizin teminatı tüm öğretmenlerimizin de 24 Kasım Öğretmenler Günü’nü kutluyorum.

Toplumsal ihtiyaçlarımızın ilk sırasında hiç kuşkusuz güvenlik ihtiyacımız yer almaktadır. Güvenliğin bulunmadığı yerde demokrasiden, özgürlükten ve insan haklarından söz edilmesi mümkün değildir. İnsanın varoluşuyla birlikte ortaya çıkan öz güvenlik ihtiyacı, toplumların devletleşmesi sürecinde millî güvenlik ihtiyacına dönüşmüştür. İçinde bulunduğumuz çağda suç ve şiddet unsurları çeşitlenerek artmakta, buna bağlı olarak güvenlik ve tehdit algısı değişmektedir. Temel hak ve hürriyetleri esas alarak vatanımızın iç güvenliği ve asayişini, devletimizin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü, kamu düzenini korumak gibi önemli misyonlara sahip İçişleri Bakanlığı, vazifelerini ifa ederken etkinliği sağlayabilmek için değişen koşullara hızla uyum sağlamalıdır. Değişen koşullara uyum sağlamak ise birtakım yasal düzenlemeleri ve mevzuat değişikliklerini zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede, görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle, kolluk birimlerinde görev yapmakta olan personelin eğitim kalitesini artırmak amacıyla polis amirliği eğitimi yeniden düzenlenmektedir. Öyle ki ülkemiz genelinde emniyet ve asayiş hizmetlerinin yerine getirilmesinde etkinliğin sağlanması, kolluk personelinin çağdaş dünyada polislik mesleğinin gerektirdiği bilgiye ve donanımına sahip olmasıyla doğrudan ilişkilidir. İç güvenlik hizmetlerinin sağlanmasında görevli kolluk personelinin hukuk devleti ve insan hakları gibi çağdaş değerleri özümsemiş olması da hizmet niteliğini doğrudan etkileyecek faktörlerden biridir. Bu gerekliliklerin sağlanması ise ancak kolluk birimlerinde görev yapan amir ve memur sınıfı personelin eğitim kalitesini artırmasıyla mümkün olabilecektir.

Teklifle 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu bünyesinde yapılacak değişiklikler neticesinde, Polis Akademisi bünyesinde lisans eğitimi verecek İç Güvenlik Fakültesi kurulması planlanmaktadır. Böylece, İç Güvenlik Fakültesine lise ve dengi okullar bünyesinde öğrenci alınması ve polis memuru olmak için, polis meslek yüksekokullarında ön lisans eğitimi alan başarılı öğrencilere de ilk defa dikey geçiş yoluyla lisans eğitimi almanın ve bu suretle polis amiri olmanın önü açılmaktadır.

Ayrıca, teklifle, fakülte ve Polis Amirleri Eğitimi Merkezi öğrencilerine ödenecek harçlıklara ve zorunlu hizmet süresine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Emniyet teşkilatında çağın gereklerine uyum sağlanması noktasında yabancı dil bilmenin önemi nedeniyle, teklifle öngörülen fakülte eğitiminde yabancı diller için bir yıllık hazırlık eğitimi getirilmesi düzenlenmektedir.

Ek olarak, Polis Amirleri Eğitimi Merkezinin yeniden yapılandırılmasıyla birlikte, meslek içerisinde polis memurlarının polis amiri olarak yetiştirilmelerine ve gereklilik duyulan uzmanlık alanlarında örgün eğitim veren üniversitelerin ilgili fakülte mezunlarının da polis amiri olabilmelerine olanak tanınmaktadır.

Diğer yandan, teklifle düzenleme getirilen İçişleri Bakanlığının bağlı kuruluşu olan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, afet ve acil durumlara ilişkin tek yetkili kurum olup gerek ilgili diğer bakanlıklar gerekse sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içerisinde faaliyetlerini yürütmektedir. Bu çerçevede, afet ve acil durum ile sivil savunmaya ilişkin hizmetlerin ülke düzeyinde etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi hususu Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının görev ve sorumluluk alanındadır.

Yine, İçişleri Bakanlığına bağlı Göç İdaresi Başkanlığı, göç alanına ilişkin politikaları uygulamak; kurum ve kuruluşlar arası koordinasyonu sağlamak; yabancıların Türkiye'ye gelişleri, Türkiye'de kalışları, Türkiye'den çıkışları ve sınır dışı edilmeleri ile uluslararası koruma, geçici korumayla ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere faaliyetlerde bulunmaktadır. Her iki kurumun da yeniden yapılması çerçevesinde, kurumlar bünyesinde teftiş, denetim ve idari soruşturmalara ve bu hizmetleri yürütecek nitelikli personele olan ihtiyaç artmıştır. Kurumlar bünyesinde denetçi kadrolarındaki eksiklik için atamaların yapılması ve söz konusu personelin yetiştirilmesi için gereken sürenin uzun bir zaman alabileceği değerlendirilebilmektedir. Bahse konu problemin kısa bir süre içerisinde aşılabilmesi

için 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığıyla İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nda yapılacak düzenlemelerle bu kurumların denetçi kadrolarına naklen atama yoluyla personel istihdamının sağlanması yoluna gidilmiştir. Böylelikle, getirilen düzenlemeler her iki kurum için de yetişmiş insan kaynağından faydalanma ve kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla gözetilmiştir. Kanun teklifiyle gerek birinci bölümde bahsedilen Anayasa Mahkemesinin iptale ilişkin gerekçeli kararına uyularak 442 sayılı Köy Kanunu'nda yapılan düzenlemelerle -köy korucularının disiplin suçlarına ve cezalarına ilişkin uygulamadaki boşluğun doldurulması hususunda- gerekse İçişleri Bakanlığına bağlı kuruluşların daha verimli ve etkin bir şekilde çalışmalarının sağlanması hususunda yapılan mevzuat düzenlemeleriyle amaçlanan faydalarının sağlanacağına inanıyorum.

Buradan da İçişleri Bakanımaya seslenmek istiyorum: Aynı zamanda polis meslek eğitim merkezlerinde eğitim görmek isteyen ön lisans mezunları, POMEM öğrenci alımlarında ön lisans mezunu öğrenci kontenjanlarının artırılmasını talep ediyorlar. Biz de buradan, değerli Emniyet teşkilatımızın mensubu olmak isteyen mezunlarımızın talebini Sayın İçişleri Bakanlığımıza iletiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sivas'ımızla ilgili de bazı konulara değinmek istiyorum. Sivas'ımızla ilgili olarak daha önce de gündeme getirdiğimiz, 6'ncı bölge teşviklerinden faydalanmasıyla ilgiliydi. 6'ncı bölgeden Sivas'ımız faydalanmaktadır, Demirağ Organize Sanayi Bölgemizi Sayın Cumhurbaşkanımız ve Sanayi Bakanımız teşvik kapsamına aldı fakat burada Sivas'ımızdan Demirağ Organize Sanayi Bölgesinin haricinde 1'inci OSB Bölgemiz vardır. Burada yaklaşık 270 fabrikada yaklaşık 12 bin çalışanın ve yeni yatırımcıların olması sebebiyle Demirağ Organize Sanayi Bölgesi ile 1'inci OSB'nin arasında bir rekabet ortamı oluşmuştur. O yüzden de diyoruz ki: 6'ncı bölge özel teşvikini sadece Demirağ Organize Sanayi Bölgesi olarak değil 1'inci OSB'yi de kapsayacak şekilde yani Sivas'ımızı tam olarak kapsayacak şekilde istiyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Sanayi Bakanımıza da buradan ricada bulunuyoruz; Sivas'ımızla ilgili bu taleplerimiz karşılanırsa hemşehrilerimizle birlikte memnuniyetle karşılayacağız inşallah.

Yine, Sivas'ımızda bizim demir çelik fabrikamız var arkadaşlar. Bu demir çelik fabrikamızda yaklaşık -yani ben tahmin ediyorum ki- beş yıldır çalışan işçilerimiz var, 650'ye yakın çalışan işçimiz var. Bu çalışan işçilerimizin dönem dönem SSK'lerinin yatmadığı... "Dönem dönem, hatta iki yıl, üç yıl maaş alamayan insanlar var burada. Daha önce burası, demir çelik fabrikamız bir kurumdu, resmî kurumdu, sonra burası özelleşti. Özelleştikten sonra 650 çalışmamızın... Yani bir insan bir ay mağdur edilir, iki ay edilir, üç ay edilir ama beş yıl üzeri... 650 çalışmanı 4'le çarptığımızda 3 bin aileyi düşünün yani 3 bin aile geçimini buradan sağlamakta ama çalıştığında alın terini demir çelik fabrikasından alamamaktadırlar. Biz de diyoruz ki: Ya, burada bir mağduriyet var, bu mağduriyet kısa süreli de değil, uzun süreli bir mağduriyet yaşıyor arkadaşlarımız burada. Artık, arkadaşlarımız çocuklarını okula gönderemiyorlar çünkü ihtiyaçlarını karşılayamıyorlar. Aynı zamanda, yaşamlarını sürdürebilmek için, yaşam mücadelesini yapabilmek için diğer gıda veya benzeri ihtiyaçlarını da karşılayamıyorlar. Demek ki bu demir çeliğe yetkililerin bir an önce müdahale etmesi gerekiyor. En azından burada çalışan 650 işçimizin... Eğer burası durdurulacaksa tazminatlarının, geçmişe dayalı ödemelerinin alınmasıyla beraber, ya kapatılsın ya da bu demir çeliği yetkililerin mutlaka gelip incelemeleri ve buraya da destek olmalarını ve demir çeliğin de düzgün bir şekilde orada işler hâle getirilerek hem demir çelik fabrikasının orada kalıcı olmasını sağlamalarını istiyoruz hem de çalışanlarımızın artık mağduriyetinin kalkmasını istiyoruz çünkü orada çalışan 650 işçimiz ciddi anlamda mağduriyet yaşıyor.

Ben buradan, tekrar Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundan sesleniyorum yetkililere: Artık bu demir çeliğe bir an önce sahip çıkın ve gereğini yapın çünkü insanlar artık mağdur olmaktan bıktı, biz de gerçekten bunu dile getirmekten yorulduk.

Teşekkür ediyorum bununla ilgili de.

Son olarak da Sivas'ımızın tarımsal üretimi konusuna değinmek istiyorum. Sivas'ımız toprağıyla ve çiftçileriyle ülkemizde tarımsal verimliliğın artırılmasına katkı sağlama noktasında büyük bir potansiyele sahiptir ancak Sivas'ımızda yaşanan kuraklık, ilçelerimizde çiftçilikle uğraşan vatandaşlarımızın mağduriyetine neden olmaktadır. Devletimiz tarafından hayvansal ve bitkisel üretim yapan çiftçilerimize verilecek doğrudan veya dolaylı desteklerin artırılması çiftçimizin refahının artırılmasına katkı sağlayacaktır. Böylelikle, Sivas'ımızda tarım arazilerinin etkin şekilde kullanılmasıyla bu alandaki potansiyelin ortaya çıkması sağlanabilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifimizin vatanımıza ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Halkımızı selamlıyorum.

Memleket âdeta kan ağlıyor, bir avuç zengin ve onların iktidarı dışında kimse kendini bu ülkede güvende hissetmiyor. Geleceksizlik, işsizlik, yoksulluk, yolsuzluk almış başını gidiyor. Gençler bu ülkede kendine bir gelecek görmüyor, fırsatını bulan yurt dışına çıkmaya çalışıyor. İnsanlar pazarlara akşam saatinde gidip arta kalanları ucuza almaya çalışıyor. Çöpten yiyecek bulmaya çalışanların sayısında ciddi bir artış var. Aileler okula giden çocuklarına beslenme çantası dahi hazırlayamıyor. Kadınlar erkek şiddeti ve erkek devleti şiddeti nedeniyle kendini güvende hissetmiyor. Milyonlarca işçi ve emekli, insanca yaşayabilecekleri bir ücret için mücadele etmek zorunda kalıyor. Hastanelerde randevu aylar sonraya veriliyor. Yargıya güven sıfırlanmış, adaletsiz yargı nedeniyle cezaevlerinde tutulan binlerce insan var, cezaevleri zulümevlerine dönmüş. “Kentsel dönüşüm” adı altında insanların binbir emekle satın aldıkları evleri barkları yıkılıyor. Doğa, insanların yaşam alanları bir avuç zengin için talan ediliyor. Aleviler, farklı inançlara sahip olanlar hedef gösteriliyor, kapıları işaretleniyor; egemen olanın dışında hiçbir kimlik ve inanç güvenle yaşayamıyor. İçeride, dışarıda Kürt düşmanlığının gereği neyse o yapıyor ve toplum tartışıyor “Yeter artık!” diyor “Biz böyle yaşamak istemiyoruz.” diyor, iktidarın koltuğu sallanıyor, iktidara oy vermiş olan milyonlar dahi “Yeter artık!” diyor ve biz bu ortamda seçim sürecine doğru gidiyoruz.

Tam bu sıralarda Taksim’de bir bomba patlatılıyor, katliam yaşanıyor, sorular dolaşıyor insanların kafasında “Tekrar 7 Haziran-1 Kasım seçim sürecine mi giriyoruz?” diyor. Suruç’ta, Amed’de, Ankara’da gerçekleşen saldırılar, sınır dışı operasyonlar akla geliyor tabii ki. “Kaos ortamından seçime gitmek isteyenler harekete mi geçti?” diye soruyor insanlar. Soruların cevapları verilmek yerine, soru soranlar susturulmaya çalışılıyor. Taksim katliamı daha aydınlatılmamışken, arkasında çokça sorular mevcutken iktidar daha olayın olduğu anda Rojava’yı hedef alıyor ama şüphelilerin ÖSO’yla, IŞİD’le bağlantıları ortaya çıkıyor. Dosyada gizlilik kararı ve yayın yasaklarıyla, internet sınırlandırmalarıyla sadece onların söylediklerine inanmamız isteniyor. Toplumun tartışmasının, gerçeğın açığa çıkarılmasının önüne geçilmek isteniyor. Bu senaryolar sonucu yeniden kuzey ve doğu Suriye’ye bombalar yağdırılıyor ve burada sivillerin de öldüğüne dair bilgiler geliyor.

Bir arada, özgür, eşit yaşamı kurmak isteyen, IŞİD’le mücadele edenlerle dert bitmiyor. Ardından, Karkamış’ta roket saldırısıyla 3 kişi hayatını kaybediyor. Peşinden “Barış istiyoruz!” diyenler, “Yeter artık!” demek için sokağa çıkmak isteyenler; coplarla, gazlarla saldırıya uğruyor. Yetmiyor, Esenyurt ilçe binamızın içine, kapalı mekâna gaz sıkılıyor; arkadaşlarımız kaburga kemikleri kırılacak şekilde darbediliyor. Daha açıklama yapamadan Diyarbakır’da gözaltına alınanlar ise yine açık bir hukuksuzluk örneğiyle örgüt üyeliği gerekçesiyle hâlen gözaltında tutuluyor.

Sadece Türkiye’de mi oluyor bütün bunlar? Egemenler her yerde aynı siyaseti izliyor. “Özgürlük” “adalet” “eşitlik” “kadın özgürlüğü” diyenler İran’da benzer saldırılara maruz kalıyorlar. Jina Mahsa Amini’nin molla rejimi tarafından öldürülmesiyle başlayan protestolarda aynı şiddet dalgasını görüyoruz. Halkın, kadınların taleplerini, nasıl bir hayat istediklerini dinlemek yerine, saldırıyor halka ve kadınlara. Orada da Kürtlere yönelik zulüm değişmiyor, orada da tüm somutsal muhalefete yönelik iktidarın ciddi bir saldırısı olsa da söz konusu Kürtler olunca; silahlarla, bombalarla saldırıyor molla rejimi. Molla rejimi baskıyla, gözaltıyla, idam cezalarıyla susturabileceğini sanıyor ama yanılıyor; başta kadınlar olmak üzere, halk sokaklardan çekiliyor, sözünü söylemeye devam ediyor.

Dünyanın neresinde olursa olsun tüm kapitalist iktidarlar bir avuç zengin zenginliklerini koruması için çalışıyor. Halk yoksullaşmış, ülke yaşanabilir bir ülke olmaktan çıkmış; umurlarında değil, yeter ki kendi saltanatları çökmesin. “Halkın bekası” dedikleri ise, kendi bekalarından başka bir şey değil aslında. Kürt sorununda demokratik çözümlü; barıştan yana, halkların bir arada; eşit, özgür koşullarda yaşadığı bir ülke ve dünya istemiyor bu egemenler ancak istedikleri kadar istemesinler; dönem, aynı dönem değil. Evet, 7 Haziran-1 Kasım süreci tartışılıyor olsa da bugün durum değişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Halk, artık, yalanlara, dayatmalara kanmıyor; neyin neden yapıldığını, neyin gerçek olduğunu siz susturmaya çalışsanız da tartışmaya devam ediyor. Sizi de yakından tanıyor artık. Geçmişteki durumunuz ile bugünkü durumunuzu da değerlendiriyor. “Sizin sözleriniz dün gibi aklımızda.” diyorlar. Ne “400 vekil verin, ülke huzura ersin.” sözünüzü ne “Darbe, Allah’ın lütfuydu.” sözünüzü ne “Bombalar patlıyor, oylarımız artıyor.” sözünüzü kimse unutmuyor ve o günlerde bu sözlerin ne anlama geldiğini de herkes çok iyi biliyor. O dönemde belki korku duvarlarıyla bir kez başardınız ama bugün, o gün değil; bugün, halk aynı halk değil; görüyor, hissediyor, duyuyor, kendi yaşamıyla görüyor.

Kaybedeceksiniz, başaramayacaksınız ve gideceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

9’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinde yer alan “gelmek üzere” ifadesinin “gelecek şekilde” ifadesiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz	Ayşe Sürücü	Mahmut Celadet Gaydalı
Adana	Şanlıurfa	Bitlis
Gülüstan Kılıç Koçyiğit	Ali Kenanoğlu	Remziye Tosun
Muş	İstanbul	Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit. Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Polis Yüksek Öğretim Kanunu’nu konuşuyoruz. Ben de 9’uncu madde üzerine söz aldım.

Tabii, burada kolluğun aslında toplumsal yeni bir dizayn yaratılmada, yeni bir nizam yaratılmada nasıl araçsallaştırdığımızı konuşsak herhâlde günler, aylar yetmez ama şunu çok iyi biliyoruz ki: Artık özellikle İçişleri Bakanlığı emrindeki kolluğun toplumsal muhalefete, kadınlara, siyasi partilere, milletvekillerine, emekçilere yönelik çok amansız, pervasız bir şiddeti var ve her geçen gün de aslında kolluğun karıştığı hak ihlalleri raporu artmaya devam ediyor. Bu ihlalleri saysak sanırım buradan Mars’a kadar yol olur ama bunları söylemeye aslında çok da gerek yok çünkü biliyoruz ki siz kolluğu böyle kullanmaya, böyle yönetmeye devam edeceksiniz.

Öyle bir ülke düşünün ki kendisini “demokratik” diye ifade ediyor, demokratik bir cumhuriyet olduğunu söylüyor ama bu ülkede kolluk her gün insanları darbediyor, darbederek gözaltına alıyor, milletvekillerini tehdit ediyor, yetmiyor milletvekilimizin bacağına kırıyor, bizleri darbediyor ama ne iktidar partisinden ne de diğer partilerden hiçbir şekilde ses çıkmıyor. Söz konusu olan biz olduğumuzda aslında tek sesli koro, müesses nizam devreye girmiş oluyor. O anlamıyla aslında birbirinden farkı olmayan anlayışlar olduğunu ifade edelim.

Diğer bir mesele, şimdi, siz 2011 yılında, Suriye savaşı başladığında bu savaşın bire bir tarafı oldunuz. İhvanı, Selefî dış politikanızı hayata geçirdiniz, üç gün içinde Emevî Camisi’nde namaz kılmayı hayal ediyordunuz. Geldiğiniz nokta ne? Geldiğiniz nokta “E, Esad’la da görüşülebilir.” “Günaydın, günaydın.” demek geliyor. 4 milyona yakın mülteciyi bu ülkeye doldurdunuz, insanların canı pahasına bu ülkede yokluk içinde yaşamasına, koca bir ülkenin tarumar olmasına göz yumdunuz, bütün Selefî cihatçı örgütleri, çeteleri silahlandırdınız, onlara lojistik destek sağladınız, onlara maaş bağladınız ve bugün her birisi bulunduğu yerde yüzlerce, binlerce suçun bire bir failidir; bunların hiçbirine itirazınız olmadı. Bugün İdlîb’de adını sayamadığımız onlarca çete var, onlarca örgüt var, siz onlardan hiç rahatsız değilsiniz; aksine, onları yan yana topladınız, bir de adına “Özgür Suriye Ordusu” dediniz, onları her gün finanse ediyorsunuz, bu ülkenin yurttaşının vergileriyle ÖSO çapulcularına para gönderiyorsunuz. Ama söz konusu olan Kürtler olunca, söz konusu olan Kürtlerin kendi kendilerini yönetmeleri olunca, söz konusu olan Kürtlerin yaşadıkları coğrafyayı eşit, özgür, ekolojik, demokratik, kadın özgürlükçü bir bakışla yönetmesi olunca orada hemen devreye giriyorsunuz. Niye? Çünkü sizin tek bir politikanız var; Kürt anasını görmesin. Buraya çağırdınız PYD Eş Başkanı Salih Müslim’i. “Bizim yanımızda Esad’a karşı savaş, Suriye rejimine karşı savaş.” dediniz. Kabul etmedi. Ne oldu? Birdenbire onu “terörist” ilan ettiniz, PYD’yi “güvenliğimize aykırı örgüt” ilan ettiniz. Sizin yanımızda savaşıydı ne olacaktı? Hiçbir sorun olmayacaktı. Sizin çıkarlarınız için savaşıydı rejime karşı, Esad’a karşı, hiçbir sorun olmayacaktı ama bunu kabul etmediği için siz oraya kan güdüyorsunuz. Evet, davanız bu değerli arkadaşlar.

Şimdi, bir seçimin arifesindeyiz. Biz, bu ülke 7 Haziran ile 1 Kasım arasındaki olayları unutmadı. Nasıl savaşın tırmandırıldığını, 7 Haziranda HDP’nin zaferini, HDP’nin AKP’yi iktidardan düşürmesini, nasıl Türkiye’deki müesses nizamın, devletin çelik çekirdeğini 8 Haziran sabahı seçim

kararı alındığını hepimiz biliyoruz. Siz değil miydiniz “Bombalar patlıyor, oylarımız artıyor.” diyen, siz değil miydiniz “400’ü verin, rahat edin.” diyen, siz değil miydiniz “Bu ülkede huzur istiyorsanız, AKP’yi destekleyin.” diyenler? Bütün bu filmleri, bütün bu senaryoları beraber yaşamadık mı? Şimdi, yeniden, tarih tekerrür ediyor. Sorun şu: Aynı oyunu oynamak isteyenlerin yan sahalardan desteklenmesi. Böyle nasıl olacak? Türkiye’yi bir beş yıl daha bu faşizme nasıl teslim edeceğiz değerli arkadaşlar?

Bir beş yıl daha bu iktidarın bu ülkeyi, halkları, yoksulluk içinde emekçileri, kadınları, şiddetle başa bırakmasına, Türkiye halklarının emeğine el koymasına nasıl seyirci kalacağız? Savaş mı? İşte, buyurun, az önce önerge verdik, gelin, Taksim’i kim bombalamış açığa çıkarın; her türlü desteğe hazırız, her türlü katkıya hazırız. Niye istemiyorsunuz? Niye gerçeklerin açığa çıkmasını istemiyorsunuz? Sizin Kobani’ye düşmanlığımız ne, ne?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Kobani düşmedi ya; size rağmen düşmedi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sizin Türkiye düşmanlığınız nedir; biz de bunu anlayamıyoruz ya. Nedir bu anlamadık?

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Size rağmen düşmedi. Siz “Düşecek.” dediniz. Ama Kobani’de 7’den 70’e kadınlar, gençler, erkekler, yaşlılar, o siperlerde IŞİD barbarlarına karşı savaştılar. 12 bin gencini kaybetti Rojava halkları, 12 bin insanını. O IŞİD barbarlarını yenmek için, o karanlığı yenmek için, kadın özgürlükçü, eşitlikçi, bir yaşamı inşa ettiler ve şimdi siz bombalarımızla o yaşamı boğmak istiyorsunuz. Bombaladığınız yerlerde kim var biliyor musunuz? Bizim çocuklarımız var. Derik’te 11 sivil, çocuk öldü, yaşamını yitirdi. Karkamış’ta da öldü çünkü savaş böyledir, savaşta önce gerçekler ölür, siviller ölür, masumlar ölür; koltukta oturanlar kazanır, savaş baronları kazanır, iktidarlar kazanır, savaşa alkış tutanlar kazanır. Savaşın karşısında korkmadan, çekinmeden “barış” demek gerekiyor ve biz “barış” diyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Fahrettin Yokuş

Ayhan Erel

Adana

Konya

Aksaray

Hasan Subaşı

Hayrettin Nuhoğlu

Zeki Hakan Sıdalı

Antalya

İstanbul

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KADIR AYDIN (Giresun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Kanun teklifinin 9, 10, 11 ve 12'nci maddeleriyle Polis Akademisi bünyesinde lisans eğitimi veren ve Emniyet teşkilatına amir yetiştirecek olan, İç Güvenlik Fakültesinin kurulması amaçlanmaktadır.

Bilindiği üzere, Polis Akademisi Başkanlığı bünyesinde Güvenlik Bilimleri Fakültesi 2001 yılında çıkarılan Polis Yüksek Öğretim Kanunu'yla kurulmuştu. Ancak iktidar partisi bu fakülteyi maalesef FETÖ'nün eline bırakmış, 17-25 Aralık sürecinden sonra da bu fakülteyi kapatmıştı.

Değerli milletvekilleri, polislerimiz için kanun teklifi çıkararak en başta onların haklarını korumalıyız, polislerimizin çalışma şartlarını düzeltmeliyiz. Eskiden birçok gencin hayali olan bu meslek maalesef artık yapanların büyük bir çoğunluğu için büyük bir sorun teşkil ediyor.

Bu sorunun bir tezahürü olarak da son yıllarda polis intihar haberleri sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Onur kırıcı davranışlara maruz bırakılma, katlaşılarak artan mobbing, günde on iki saati ve ayda iki yüz kırk saati geçen uzun çalışma süreleri, yalnızlaştırılma, sürgün ve soruşturmalar ise polis intiharlarının en önemli sebepleri arasında yer almaktadır. Son yirmi yılda binden fazla polisimiz yaşamına son vermiştir; sadece son iki yılda 139 polisimiz intihar etmiştir. Toplumumuzda intihar oranı yüzde 4,1 iken Türkiye'de polisler arasında intihar oranı yüzde 17'lerdedir.

Polisleri intihara sürükleyen mevcut sorunların tespit edilerek bütün şeffaflığıyla ortaya çıkarılması gerekmektedir. Bu durum siyasi bir mesele değildir. Nitekim güvenlik güçlerinin psikolojik durumu da güvenliğimiz açısından önem arz etmektedir. Güvenlik güçlerimizin teknolojik ve fiziksel üstünlüklerinin ülkemiz açısından önemi yadsınamaz. Ancak ülkelerin güvenliklerindeki önemli faktörlerden biri de moraldir. Zorlu bir mesleği icra eden, büyük sorumluluklara sahip olan bu kişilere hak ettikleri değeri vermezseniz yahut hissettirmezseniz bunun büyük bir hata olacağı aşikârdır. Açık kaynaklarda alenen birçok haber, söyleşi ve maalesef, intihar mektupları da mevcut. Açıp baktığımızda, bu durumların en başında niteliksiz yöneticileri görüyorsunuz. Liyakatsizlik var; bazı amirler, yöneticiler polisleri angarya işlerde kullanıyor, üzerlerinde baskı kurmaya çalışıyor. Polislerimizin bir düzeni yok, çalışma saatleri yok; itiraz etseler güvenceleri yok. Birçok haber var, mesainin bitimine on dakika kala zorla ek mesai yaptırıldığı söyleniyor; keyflik ve disiplinsizlik had safhada. Siz bu insanlardan nasıl verim bekleyeceksiniz? Ailesine, çocuklarına, kendilerine vakit ayıramayan, sosyal hayatı kalmayan bir insan size ne sunabilir?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; siyaset her yere o kadar nüfuz etmiş durumda ki cezalandırılmaktan korkuyorlar, itiraz etmiyorlar. En başta, güvenlik güçlerimiz kendilerini güvende hissetmelidir. Bu güven "Hukuksuz işler yapsak dahi bizi koruyacak Bakanımız var." değil "Biz doğru ve hukuka uygun hareket ettiğimiz sürece kimse bize zarar veremez." güvencesidir. Yöneticilerin hukuksuz, keyfi, disiplinsiz uygulamaları rahatça yapamamalarını sağlamak İçişleri Bakanının görevidir.

Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından polis intiharlarıyla ilgili yapılan açıklamalarda psikolog sayısının arttığından bahsediliyor ancak buralarda görev yapan psikologlar da yöneticilerden şikâyetçi. Kendilerinin yalnızca günah keçisi olduklarını, yapmaları gerekeni yapamadıklarını, bu durumda, göstermelik olduklarını açıklayanlar var. Kaldı ki polislerin dertlerini yeterince açıklamadığı, bunun bir göstermelik uygulama olduğu, nitekim görevlerinin elinden alınmasından çekindikleri ya da müdürleri, amirleri tarafından bu durumda psikologlara talimat verildiği söylenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN EREL (Devamla) – Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan 2020-2021 yılında nedenlerine göre polis intiharları tablosuna bakıldığında en başta iki temel unsur görülmektedir; ailevi sorunlar ve ekonomik nedenler. Ailevi sorunlar hususunda bazı polislerimiz -yine basına yansıyan bilgilere göre- çalışma koşulları sebebiyle ailelerine vakit ayıramadıklarından bahsetmekte, önlere konulan angarya işler sebebiyle ya da ikinci şark görevleri nedeniyle, başka illerde görevlendirilmeleri sebebiyle ailevi sorunlar yaşadıklarını söylemektedirler. Emniyet Genel Müdürlüğü, ekonomik nedenlerle de kripto para, sanal bahis, İddaa gibi nedenler göstermiş. Elbette bu duruma düşen vatandaşlarımız oldukça fazla, bunların içinde Emniyet mensuplarımız da var ancak burada sorgulanması gerekenlerin en başında neden buna ihtiyaç duyduklarıdır. Burada görülmesi gereken noktalardan biri de Emniyet mensuplarımızın bütün vatandaşlarımız gibi maddi zorluklar içerisinde yaşıyor olmalarıdır. Polislerimizin mesai saatlerinin, ekonomik durumlarının bir an önce düzeltilmesi gerekmektedir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Suzan Hanım, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Gaziantep'e yapılan roketli saldırıya ve eli kanlı radikal teröristlerin sınırlardan rahatlıkla Türkiye'ye giriş yaptığına ilişkin açıklaması*

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Gaziantep roket saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum. Terörü, terör destekçilerini, terörden medet umanları lanetliyorum.

Sınırlarımızdan denetimsiz ve kontrolsüz geçişlerin artışı ve bu konuda kalıcı çözüm için adım atılmaması, ülkemizde en çok mültecinin bulunduğu Hatay gibi sınır illerinde sorunlar yaratmaktadır. Günü kurtarmak için üretilen geçici çözümler sınırlarımızdan mültecilerle birlikte terör örgütü militanlarının da elini kolunu sallaya sallaya girmesine neden olmuştur. Birleşmiş Milletler raporlarında da bu tehlikeye işaret edilmiş, Suriye sınırımız “terörist çöplüğü” olarak ifadelendirilmiş ve eli kanlı radikal teröristlerin sınırlardan rahatlıkla Türkiye'ye giriş yapması büyük bir sorun olarak gösterilmiştir.

Sığınmacı sorunu çözülmeden, Suriye'de istikrar sağlanmadan saldırıların önlenmesi çok zor. Önemli bir millî güvenlik zafiyetine sebep olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

40.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tahir Elçi davasına ve HDP Diyarbakır İl Eş Başkanının da aralarında olduğu 39 kişinin gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Tahir Elçi'nin katillerinin yargılandığı dava vardı, biraz önce bitti. Bu davanın üzerinden iki yıl geçti, hâlâ tek bir tutuklu yok; polis memurları ellerini kollarını sallayarak dolaşıyorlar. Mahkeme, eski Başbakan Davutoğlu'nun tanık olarak dinlenmesine karar vermişti fakat bugün kendi kendilerine, bir yenilik katmayacağı gerekçesiyle Davutoğlu'nun dinlenilmesinden vazgeçmiş ve mahkeme heyeti avukatlar konuşurken duruşma salonunu terk edecek kadar, ne kadar tarafı ve bağımlı olduğunu da ilan etmiş aslında ve duruşma 5 Temmuz'a ertelenmiş.

Evet, Davutoğlu, Tahir Elçi davası için “Siyasi bir suikast.” demişti. Hepimiz gayet iyi biliyoruz siyasi bir suikastla katledildiğini, katillerinin cezalandırılması ve adil bir yargı talebimizi ki asla kimse bunun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın cümlemenizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Kimse Tahir Elçi'nin davasında cezasızlıkla mücadelemizin biteceğini sanmasın.

Sayın Başkan, diğer bir mesele, dün de söylemiştim, Diyarbakır'da gözaltına alınan İl Eş Başkanımızın da aralarında olduğu 47 kişiden 8'i, bırakıldı, 39'u hâlâ Emniyette tutuluyor ve gözaltı süreleri kırk sekiz saat uzatıldı. Toplantı ve gösteri hakkı kullandırılmayan, basın açıklaması yaptırılmayan, hiçbir suçun -turnak içinde- işlenmediği, tam tersine haklarının gasbedildiği bir ortamda gözaltı süresinin uzatılması kesinlikle kabul edilebilir değildir. Arkadaşlarımızın derhâl serbest bırakılmasını istiyoruz. Tek gerekçe de “Telefonlarını inceleyeceğiz.” görüşüdür. Kolluğun ve savcılığın herkesin telefonunu inceleme gibi bir yetkisi yoktur, olamaz.

Teşekkür ediyorum.

VII- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366) (Devam)

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesindeki “(1) bendinde” ibaresinin “1'inci bendinde” olarak değiştirilmesi arz ve teklif ederim.

Burhanettin Bulut

Orhan Sümer

Faruk Sarıaslan

Adana

Adana

Nevşehir

Cengiz Gökçel

Vecdi Gündoğdu

Hüseyin Yıldız

Mersin

Kırklareli

Aydın

Ensar Aytekin

Balıkesir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KADİR AYDIN (Giresun) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN - Önerge hakkında söz isteyen Balıkesir Milletvekili Sayın Ensar Aytekin. (CHP sıralarından alkışlar)

ENSAR AYTEKİN (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan teklifin 9'uncu maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu vesileyle dün gece Düzce'de meydana gelen deprem nedeniyle yaralanan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum, ülkemize ve milletimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, devlet, mekanizmalarıyla kendini gösteren bir yapıdır. Bu mekanizmalar arasında ise yasama, kolluk, yargı, eğitim ve dış işleri hayati önem taşır. Bu iktidar, devletin bu önemini birazdan anlatacağım şekilde yerle bir etmiş iktidardır. Getirilen teklif 8 ayrı kanunda düzenleme öngörüyor. Tarihi geriye saralım ve Bilge köyüne gidelim; 4 Mayıs 2009, 47 kişi katledildi. Köy korucusunun planladığı saldırıda devletin verdiği silahlar kullanılmış ve tarihin en büyük katliamlarından

biri yaşanmıştı. Bunun üzerine koruculuk sistemi ciddi tartışmaya açıldı, hatta AKP'liler içinde bu sistemin kaldırılması gerektiğini söyleyenler oldu ama iş, bu sistemin eksikliklerinin giderilmesi konusunda uzlaşmaya döndü. Belli ki devletin bu sisteme ihtiyacı var. Geçmişten bugüne korucuların içinde suça karışan çok sayıda kişi oldu. Getirilen bu disiplin hükümlerinin ne kadar işe yarayacağı kimse tarafından bilinmiyor. Tam da bu noktada iki hafta öncesine gidelim; Şanlıurfa Suruç'ta sokak ortasında bir çatışma yaşandı, aynı aileye mensup 2 genç uzun namlulu silahlarla katledildi. Olay araştırıldığında ise yine işin içinden korucular çıktı. Gençleri katleden, Şenyaşar ailesine de aynı acıyı yaşatan ve bir ferdi sizin sıralarınızda oturan bir vekilin akrabaları çıktı. Şimdi, gelin, disiplini uygulayın bakalım. Koruculuk sistemi, baştan ayağa revize edilmesi gereken bir sistemdir.

Konuşmamım başında mekanizmalardan bahsetmiştim ki bunlardan biri de kolluk kuvveti. Değerli milletvekilleri, Türkiye'de kolluk kuvvetlerinin en büyük sorunu, ne acıdır ki İçişleri Bakanının ta kendisidir. Öyle ki operasyon bilgileri bile sorun çıktığı için kendisine verilmemektedir. Türkiye'nin en büyük uyuşturucu operasyonu Bataklık Operasyonu'ydu; 73 kişinin alındığını Bakan duyurdu, şu an davada tutuklu yargılanan yok.

Değerli milletvekilleri, bu teklifte başpolisler arasındaki ayrımcılığı giderecek düzenleme yoktur, bu teklifte intihar eden polisler, özellikle de Özel Harekâtçılar yoktur. İçişleri Bakanlığı "İçişlerinden anlamam." diyen biri tarafından yönetilmektedir ve bu AKP bürokrasisi kolları perişan etmiştir. Devletin polisi bunların çantasını taşıyor, paltosunu taşıyor, arabalarının kapısını açıyor; hakkını aramaya kalktığı zaman da FETÖ'cü oluyor. Emniyette amir konumunda olanlar liyakatten çok sadakatle seçiliyor. Mesela, İstanbul Güvenlik Şube Müdürü Hanifi Zengin soruşturması ne oldu? Katledilen meslektaşları için eylem yapan doktorlara, gazetecilere polisi saldırtan bu adama ne oldu?

Bir başka durum, şu Emniyet Genel Müdürlüğü hesabını kullanan, Emniyetin sözde basın müşaviri olan A Haber muhabiri. Koskoca devlet kurumunu düşürdüğünüz hâle bakın, devlet kurumu adına bu hadsiz seçilmişlere pervasızca cevap yetiştiriyor, "Promosyonları niye ödemiyorsunuz?" diyoruz, dava açıyorlar.

Değerli milletvekilleri, başta İçişleri Bakanı olmak üzere devletin tüm ayarlarıyla oynayan ve haksız yere koltuğu işgal edenlerden yargı önünde tek tek hesap sormak milletimize olan borcumuzdur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri ayrıntılı sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 10- 4652 sayılı Kanunun 15inci maddesinin başlığında yer alan "ile evlenme yasağı" ibaresi başlık metninden çıkarılmış, mülga birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, yedinci ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, onuncu fıkrasının başına "Fakültede eğitim alanlar eğitim süresinin iki katı," ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Fakültenin esas öğrenci kaynağı, sınavların yapıldığı yıl 1 Ocak tarihi itibarıyla yirmi iki yaşından gün almamış lise ve dengi okulların mezunlarıdır. Polis meslek yüksek okullarından dikey geçiş ile de fakülteye öğrenci alınabilir.”

Fakülte ve ilk derece amirlik eğitimi öğrencileri Akademi bünyesinde ücretsiz işe edilir, yatırılır, sağlık giderleri ve yönetmelikle tespit edilecek ihtiyaçları Devletçe karşılanır. Polis memuru olarak eğitim görenlere ayrıca tayın bedeli ödenmez.

Polis memuru olarak eğitim görenler hariç, fakülte, polis meslek yüksekokulu ve ilk derece amirlik eğitimi öğrencilerine ayrıca harp okullarında bulunan askeri öğrencilere ödenen miktarda harçlık ödenir.”

“Fakülteyi veya ilk derece amirlik eğitimini başarı ile bitiren öğrenciler 3201 sayılı Kanunda belirlenen komiser yardımcısı rütbesinde ihtiyaç duyulan kadrolara atanırlar.””

Burhanettin Bulut	Orhan Sümer	Faruk Sarıaslan
Adana	Adana	Nevşehir
Erkan Aydın	Cengiz Gökçel	Hüseyin Yıldız
Bursa	Mersin	Aydın
	Vecdi Gündoğdu	
	Kırklareli	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KADIR AYDIN (Giresun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Adana Milletvekili Sayın Burhanettin Bulut.

Buyurun Sayın Bulut. (CHP sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkenin başına öyle bir sistem getirdiler ki karabulut gibi çöktü. Ülkede kuzeyi, güneyi, doğusu, batısı hiçbir yer ayrımı olmadan ve hatta içinde yaşayan vatandaşlar açısından da işçisi, memuru, emekli, herkesin sıkıntı çektiği bir partili Cumhurbaşkanlığı sistemi karabulut gibi ülkenin üzerinde geziyor. Ne için partili Cumhurbaşkanlığı sistemine geçmişlerdi? En önemli amaçlarının kuvvetler ayrılığı olduğunu ifade ettiler ancak gelinen noktada kuvvetler ayrılığını boş verin, tek kuvvete döndü. “3Y’yle mücadele edeceğiz.” dediler, 3Y’nin esiri oldular; yolsuzluk, yoksulluk, yasaklar ülkede kader hâline geldi. Devletin hukuk kurumları çöktü, devleti devlet yapan, devleti oluşturan temel kurumlar çöktü, demokrasi kanalları tıkanı, bürokrasi, ülkenin tüm bürokrasisi saraya teslim oldu. Hâliyle böylesi bir siyasi afet bir ekonomik afete de tekabül eder. Bu afet içerisinde sarayın 5 müteahhidi, yandaşları, ballı maaşlı kişileri dışında herkes perişan. Bugün yasa maddesinin içerisinde geçen polislerimiz yani Emniyet güçlerimiz de dâhil olmak üzere... Hele hele onlar için çok ekstra bir paragraf açmak lazım, intihar vakalarının olduğu bir dönemde dahi maalesef, onlar görülüyor; görülen, bütçede bakıldığı üzere, kaynaklar yine bu ülkenin elit kesimine. Örneğin, 23 Mart ve 31 Ekim, bu yılın bu tarihleri arasında kur korumalı mevduata 91 milyar lira aktarılmış; yine, bu dönem bütçe teklifinde, 2023 bütçe teklifinde 565 milyar lira bütçeye konulmuş.

Peki, bu bütçenin içerisinde yardımlara bakıyorsunuz, yardımlarda geçen yıllara mukayese ettiğinizde pek artış yok ancak faizlerde artış 3 kat. Asıl önemlisi, aileler bir şekilde kendini geçindirmeye çalışacak ama asıl sorun çocuklarımızda. Bugün ülkemizde 23 milyona yakın evladımız var, hepimizin evladı. TÜİK rakamlarıyla söylüyorum, bunların içerisinde 1 milyonu akut yetersiz beslenme içerisinde ve “yoksul” olarak ifade edilen sayı da üçte 1 oranında. Yani 23 milyon çocuğun üçte 1’i şu anda temel

besin öğelerine yetişemiyor çünkü aileleri elektrik, kira masraflarını karşılayamamaktan, ay sonunu getirememekten dolayı onlara bu desteği veremez durumdadır. Ülkede ülkeyi yöneten iktidar ise bu durumu şöyle ifade ediyor: “Yirmi yıldır biz bu ülkede hiçbir vatandaşımızı enflasyona yedirmedik.” Ve ifade ettikleri, “Yedirmedik.” dedikleri enflasyon Avrupa’da Arnavutluk’tan sonra ama mukayese olarak kışkırdıkları Almanya’yı değil, sanırım Afrika’daki ülkeleri baz alıyorlar.

Bakın, size 2018’den sonra, bu sistem sonrası ezmeyi boş verin, tuz buz ettikleri bu çocuklara ilişkin -yarın da 24 Kasım- öğretmenlerin attığı “tweet”leri okuyayım; çocuklarımızın en temel hakkına ilişkin öğretmen tespitleri. Bir öğretmenimiz demiş ki: “Öğrencimin beslenmesi, çocuk hüngür hüngür ağlıyor ‘Ben zeytin sevmiyorum, anneme koyma diyorum, yine de koyuyor, peynir yok, sadece 3-5 zeytin ve ekme’ diyor. Çocuk ağladıkça ben kahroluyorum.” Öğretmenin bahsettiği beslenme çantası.

Yine bir öğretmen: “Bugün neye üzüldüm? Bir çikolata okul kantininde 10 lira olmuş, küçük bir tost 12 lira. Çocuklar saat 13:00 ile 19:00 arasında hep aç. ‘Öğretmenim günlük harçlığım yetmiyor, babam vermiyor, annem 2 tane su koyuyor.’ diyor. Daha 12 yaşında bu çocuk, canları isterken geldikleri hâl.”

Yine bir öğretmen: “Ya, okulda açlıktan ağlayan öğrencilerim var. Bunu görüyör bu gözler. Sabah hava buz gibiydi, montsuz gelenler var. Koca liseli çocuklar uzun süre aç kaldığı için çaresiz bir hâldeler. Bu kadar kör nasıl olabiliyorsun, gözlerin sadece Starbucks sırasına girenleri mi görüyor? İnsanın siniri bozuluyor.” Bunları biz demiyoruz, öğretmenler söylüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Hemen bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Yine “Bir derdin var mı?” diye bir “hashtag”ten, bir öğretmen yazmış: “Bir öğretmen olarak söylüyorum ki çocuklarımız okula aç geliyor. Bu yüce devlet için bu kadar zor mu, lise dâhil tüm kademelerde kahvaltı ve öğle yemeği verecek gücümüz yok mu? Biz öğretmenler 9 bin TL maaşla cebimizden fedakârlık yapıyoruz ama yetmiyor; çaresiziz. Bu Mecliste bu çocuklara birer öğün yemek vermek için maalesef ret oyu verdiler.”

Uzun sözün kısası, çokça bu tür “tweet”ler var ama son noktada, hani milliyiz ve yerliyiz ya, “Sefalet yok.” diyor ya bu iktidar, eğer sefaleti görmek istiyorsa çocukların beslenme çantasına baksın, eğer vicdan var ise orada sefaleti görecekler ama iktidar kendini sadece saraydan müteşekkil zannediyor.

Hepinize çok teşekkür ediyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 10’uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “...ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.” ibaresinde yer alan “aşağıdaki” ifadesinin “aşağıda bulunan” ifadesiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz	Ayşe Sürücü	Mahmut Celadet Gaydalı
Adana	Şanlıurfa	Bitlis
Ali Kenanoğlu	Remziye Tosun	Serpil Kemalbay Pekgözeği
İstanbul	Diyarbakır	İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KADİR AYDIN (Giresun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın vekiller; merkez üssü Düzce’de olan 5,9 büyüklüğündeki depremden dolayı yaralananlara buradan geçmiş olsun diyoruz.

Bugüne kadar deprem vergileri yağmalandı, kentsel dönüşüm rantsal dönüşüm oldu. Depremlerin yol açabildiği büyük yıkımlar, can kayıpları karşısında hiçbir hazırlık yok. Pandomim tatbikatlarıyla depreme çözüm bulunamaz. “Savaşa değil, depreme bütçe.” diyoruz, “Dikey değil, yatay kentler.” diyoruz, “Rant değil, yaşam güvencesi.” diyoruz; bunun için hep beraber sesimizi yükseltmeliyiz ve acilen deprem önlemleri alınmalıdır.

Sayın vekiller, AKP iktidarı resmî beyanlarında “İşkenceye sıfır tolerans.” söylemini dilinden düşürmüyor ancak iktidarın fiiliyatta işkenceyi sistematik bir yöntem olarak uyguladığını gösteren sayısız örnek var; burada anlatmaya kalksam günler, haftalar sürer. Öncelikle altını çizmeliyiz ki Türkiye’de emniyet yetkilileri gücünü Anayasa’dan, yasalardan, uluslararası sözleşmelerden almıyor; suçlularla poz poz resim verdiği için adı “suç işleri bakanı”na çıkmış olan bir zattan alıyor, bir de “Kadın da olsa, çocuk da olsa gereği yapılacak.” diyen Erdoğan’dan alıyor. Kolluk kuvvetlerinin asimetrik güç gösterileri, şiddet ve keyfi uygulamaları, yaptıkları ev baskınları çok sayıda yurttaşın yaşamını yitirmesine, başta çocuklar olmak üzere, basılan evlerde yaşayanların psikolojik travma geçirmesine, maddi ve manevi kayıplar yaşamasına sebep oluyor. Kolluk tarafından her gün her yerde demokratik, barışçıl eylem ve etkinliklere keyfi müdahale ve işkence yapılıyor. Süruç ailelerinin seksen sekiz aydır sürdürdükleri oturma eylemine saldırılıyor, insanlar gözaltına alınıyor.

Dün, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Uluslararası Dayanışma Günü sebebiyle Avcılar’da Avcılar Kadın Platformunun gerçekleştirdiği eyleme polis saldırdı ve kadınları gözaltına aldı. Buradan “Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz.” diyen, sokaklara çıkan kadınları selamlıyorum.

Sayın vekiller, Türkiye, seçimlere yaklaşırken beklendiği gibi, halka sunacak hiçbir şeyi kalmayan AKP iktidarı eliyle çatışmaya ve savaşa sürüklenmektedir. Gabriel Garcia Marquez’in Kırmızı Pazartesi kitabı vardır, okumuşsunuzdur; tıpkı oradaki gibi.

İstiklal Caddesi’nde beklenen katliam, patlama gerçekleşti ve karanlık bomba saldırısıyla sivil yurttaşlarımız yaşamlarını yitirmiştir. Ardından gelen operasyon ve savaş uygulamalarıyla 1’i öğretmen, 1’i çocuk olmak üzere can kayıpları yaşandı. Yaşamını yitiren yurttaşlarımız nedeniyle son derece üzgünüz, ailelerine sabır ve başsağlığı diliyoruz. Ancak bizim görevimiz sadece taziye bildirmek değil elbette, bizim görevimiz savaş çığırkanlığıyla hizaya çekilmeye karşı itirazlarımızı yükseltmektir. Savaşa ve işgale gerekçe yaratan bu karanlık eylemlerle yapılmak istenenin ortaya çıkmasını sağlamaktır. Toplumunu sindirmeye, susturmaya çalışanlara karşı hamasetin, yalanın, puslu havanın etrafı sardığı ortamda “kral çıplak” diyebilmektir, hakikati ortaya koyabilmektir. İşte, insan hakları savunucusu Türk Tabipleri Birliği Başkanı Şebnem Korur Fincancı da kimyasal silahla ilgili yaptığı açıklamada hakikati aramak için özveride bulunmuştu, kendisini burada selamlıyorum.

İki gün önce Diyarbakır’daki hakikati dillendiren partililerimiz, basın açıklamasında polisin keyfi saldırısına maruz kaldılar. AKP-MHP blokunun bekası için savaş politikalarına sarıldığını söylemek neden suç oluyor? Hakikati dillendirmek kriminalize edilse de bizler hakikati dillendirmeye devam edeceğiz, halkımıza karşı sorumluluğumuzu yerine getirmekten asla vazgeçmeyeceğiz. Kırk yıldır bayat senaryolarla devlet politikası hâline gelmiş savaş politikalarınızda ısrar ediyorsunuz; biz gerçekleri

ifade etmekten geri durmayacağız. AKP devlet hâline geldiğine göre, bu savaş çığırıklığının da sorumlusu sizlersiniz. Bizler HDP olarak hakikatleri dillendirmeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Savaş ve hamasetle kırk yıldır sonuç alınmadı, bugün de sonuç alınamayacak. Çözüm savaşta, ölümden değil; çözüm İmralı'daki tecridin kaldırılmasında, çözüm diyalogda, çözüm konuşmakta, müzakere etmektedir, çözüm barıştadır. İktidarın savaş tuzağına düşen ve destek veren herkes, Türkiye'nin sürüklenmekte olduğu yıkımın bir parçası olacaktır. Seçimler yaklaşırken Türkiye'yi Sefalet Endeksi'nde dünya 1'incisi yapan AKP saray iktidarının savaşa sarılmaktan başka çıkar yolu görünmemektedir. Peki, muhalefete ne olmaktadır?

Erdoğan da İŞİD saldırdığında sevinçle “Kobani düştü düşecek.” demişti. Kobani düşmedi, düşmeyecek ama Erdoğan iktidarı düşecektir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Fahrettin Yokuş

Hüseyin Örs

Adana

Konya

Trabzon

Hayrettin Nuhoglu

Hasan Subaşı

Zeki Hakan Sıdali

İstanbul

Antalya

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KADIR AYDIN (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; kanun teklifinin 10'uncu maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dün gece merkez üssü Düzce Gölyaka olan 5,9 büyüklüğünde bir deprem yaşandı. Deprem sırasında evden çıkmaya çalışırken yaralanan bir vatandaşımızın kaldırdığı hastanede hayatını kaybettiği bilgisi geldi; kendisine Allah'tan rahmet, yaralanan diğer vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum. İstanbul ve Ankara'nın yanında diğer bazı illerimizde de hissedilen depremde başta Düzceli vatandaşlarımız olmak üzere depremden etkilenen herkese geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Allah milletimizi, memleketimizi her türlü afetten, beladan korusun diyorum.

Değerli arkadaşlar, üzerinde konuştuğumuz bu maddeyle polis meslek yüksekokullarında başarılı olan öğrencilerin dikey geçişle Polis Akademisine geçişine imkân verilmesi, sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi öğrencilerine ödenecek harçlıklara ve zorunlu hizmet süresine ilişkin bazı düzenlemeler yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, toplumda hukuk kurallarının uygulanması ve adaletin temini polis teşkilatı tarafından sağlanmaktadır. Kanunlar gereği polisler görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmek

için çeşitli yetkilerle donatılmıştır, çeşitli yetkilere sahiptirler. Bu yetkiler bazen insanların hak ve hürriyetlerinin kısıtlanması gibi sonuçlara sebebiyet vermesinden ötürü oldukça duyarlı olunması, hassas olunması gereken yetkililerdir. Görev bilincine sahip ve iyi uygulayıcıların elinde etkili ve anlamlı olan kanunlar, kötü uygulayıcıların elinde toplumu olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu sebeple, kanunların uygulayıcısı konumunda olan polislerimizin, mesleğin gerektirdiği özelliklere sahip olması son derece önemlidir arkadaşlar. Polis adayı olan gençlerimiz başta olmak üzere bütün polislerimizin görevlerini layıkıyla yerine getirebilmeleri için ihtiyaç duydukları eğitimi almalarını sağlamak da yöneticilerin sorumluluğunda ve görevindedir. Bu eğitimin sağlanamaması durumunda ise yaşanan disiplin konuları, görevde başarısızlık, psikolojik veya ailevi sorunlar, kurumsal itibar kaybı ve insan hakları ihlalleri gibi sorunlarla karşılaşılmaktadır.

Değerli arkadaşlar, polislerimizin çok fazla iş yükü dolayısıyla da birçok sorunu olduğunu biliyoruz. Ekonomik kriz nedeniyle artan toplumsal sorunlar, siyasi baskıların her geçen gün artması, görev ve sorumlulukları dışında verilen emirleri yerine getirmeleri için karşı karşıya kaldıkları görev ve yer değişimi gibi tehditler -ki bunu çok önemsiyorum- sürekli değişen çalışma düzeni ve vardiya sistemindeki adaletsizlikler, sığınmacı krizinin doğrudan polislerimizin üzerinde bir yük hâline gelmesi, ülkemizde yaşanan ekonomik kriz nedeniyle polislerimizin alım gücünün düşmesi ve buna bağlı olarak aldıkları maaşların barınma, geçim ve temel insani ihtiyaçları karşısında yetersiz kalması gibi sorunlar polislerimiz üzerinde ciddi tahribatlar yapmaktadır.

Değerli arkadaşlar, halkın emniyetini sağlamak ve ülkenin, milletin bölünmez bütünlüğüne, anayasal düzenine ve genel güvenliğine dair önleyici ve koruyucu tedbirler almak üzere görev yapan polislerimiz mesleklerini icra ederken, yerine getirirken bir yandan da maddi zorluklarla maalesef ki mücadele etmek durumunda, zorunda kalmaktadırlar. Günümüz ekonomik şartlarında geçinmekte zorlanan polislerimiz resmî ve dinî bayramlarda ekstra görevlere gönderilmelerine rağmen hiçbir ücret de alamamaktadırlar.

Şunu söylemek istiyorum: Biz İYİ Parti iktidarında polislerimizin haklarına, emeklerine ve huzuruna yönelik tehditleri ortadan kaldıracacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kahraman Türk polisinin değerini sadece şehit olduğunda bilen zihniyeti kökünden değiştireceğiz.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde 3 tane önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Ayşe Sürücü

Kemal Peköz

Bitlis

Şanlıurfa

Adana

Ali Kenanoğlu

Remziye Tosun

Hüda Kaya

İstanbul

Diyarbakır

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergieye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KADİR AYDIN (Giresun) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Hüda Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜDA KAYA (İstanbul) – Merhabalar tekrar Sayın Genel Kurul, Sayın Başkan.

Bugün Polis Kanunu düzenlemesi hakkında partim adına söz almış bulunuyorum şu an. Tabii ki sadece polisler değil ki yurdumuzda çok ciddi anlamda yaşamı bir kaosa, bir strese dönen, ekonomik yoksulluk sorunlarını derinden yaşayan kesimlerden biri de polis memurları. Fakat İçişleri Bakanı kendisine bağlı olan kurumlarda polislerin yaşadıklarını, memurların yaşadıklarını hiç görmemiş, bilmemiş gibi -hani halkın diğer kesimlerini, yoksullukları bırakıyorum, toplumun genelini- hiç makale bile okumamış bir Bakan olarak hani cehaletle övünen ifadeler vardı, zamanında bu ifadeleri kullananlar olmuştu. Bununla övünen bir Bakan memurlarına nasıl davranıyor? Her geçen gün her çeşit suçluyla iltisaklı olduğu ifşa edilen bir Bakan, kendi memurlarına nasıl davranıyor? Ben inanıyorum ki İçişleri Bakanlığına bağlı kurumlar içerisinde başta Emniyet de polisler de olmak üzere bu Bakandan yaka silkeleyen, illallah eden “Bir gitse de kurtulsak.” diyenlerin olduğuna bütün kalbimle inanıyorum. Çünkü sadece devletin kurumlarında sorun hâline gelmiş bir insan değil, aslında toplumda bir güvenlik ve bir sorun teşkil eden bir Bakanla karşı karşıyayız. Mesela, intihar eden polisleri zaten pek çok arkadaşımız ifade etti, hatta intihar eden, ettiği iddia edilen bazı polis memurlarının İçişleri Bakanının da adının geçtiği bazı şayialı olaylarda, ilişkilerde neye mecbur kaldığına, neye mecbur bırakıldığına dair iddiaların da üstü örtüldü. Baltalimanı’nda boğaz manzaralı polisevinde bir yıldan fazla kalan bir yakını ifşa eden polis memurunu, İçişleri Bakanı olan, polislerden mesul olan bir Bakan önce bu polis memurunu gözaltına alıyor, bir hafta gözaltında tutuyor ve yeni, son gelişen haberlere göre de bu polis memuru açığa alınıyor. Böyle bir Bakandan illallah edilmez mi? Biliyoruz, polisler de rahatsız, memurlar da rahatsız, ülke de rahatsız.

SABAHAT ÖZGÜR SOY ÇELİK (Hatay) – Teröristler rahatsız.

HÜDA KAYA (Devamla) – Ve bu kişileri, bu suçlularla ilişkili olanları koruyanlardan da bu toplum, halkımız rahatsız ama ekranlara çıktıkları zaman tabut siyaseti, ekran şovları yapmakta çok başarılılar, iyi bir aktör hepsi. Ama siz önce genelgelerini bile okumadığınız, yönetmelik bile okumadığınızı iftiharla ifade ettiğiniz Bakanlığın o memurlarının yoksulluğuyla samimiyetle ilgilenin. Ben hasbelkader bir yerde kendim duydum, polis memuru “Aldığımız maaş kiraya, faturalara yetmiyor.” diyor, halkın her kesimi böyle. Evet, tabii, Bakan böyle.

Diğer bir taraftan da bugün AKP’nin grup toplantısı oldu. Grup toplantısını dinlerken inanın üzüntümü tarif edemem, mahcubiyetimi, utancımı da tarif edemem. Çoluk çocukla, çocuklarımızla, gençlerimizle bir arada hani izlenmesi sakıncalı olan yayınlar vardır ya, AKP grup toplantıları işte böyle toplantı artık. İnsan dinlerken utanıyor, kulaklarına gelen seslerden, o kelimeleri duymaktan utanıyorum.

Bir taraftan “Efendim, Esmâ da bir muhalifti” diye geçtiğimiz senelerde, bu Mısır’da Sisi olayları zamanında bir yazı kaleme almıştım, “Esmâ da bir muhalifti” diye bir köşe yazısıydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜDA KAYA (Devamla) – Hemen toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

HÜDA KAYA (Devamla) – Biz o zaman da Esmâ'ya dökülen o gözyaşlarının samimiyetine inanmamıştık ve inanmadığımız için de linç edilmiştik. Esmâ'ya dökülen gözyaşları samimi olsaydı, aynı dönemlerde ülkemizde Ali İsmailler ve Berkin Elvanlar alanlarda yuhalatılmazdı. Mavi Marmara'yı da Filistin'ini de İhvan'ı da Hamas'ı da Esat'ı da Mursi'yi de sattı; “kardeşim” dediği herkesi sattı ve şimdi “kardeşim” dedikleri, dayanışma içinde olan diğer kişilere de buradan şunu ifade etmek istiyorum: Bunları yıllardır yapanlar yarın sizleri de satacaklar, onun için ayağımızı denk alın.

“Siyasette küslük olmaz.” diye güzel bir ifade ortaya çıktı Esat'la ilgili. Türkiye’de siyaset yapan muhalefetteki siyaset insanlarının Esat kadar da mı kredisi yok?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜDA KAYA (Devamla) – Son bir cümleyi tamamlayabilir miyim, son cümle.

Esat için “Siyasette küslük yoktur.” derken, Türkiye’deki siyaset insanlarına yöneltilen ağıza alınamayan utanç kelimelerini bir kez daha kınıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesiyle 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu'nun yeniden düzenlenmesi önerilen mülga 19'uncu madde metnindeki “ilave” ibaresinin “ek” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burhanettin Bulut

Orhan Sümer

Faruk Sariaslan

Adana

Adana

Nevşehir

Cengiz Gökçel

Vecdi Gündoğdu

Hüseyin Yıldız

Mersin

Kırklareli

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KADİR AYDIN (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Kırklareli Milletvekili Sayın Vecdi Gündoğdu. (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yirmi yıldır polislerimizin sorunlarını çözemediniz. Bugün torba yasayla çözüyormuş gibi, açıkça söyleyeyim öyle yapıyorsunuz. Polisimiz yirmi yıldır ne yaptığımızı da ne yaşadığımızı da iyi biliyor. Sayenizde Emniyet teşkilatında çalışma barışı bitmiş, iş tanımı yerlerde çiğneniyor, görev dışı işler ve angarya yoğunlaşmış, liyakat tamamen bitmiş, şucu bucu kavgası hâkim olmuştur. Sonuçta polislerimizin umutları yıkılmış, on yılda 3.109 polisimiz istifa etmiş, son dokuz ayda 44 polisimiz de intihar etmiştir. Polislerimiz niye istifa ediyor? Niye intihar ediyor? Neden huzursuz ve mutsuz? Çünkü yönetemiyorsunuz artık, devlet görevlisini kendi görevliniz gibi zannediyorsunuz. Yirmi yılın sonunda bırakın sorunları çözmeyi, AKP'nin kendisi artık sorun hâline geldi. “Yasa” dediniz, “Anayasa” dediniz, değiştirdiniz, sorunları bir türlü çözemediniz; olmadı “Bu kez de sistemi bir değiştirelim.” dediniz, onu da değiştirdiniz; “Tek adam rejimiyle sorunları çözeriz.” dediniz, yine olmadı, yine başaramadınız; çünkü aslında sorunun kendisi sizsiniz ya. Millet yirmi yıl öncesini arar hâle geldi, 1 milyondan fazla çocuğumuz okula aç gidiyor, aç şu anda. Beslenme çantası hazırlamak maalesef lüks oldu. Aileler çocuklarını çeyrek ekmek arasına 3 tane zeytin koyarak okula gönderiyor. Beslenme çağındaki çocuklarımızın ekmeğini,

peynirini, zeytinini küçülttünüz. Okul kantinlerinde fiyatlar 3 katına çıkmış. “Yazıklar olsun!” diyoruz artık bu saraylarda çocuklarımızı aç bırakanlara!

Sayın milletvekilleri, yirmi yıllık AKP hükümetleri döneminde 131 milyar dolar borç alındı. Milletın atadan, dededen kalan 63 milyar dolarlık malını da mülkünü de sattınız; vatan topraklarımızı, su kaynaklarımızı, cennet yaylalarımızı sattınız; zümrüt koyularımızı, limanlarımızı, fabrikalarımızı sattınız; hatta yetmedi, Türk vatandaşlığını da sattınız. Buna rağmen, iş başına geldiğinizde dış borcumuz 132 milyar dolardı, bugün dış borcumuz tam 444 milyar dolara çıktı. Sayenizde, bugün doğan her bir evladımız tam 5.219 dolar borçla dünyaya gözlerini açıyor. 2002 yılında iktidara geldiğinizde ülkemizde tüketici enflasyonu yüzde 29’du, bugün yüzde 85’e çıktı; üretici enflasyonu yüzde 30’du, bugün yüzde 158’e yükseldi. Üretici enflasyonunda TÜİK’in yaptığı tüm müdahalelere rağmen yine dünya şampiyonu olduk. İşçisi, çalışanı, emeklisi, esnafı, çiftçisi “Kara kışı nasıl geçireceğiz?” diye düşünüyor şu anda. Milletimizin sırtına giyeceği kışlık mont, ayağına giyeceği kışlık bot otuz altı ay taksitle satılmaya başlandı bu ülkede. Geçen kış 300 lira gelen elektrik faturası bu yıl 600 lira; bin liralık doğal gaz faturası 2.620 lira olacak. Açlık sınırı 7.245, yoksulluk sınırı da 23.600 lira olmuş ülkemizde; asgari ücret 5.500, emekli maaşı da 3.500. Yirmi yılın sonunda asgari ücretli aç, emekli aç ama yandaşlar obez olmuş, obez.

Peki, kaynaklar, vergilerimiz nereye gidiyor diye baktığımızda, 2022’nin ilk dokuz ayında faize ödenen para tam 207 milyara çıkmış. AKP milletın parasını, vergilerini faizcilere, yandaşa ve bankada milyonları olan ayrıcalıklı sınıfa aktarıyor. Vergilerimiz sarayda yaşayanların şatafatına, görgüsüzlüğüne, israfına gidiyor. Yirmi yılda milletın emaneti devletin kasasını boşaltanlar, manevi değerleri hiçe sayanlar, çocukları okula aç gönderenler, inanın, sandıkta bu millete hesap verecekler.

Ve Türkiye yepyeni bir döneme yürüyor. Milletimiz sandıkta iki Türkiye arasında tercih yapacak, bunu herkes bilsin. Bir tarafta, özgürlükten, hakça paylaşımından yana olanlar, nefesine sahip olanlar; diğer tarafta, bir avuç saray ve çevresinin zenginliğini devam ettirmek isteyen otokratlar, nefesine köle olanlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Bir diğer tarafta, tüyü bitmedik yetimin hakkına sahip çıkan Bay Kemaller olacak; diğer tarafta, yandaşların, bir avuç kan emicilerin hamileri olacak. Karar yüce Türk milletinin olacak ama şunu bilin ki: Kral değil, kural kazanacak.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Güzelmansur...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur’un, iktidarın Suriye politikasına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

12’nci yılına yaklaşan Suriye krizinde iktidarın izlediği yanlış politikalar Türkiye’nin ekonomisinden, sosyal hayatından, güvenliğinden çok şeyler götürdü. Seçim bölgem olan Hatay bu krizin faturasını en ağır ödeyen illerden biri oldu; ihracatı, ticareti, nakliyesi zarar gördü; riskli il ilan edildi, yatırım gelmedi, geliri küçüldü; yoksulluğu, işsizliği arttı. Yıllardır iktidara sesleniyoruz “Suriye’de gittiğiniz yol yol değil. Esad’la görüşün, Suriye’de barışı sağlayın.” dedik ama iktidar ve

şükâsı bizi dinlemediler, tam tersi bize bir sürü suçlamalar yönelttiler. Şimdi aynı çevreler sevinçle Esad'la görüşüleceğini, barışılacağını yazıyor. Çok geç de olsa doğru bir adım. Yalnız “Esad’la görüşün.” dedik diye bizi topa tutanlar şimdi bizim yüzümüze nasıl bakacaklar, bunca maddî manevî zarar yaşattıkları halkın yüzüne nasıl bakacaklar, çok merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

VII- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “şekilde” ibaresinin “biçimde” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Fahrettin Yokuş

Zeki Hakan Sıdali

Adana

Konya

Mersin

Hayrettin Nuhoglu

Hasan Subaşı

İsmail Koncuk

İstanbul

Antalya

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ KADİR AYDIN (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dün Düzce depremini maalesef yaşadık; Ankara, İstanbul gibi birçok ilimizde hissedildi. Yaralı tüm vatandaşlarımıza şifa diliyorum. Allah beterinden aziz milletimizi korusun.

Değerli milletvekilleri, polislik mesleği, aslında, birçok fakülte mezunları için bir iş kapısı hâline geldi; öğretmen olarak atanma imkânı bulamayan öğretmenlerimiz, işletme fakültesi mezunları, hemen hemen tüm fakülte mezunları, kendi alanında iş bulamayan bütün gençlerimiz neredeyse polis olmaktan başka çıkar yol bulamaz hâle geldiler. Ha, iyi mi kötü mü tartışılır; insanın eğitim aldığı bir mesleği yapamamasının da kendisini ne kadar mutlu edeceğini ya da etmeyeceğini düşünmek lazım ama bir iş kapısı hâline geldi.

Bakın, ben yıllarca sendikacılık yaptım. Polisler bir sendika kurma teşebbüsünde bulundu, bakın, bu polisler 10 kere işten atıldılar. Atılıyor, yargıyla...

CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Olur mu ya?

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Araştırın canım bir, araştı.

CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Olmaz ağabey ya!

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Araştır; bir dinle önce, bir dinle.

CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Hayır, olmaz.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Bilmediğin konuda ahkâm kesme, benim bildiğim konular bunlar.

Atılıyor, mahkemeye dönüyor; atılıyor, mahkemeye dönüyor. O zaman Genel Müdüre ben sormuştum -Ankara Valisi oldu Emniyet Genel Müdürü- dedim ki: Sayın Valim, bu nasıl iştir? Halil Etyemez Vekilim de bu olayı bilir, yakinen bilir, o zaman EĞİTİM BİR-SEN Genel Sekreteriydi. Sayın Vali dedi ki: “Yol olurdu, yol.” Yani polislerimizin sendika haklarını talep etmeleri sanki çok büyük bir suç gibi “Yol olur.” dedi.

Değerli milletvekilleri, bu sendika hakkını almayan polislerimiz, alamayan polislerimiz elbette birçok problemi de yaşıyor çünkü maalesef, bazı yöneticiler -affedersiniz- kendini bilmez yöneticiler, polis olduğuna bin pişman ediyor bazı polislerimizi ve bunun tedbiri alınmıyor. Sürekli inkâr, sürekli inkâr... İntihar ediyor, kalp krizi geçiriyor. Polisler diyor ki: Baskıdan dolayı bu arkadaşımız intihar etti.” İçişleri Bakanlığı bunun böyle olmadığını ya da Emniyet Genel Müdürlüğü bunun böyle olmadığını açıklıyor. Bu, kabul edilemez bir durum. Bunu seyredecek misiniz? Yani görevini yapan bir polisin mobbinge uğraması, baskı altında kalması seyredecek bir durum mudur?

Neyi talep ediyorlar? Bunu burada birçok milletvekilimiz ifade etti. “8/24 ya da 12/36 yasalasın.” deniyor. Aslında bu konuda yasa çıkmaz ama polislerimiz diyor ki: “Yasalasırna amirlerimiz bunu uygulamak zorunda kalırlar çünkü Emniyet Genel Müdürlüğünün yazmış olduğu genelgeyi yöneticiler takmıyor.” Bir genelge var, yayımlandı ama takan yok. Nasıl takacağız? İçişleri Bakanı ya da Emniyet Genel Müdürü o genelgenin ardında duracak, kendi çıkardığı genelgenin ardında duracak. Ne demektir? Bir Emniyet Genel Müdürü ya da İçişleri Bakanı verdiği talimattan eminse o genelgeyi uygulamayan o amirle ilgili gereği yapmak zorunda, çözmek zorunda. “Bölge yönetmeliği iptal edilsin, tek şark sistemi getirilsin.” talebi var; tek şark sistemi. Birçok polis ayda yüz altmış saat çalışıyor, ek görev çıkıyor ve fazla çalışma ücreti polise ödenmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Diyor ki polisler: “İki yüz kırk saat, üç yüz-üç yüz elli saat çalıştığımız aylar oluyor.” Bu nasıl kabul edilebilir? Biz köle mi çalıştırıyoruz? Yasa gereği, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu gereği yüz altmış saat çalışma mecburiyeti olan, yüz altmış saat çalışması gereken polisi iki yüz kırk saat, üç yüz saat, üç yüz elli saat çalıştırmak nedir? Köle çalıştırmak bile emin olun bu kadar acımasız değildir. Bunun çözülmesi lazım, halledilmesi lazım. “Angarya yeniden tanımlansın.” diyorlar, disiplin yönetmeliğindeki insan haklarına ve özgürlüğe aykırı maddeler düzeltilsin istiyorlar. Bizzat İçişleri Bakanlığının verisi; bakın, diyor ki İçişleri Bakanlığı, tespitinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Bitiremedim.

Hepinize saygılar sunuyorum, sağ olun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Gürer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamuda çalışan mühendislerin taleplerine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kamuda çalışan mühendislerin özlük haklarının iyileştirilmesi talep edilmektedir. Ekonomik kriz her kesimi etkilediği gibi, mühendislerin de gelirlerini ciddi olarak eritmiştir. Dengi mesleklere göre mühendisler iktidar tarafından ihmal edilmektedir. Teşvik ödemesinin, risk ve sorumluluk tazminatının ve ek ödemenin mühendis lehine düzenlenmesi beklentidir. Yan ödeme oranının artırılması, taban aylık katsayısının iyileştirilmesi, sözleşmeli mühendislerin kadroya alınması ve bu yönde özel hizmet tazminatının yükseltilmesi mühendisleri mutlu edecek düzenlemeler olacaktır. Kamuda yeterince mühendis ataması da yapılmalıdır. Okullarını bitirip, diplomayı alıp kamuda işe girmek için bekleyen farklı mühendislik mezunları da iktidar tarafından seslerinin duyulmasını istemektedir. Kamuda çalışan mühendislerin özlük hakları iyileştirilirken atama bekleyen mühendislerin de bir an önce atamaları yapılmalıdır.

VII- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366) (Devam)

BAŞKAN - 11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.58

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.23****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 24’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI- ÖNERİLER (Devam)**B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- Danışma Kurulunun, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5 Aralık 2022 Pazartesi günü gündeminin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarında yer almasına; 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Genel Kurulda görüşme usul ve takvimi ile konuşma sürelerine; kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanmasına, turların bitiminden sonra bütçe ve kesin hesap kanunu tekliflerinin maddelerinin oylanmasına ilişkin önerisi

23/11/2022

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 23/11/2022 günü (bugün) yaptığı toplantıda, aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Öneriler:

1) 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5 Aralık 2022 Pazartesi günü gündeminin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarında yer alması; bütçe görüşmelerine 5 Aralık 2022 Pazartesi günü saat 12.00’de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00’den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam olunması,

2) Görüşmelerin on iki günde tamamlanması; bütçe görüşmelerinin son günü olan 16 Aralık 2022 Cuma günü görüşmelere saat 14.00’te başlanması ve bu birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalarına devam olunması,

3) Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması; siyasi parti grupları ve İç Tüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye de yetmişer dakika söz verilmesi -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

4) Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması; kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bastırılarak duyurulması; turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin maddelerinin oylanması,

5) Birinci turda, istemi hâlinde, TBMM Başkanlığı ile İç Tüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların seksen dakika, bu turda siyasi parti

grupları adına yapılacak konuşmaların seksener dakika -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- siyasi parti grupları ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların beşinci turda seksener dakika -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- altıncı turda altmışar dakika -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- yedinci turda altmış beşer dakika -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- diğer turlarda ise yetmişer dakika -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- kişisel konuşmaların beşer dakika olması; kişisel konuşmalarda her turda İç Tüzük'ün 61'inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere 2 üyeye söz verilmesi ve 1 üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırmayı,

6) Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

7) Bütçe görüşmelerinin sonunda siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye altmışar dakika süreyle söz verilmesi -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- İç Tüzük'ün 86'ncı maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması önerilmiştir.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Özlem Zengin

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu

Başkan Vekili

Engin Altay

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu

Başkan Vekili

Meral Daniş Beştaş

Halkların Demokratik Partisi Grubu

Başkan Vekili

Erkan Akçay

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu

Başkan Vekili

Erhan Usta

İYİ Parti Grubu

Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

VII- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366) (Devam)

BAŞKAN – 366 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

12'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Erdal Aydemir	Kemal Peköz	Ayşe Sürücü
Bingöl	Adana	Şanlıurfa
Mahmut Celadet Gaydalı	Ali Kenanoğlu	Remziye Tosun
Bitlis	İstanbul	Diyarbakır

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Bingöl Milletvekili Sayın Erdal Aydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de konuşmama başlamadan önce, Düzce’de meydana gelen deprem neticesinde yaşamlarını yitirmiş olanlara Allah’tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum. Özellikle, bir deprem kenti olan Bingöl halkı adına da tüm ülkemize geçmiş olsun diyorum. Allah bir daha da yaşıatmasın.

Değerli milletvekilleri, özellikle son dönemde, son beş yıldır, AKP Hükümetinin yönetmiş olduğu, Adalet Bakanlığı sorumluluğunda bulunan cezaevleri 12 Eylül darbesini aratacak uygulamalarla karşı karşıya. Cezaevlerinde şu ana kadar yapılan uygulamalar artık işkenceyi aşmış; cezaevleri, cezaevi olmaktan çıkıp âdeta ölümevleri hâline dönüşmüştür. İnsan Hakları Derneği Genel Merkezinin verilerine göre, cezaevlerinde mahpus olan tutuklu, hükümlü ve hasta olan mahpusların toplam sayısı 1.605 olup bunların içerisindeki 604’ü ağır hasta mahpuslardır. Bu süre zarfında, 2020 yılı başından Eylül 2022 dönemine kadar en az 144 tutuklu hayatını kaybetmiştir. 2022 yılının Ocak ayından bugüne 69 tutuklu, hükümlü hayatını kaybetmiş, bunlardan da 30’unun hastalık nedeniyle yaşamları son bulmuştur. İşte, şu anda da -yaklaşık altı aydan beridir- 3 Haziran 2022 tarihinde yapılan bir operasyon neticesinde, Bingöl ili önceki dönem Eş Başkanımız Saadet Fırat cezaevinde tutuklu olarak bulunmakta, tutulmakta. Saadet Fırat yemek borusu kanseri hastası. Dolayısıyla, mutlak suretle tahliye edilip dışarıda tedavisinin yapılması zarureti hasıl oldu. Saadet Fırat’ın cezaevi koşullarında kemoterapi ve radyoterapi görme imkânı maalesef mümkün değil. Ayrıca, isnat edilen suçtan dolayı ifadesinin alınıp yine yasada belirtilen tedbirlerden birine hükmedilmesi gerekirken buna hükmedilmeyip, cezaevine atılıp cezaevinde tutulması da başlı başına bir sorun olarak ortada durmaktadır.

Arkadaşlar -bunlara kısaca değindikten sonra- şu anda maalesef ülkemizin içerisinde bulunduğu bir savaş atmosferi söz konusu. Bu savaştan kaynaklı da -ölümler, kan- gün geçmiyor ki bir yerlerden ölüm haberi gelmesin. İşte, bu ölüm haberlerinin, bu savaşın son bulması için özellikle yaklaşık yirmi üç yıldan beri İmralı Cezaevinde tecrit koşulları altında tutulan Sayın Abdullah Öcalan bir an önce barışa ses vermeli ve bugünkü savaş ve çatışmalı ortamın son bulması açısından kendisinin oynayacağı tarihsel role fırsat verilmeli, fırsat tanınmalıdır. Kaldı ki Ceza İnfaz Yasası düşünüldüğünde, kanunlara göre hüküm giymiş ve bu hükmü geçirmek üzere cezaevinde tutulan bütün tutsaklara yönelik uygulama, kanunlar önündeki, kanunlar karşısındaki eşitlik ilkesi gereği, Sayın Abdullah Öcalan’ın da bu kanunlardan kaynaklı haklarının kullandırılmasıyla mümkün olacaktır. Bunlar da gerek ailesiyle görüşme imkânı gerek avukatlarıyla görüşme imkânı, gerekse iletişim, haber alma kanallarının kendisine yönelik de açık tutulmasıdır. Bu neden gereklidir? Çünkü Türk-Kürt iç savaşını, çatışmasını,

Türk-Kürt boğazlaşmasını isteyen uluslararası güçler... Başta dönemin Başbakanı Bülent Ecevit'in belirttiği gibi, durup dururken, hiçbir şey ortada yokken Abdullah Öcalan'ı bize neden teslim ettiler, bunun arkasındaki düşünce mantığı, düşünce silsilesi neydi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) - İşte bu, bugün de bin yıllardan beridir de birlikte yaşayan ve birlikte yaşamasını beceren Kürt ve Türk halkları arasında düşmanca çatışmalar yaratma peşinde olan uluslararası güçlerin işine yaramak oluyor maalesef; özellikle de bu son dönemde yaşanan operasyonlar, savaş hâlleri. Buradan bir çağrıda bulunuyoruz: Kürtleri düşman ilan etmeyin, Kürtleri düşman addetmeyin, Kürtlerle barış içerisinde, kardeşçe bir yaşamı esas alın. Kürt-Türk savaşı ve çatışması, ancak ve ancak şu anda uluslararası bu komploya sebep olan ve Öcalan'ı teslim eden Yunanistan, İsrail, ABD ve Rusya devletlerinin işine yarayacaktır.

Tüm Meclisi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesiyle 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu'na eklenmesi önerilen ek 1'inci maddenin metnindeki "üç" ibaresinin "dört" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burhanettin Bulut

Orhan Sümer

Faruk Sarıaslan

Adana

Adana

Nevşehir

Cengiz Gökçel

Vecdi Gündoğdu

İlhami Özcan Aygun

Mersin

Kırklareli

Tekirdağ

Hüseyin Yıldız

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI CELALETTİN GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan Aygun.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli vekiller; yüce Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bu teklifle, Polis Akademisi Başkanlığı bünyesinde 3 güvenlik fakültesi kuruyorsunuz ve üç ay içinde yapılacak atamalarla kadrosunu doldurmayı planlıyorsunuz. Emniyet teşkilatının amir ihtiyacını buradan karşılamak istiyorsunuz; ayrıca, Polis Amirleri Eğitimi Merkezini tekrar yapılandırılıyorsunuz. Burada lisans mezunu polis memuru yetiştireceksiniz. Bu amaçla üniversitelerin en az dört yıllık fakülte mezunlarından başarılı olanlara ilk derece amirlik eğitimi verilecek. Sınav için yazılı sınav koşulu konulmaması, torpil ve adam kayırmacılığın önünü açacaktır çünkü giriş sınavının şekli ve adaylarda aranacak şartlar tamamen Emniyet Genel Müdürlüğü'nün inisiyatifine bırakılmıştır; hangi

üniversitelerin dört yıllık fakültelerinin amirlik eğitimine alınacağı maalesef belli değildir. Bunların kanunla belirlenmesi gerekirken bu yetkinin Emniyet Genel Müdürlüğüne bırakılması sebebiyle eşitlik ilkesini zedeleyen uygulamalarla karşı karşıya geleceğiz. Ancak siz daha önce de kendi yapılandırdığımız kurumlarda Fetullahçı terör örgütüne yol verdiniz; nitekim Polis Akademisi, polis koleji ve polis okullarında tüm hâkimiyet FETÖ'ye geçmişti. Emniyet teşkilatını ele geçiren bu yapının yarattığı tehlikeyi hep beraber yaşayarak gördük. Eski İçişleri Bakanı Efkân Ala'nın açıklamaları ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Darbe Komisyonunda yapılan itiraflarla gördük ki Emniyet müdürleri seviyesinde yüzde 90'ın üzerinde FETÖ örgütü mensubu amirler yer almış. Öyle ki AK PARTİ olarak 17-25 Aralık operasyonuna kadar bu yapılara göz yumdunuz ancak bu tehdit ne zaman ki size yöneldi, işte o zaman "hizmet hareketi" oldu "FETÖ" ve FETÖ operasyonlarına başladınız. 17 Mart 2015 tarihinde Güvenlik Bilimleri Fakültesini Polis Amirleri Eğitimi Merkezine dönüştürdünüz, Polis Akademilerinde lisans eğitime son verdiniz. Emniyette şimdi de başka tarikatların palazlanmasının önünü açıyorsunuz, getirdiğiniz teklif buna tam zemin hazırlamaktadır. Sınav koşullarının açık ve net olmaması yeni tehlikeleri gündeme getirecektir. Özetle, kendi polis memurlarınızı yaratmak, adam kayırmacılığın önünü açmak istiyorsunuz; biz bu yasaya karşıyız.

Sizin döneminizde polislerin çalışma koşullarının en ağır olduğunu ve buna rağmen maaş olarak da karşılıklarını almadıklarını görüyoruz. İntihar oranı en yüksek meslek gruplarının başında Emniyet mensupları gelmektedir. Türkiye'de intihar ortalamasının 4 katından fazla oranda polisimiz intihar etmiştir. Türkiye'deki intihar oranı Amerika ve Fransa'nın çok üzerindedir. Kamu Denetçiliği Kurumu da bu sorunu görmüş, rapor hazırlamış fakat İçişleri Bakanlığı, maalesef, bu raporun gereğini yapmamıştır. Bakan Soylu'ya kapsamlı bir soru önergesi verdim ancak konuyu her zaman olduğu gibi yine geçiştirdi ve baştan savma yanıtlarla önergeye cevap verdi. Psikolojik danışma hattı kurduklarını ve nöbetçi psikolog uygulamasına geçtiklerini söylemiş, Öğren, Fark Et, Yardım Et! Projesi başlatıldığını ifade etmiştir. Polislerin koşullarını övmüş ve nöbet dönemlerinde polislerle çalışma ücreti ödediklerini söylemiştir. Bakan Soylu, maalesef, polislerin yaşadıkları sıkıntılarının farkında değildir. Önce Soylu'nun fark etmesi gerekmektedir ama maalesef fark etmeye gözünü kapatmıştır.

Enflasyondaki artışa paralel olarak da polislerin kıdem terfi süreci ve yol harcırahı ücretleri ile görev yolluklarına zam yapılması gerekmektedir. Bu konuda yine önerge verdim ancak Soylu, güllük gülistanlık bir tablo çizerek bütçe kanunundaki e-cetvelinde geri ödeme yaptıklarını, Temmuz 2022'de de güncelleme yapıldığını ifade etmiştir fakat enflasyon aydan aya değişmektedir. Polis memurlarımız hak ettiği koşullarda değildir; çok çalışıp, çok nöbet tutup az maaş almaktadır. İnşallah, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında Emniyet mensuplarımızı hak ettiği koşullara kavuşturacağız, hak ettiği maaşı vereceğiz.

Yine kendi seçim bölgesiyle ilgili bir konuyu dile getirmek istiyorum: Yarın 24 Kasım Öğretmenler günü. Başta bu ülkenin kurucusu ve kurtarıcısı Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, Başöğretmenimizle beraber tüm öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutluyorum. Ama Tekirdağ'da, maalesef, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde bir öğretmenimiz Cumhurbaşkanına hakaretten dolayı yarın Çerkezköy'de saat 09.40'ta yargı önüne çıkacaktır. Sebep? Kapaklı ilçemizdeki bir partili öğrenci öğretmenini şikâyet ediyor, idari soruşturma yapıyor; hiçbir şey yok ama savcılık Cumhurbaşkanına hakaretten dava açıyor.

Çiğdem Tunç Öğretmenin yanındayız, Çiğdem Tunç Öğretmen gibi öğretmenlerimizi sizlere yedirmeyeceğiz diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hayrettin Nuhoglu

Fahrettin Yokuş

Hasan Subaşı

İstanbul

Konya

Antalya

Zeki Hakan Sıdalı

Dursun Ataş

Mersin

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen 366 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerine partim adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, kanun teklifinin görüşülen maddesi lisans mezunu polis memurlarına ilk derece amirlik eğitimi vermek ve ihtiyaç duyulan uzmanlık alanında görevlendirilecek amir ihtiyacının karşılanması amacıyla İç Güvenlik Fakültesi kurulmasını düzenlemektedir. Ancak kanun teklifinde öğrencilerde aranacak şartlar, giriş sınavı ile eğitim ve öğretime ilişkin usul ve esaslarda belirsizlikler bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, toplumun can ve mal güvenliğinden sorumlu güvenlik güçlerine personel alınırken mülakatlara siyaset karıştırılmamalı; tarikat, cemaat, vakıf, dernek gibi yapıların güvenlik güçlerine sızmasına izin verilmemelidir. AKP iktidarında ne yazık ki normalleşen "referans" adı altında torpil listelerinde ismi bulunanlar değil liyakat sahibi kişiler bu mesleklere alınmalıdır. Ayrıca bu kişilere iyi bir eğitim verilmeli, mesleğe başlamadan yeterlilikleri titizlikle incelenmelidir. Aksi hâlde, olanları 15 Temmuzda hep beraber yaşadık. 15 Temmuz darbe girişiminden sonra Emniyetten 30 binin üzerinde personel ihraç edilmiştir. Şimdi de FETÖ'den boşalan yerlere başka cemaatlerden, tarikatlardan, vakıflardan kişilerin getirildiği iddiaları vardır. Ayrıca Emniyet içinde farklı cemaat ve tarikatlardan dolayı gruplaşmaların olduğu duyumları gelmektedir. Dün uyardığımız gibi bugün de AKP iktidarını tekrar uyarıyoruz: "Aldatıldık." bahanesinin arkasına sığınarak bu millete benzer acıları bir daha yaşatmayın. Tarikatların, cemaatlerin, vakıfların beyni yıkanmış çocuklarını değil Anadolu'nun tertemiz evlatlarının hakkını koruyun.

Değerli milletvekilleri, güvenlik güçlerine eğitim verilmesi için fakülte de kurulsun, üniversite de kurulsun, enstitü de kurulsun; biz buna karşı çıkmayız ancak buralarda AKP propagandası yapılmasına, Emniyetin siyasallaşmasına, liyakate değil siyasete göre atama yapılmasına, Emniyet güçlerinin AKP'nin arka bahçesine çevrilmesine karşıyız. Geçtiğimiz günlerde, Polis Akademisi mezuniyet töreninde AKP'nin seçim şarkısı çalınmıştır. Düşünün, bütün milletin can ve malını korumasından sorumlu; dil, din, ırk, siyaset, parti ayrımı yapmadan tüm vatandaşlara aynı mesafede olması gereken kolluk kuvvetlerinin mezuniyet töreninde bir partinin seçim şarkısı çalınmaktadır. Bu, Anayasa'nın alenen ihlalidir, hukuk tanımazlıktır, suçtur; bu, toplumsal huzurun temeline dinamit koymaktır; işte biz buna karşıyız.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde önemle üzerinde durulması gereken ancak kanun teklifinde yer almayan önemli bir konu da polislerin yaşadığı sorunlardır. Ancak iktidar, polise zorla seçim şarkısı söyletirken polisin geçim derdini, çalışma şartlarındaki zorluklarını duymazdan, görmezden gelmektedir. Türkiye’de sayısı 320 bini geçen polis memurları, meslekten kaynaklanan pek çok sorunla karşı karşıyadır. Polislerimiz günde on iki saati, ayda iki yüz kırk saati geçen uzun çalışma süreleri, “ek görev” adı altında ucu belirsiz ve ek ücret ödenmeyen mesai saatleri, amir tahakkümü, her an soruşturma ya da sürgün yeme korkusu altında görevini yerine getirmeye çalışmaktadır. Bunların yanı sıra, polislerin uzun, düzensiz çalışma saatleri ve keyfi tayinler sebebiyle aile yaşamları olumsuz etkilenmektedir. Ayrıca, tüm bu sorunların sonucu olarak polisler psikolojik sorunlar yaşamakta, bu sorunlarını çözecek psikolojik desteğe de erişememektedir. Bu sorunları karşısında seslerini duyurabilecekleri herhangi bir mecca da bulunmamaktadır. Bu yüzden 2021 yılında 109, bu yılın ilk dokuz ayında da 44 polisimiz intihar etmiştir, son yirmi yılda ise bu sayı binin üzerine çıkmıştır.

Değerli milletvekilleri, polis güvenlik ve insan haklarının koruyucusu ve uygulayıcısı, adaletin ilk kapısıdır. Bu yüzden Emniyetin siyasete alet edilmesi, polislerin sorunlarına duysuz kalınması kabul edilemez. 1937 yılında yürürlüğe giren ve hâlâ yürürlükte olan 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu tamamen değişmeli, polislerin sorunlarını çözecek kapsamlı bir kanun yapılmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 12’nci madde kabul edilmiştir.

13’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz	Ayşe Sürücü	Mahmut Celadet Gaydalı
Adana	Şanlıurfa	Bitlis
Remziye Tosun	Ali Kenanoğlu	Züleyha Gülüm
Diyarbakır	İstanbul	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Halklarımızı selamlayarak başlıyorum.

Ya, bugün aslında çok benzer konularda konuşuyoruz. Kürt meselesindeki çözümsüzlük hikâyesi, AKP’nin Kürt düşmanı siyaseti aslında birçok alanda sorun hâline gelmeye, kadınlara yönelik de ciddi şiddetin doğmasına yol açmaya devam ediyor.

Kürt illerinde görev yapan askerlerin, polislerin, bekçilerin ve korucuların ciddi anlamda karıştığı çokça fazla sayıda suçlar var ama işin ilginç tarafı bu suçlara ilişkin bir cezazsızlık politikası da var. Kürt

sorununda çözümsüzlük politikasının yarattığı ortamda korucular ve işledikleri suçlar da cezasızlık politikasıyla ödüllendiriliyor. En çok, kadın ve çocuklara karşı suç işleniyor. Kürt illerinde yaşanan istismar, kadın cinayeti ve şiddet olaylarında korucu ismi ya da bağlantılarını görmek hiç şaşırtıcı olmuyor.

Köy korucuları köy yakmadan insan öldürmeye, tecavüzden hırsızlığa, gasba, insan yaralamadan uyuşturucu ve silah kaçakçılığına dair bir dizi suça karışıyorlar. Bu suçlar yalnızca sivil halka yönelik değil, kimi zaman kendi aralarında da silahlı çatışmaya varacak durumlara geliyor. Şimdi, bunlara ilişkin çokça örnek sayılabilir ama bir kısmını burada aktarmaya çalışacağım.

Van'ın Çatak ilçesinde Korucu Riski Okam 2021 yılında 12 yaşındaki bir çocuğa sistematik olarak tecavüzde bulundu.

Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Uzungeçit beldesinde 15 yaşındaki S.A. Korucular Cengiz Yıldız ve Semyan Aydemir tarafından cinsel istismara maruz kaldı.

Midyat'ta Saime A. 4 Ağustos'ta ağır yaralı olarak devlet hastanesine kaldırıldı, "Merdivenden düştü." denilen Saime A.'nın vücudundaki darp izlerinden şüphelenen doktorlar polise haber verdi. Yapılan çalışma sonucunda kadının güvenlik korucusu olan eşi tarafından şiddet gördüğü belirlendi. Medeni A. sevk edildiği adliyede çıkarıldığı mahkemede tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.

Bingöl'ün Genç ilçesinde Hacıyan köyünde yaşayan Fatma Tümen, Köy Korucusu Ahmet Tümen'den boşanmak istediği için evi basıldı ve öldürüldü.

Elazığ Karakoçan'da Remziye Apaydın, Korucubaşı Nihat Cav tarafından öldürüldü, cesedi evin bahçesine gömüldü. Cav'ın birden fazla kadına şiddet uyguladığını ve telefonla irtibata geçtiği çoğu korucu 50'ye yakın kişinin aynı nedenle gözaltına alındığını yine haberlerden duymuştuk.

Van'ın Gürpınar ilçesinde Korucu Tekin Gülaçtı'nın zihinsel engelli 2'si çocuk 3 kardeşe nitelikli cinsel istismarda bulunduğu diğer bir bilgi.

Şırnak'ın Silopi ilçesinde geçici köy koruculuğu yapan 30 yaşındaki S.D. isimli erkeğin 8 çocuğu sistematik cinsel istismara maruz bıraktığını biliyoruz.

Diyarbakır'da eski JİTEM itirafçısı ve Korucubaşı Murat İpek, Aleyna Avcı'yı ateşli silahla katletme girişiminde bulundu.

Mersin'de Leyla Öztürk güvenlik korucusu olan Sebahattin Öztürk tarafından katledildi.

İstanbul Sultangazi'de Ulviye Avağ, Mardin'de güvenlik korucusu olan Mehmet Demir tarafından katledildi. Mehmet Demir uzun süre Ulviye'yi kendisiyle birlikte olmaya zorlamış, kabul etmeyince korucu olmasından faydalanarak tehdit etmiş ve ormanlık alana götürerek katletmişti.

Yine, Firdevs Babat, Ahmet Babat tarafından katledilmiş, silah ise katilin korucu abisine ait çıkmıştı. Silahın sahibi olan Ramazan Babat'ın bu olayda gözaltına alınmasıyla birlikte 16 yaşında bir kız çocuğuna daha tecavüz ettiği ve ifade vermemesi için ölümlü tehdit ettiği de bu dosyada ortaya çıkan diğer bir durumdu.

Şimdi, bütün bunlar yaşanırken siz bütün bunlara çözüm bulmak yerine, koruculuğu lağvetmek yerine koruculuk meselesindeki birtakım disiplin soruşturmalarını düzenlemekten bahsediyorsunuz. Yani "Kürt sorununda çözümsüzlüğü, savaş politikalarını dayatmaya devam edeceğim." diyorsunuz.

Kadınlar meselesi sadece korucular meselesi değil; kurumları kapatıyorsunuz, kadın özgürlük mücadelesindeki kadınları tutukluyorsunuz, "İstanbul Sözleşmesi'nden çıkıyoruz." demeniz yetmemiş gibi erkek egemenliği büyüten bütün adımları da atmaya devam ediyorsunuz. Biz kadınlar "Özgürlük talep ediyoruz." "Erkek egemenliğine boyun eğmiyoruz." dedikçe siz bize sokakları, meydanları,

alanları yasaklamaya çalışıyorsunuz. Bu erkek egemen düzeni biz kadınlar yerle yeksan edeceğiz. Bugün İran'da kadınlar, asla geri adım atmadan zalim mollalara karşı tüm varlıklarıyla mücadele ediyorlar. Jina Mahsa Amini'yi katleden kadın düşmanları karşılarında eskisinden daha dirençli, örgütlü ve birleşmiş bir kadın mücadelesi buluyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Dünyanın her yerinde kadınlar kendi dillerinde “kadın, yaşam, özgürlük” diyerek mücadeleyi büyütüyorlar. Kâbil'den Tahran'a, Tahran'dan Mahabad'a, Mahabad'dan Berlin'e, İstanbul'a, Kobani'ye, Rojava'ya tüm kadınlar erkek iktidarlara karşı yaşam mücadelesi, özgürlük ve hak mücadelesi veriyor aynı bizim ülkemizde olduğu gibi. Erkek egemenliği karşısında hiçbir kadın ne öfkesinde ne direncinde yalnız hissetmiyor çünkü kadınlar, biz birlikte güçlüyüz. Hepimiz inanıyoruz, bu yüzyıl kadınların özgürlük mücadelesinin yüzyılı olacak ve biz kadınlar kazanacağız. “...”(*) (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/4674) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan “ve/veya sözlü sınav sonucunda” ibaresi yerine “sınav başarı sıralamasına göre, mülakatla işe alım zorunluluğu bulunan hallerde ise kamera kayıt sistemi bulunan salonlarda yapılacak sözlü sınav sonuçlarına göre” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Gürsel Erol

Faruk Sariaslan

Ensar Aytekin

Elâzığ

Nevşehir

Balıkesir

Yaşar Tüzün

Burhanettin Bulut

Neslihan Hancıoğlu

Bilecik

Adana

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Neslihan Hancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün gece Düzce merkezli gerçekleşen ve birçok ilimizde de hissedilen depremde etkilenen tüm yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum. Yaşanan bu son olay, her bireyin ve kamu otoritesinin afet ve acil durumlara karşı her zaman hazırlıklı olmak zorunda olduğu gerçeğini bir kez daha bilince çıkarmıştır.

Şu anda müzakere ettiğimiz kanun maddesi de bu konudaki en yetkili kamu otoritesi olan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığıyla ilgili bir madde. Kuruma naklen atama yoluyla 7 yeni denetçi kadrosu verilecek. Nereden gelecekler? Başka kamu kurumlarından. Nasıl gelecekler? Başka kurumlarda görev yapan denetmenler bir defaya mahsus olmak üzere yazılı sınav ve mülakata tabi tutulacaklar, başarılı olan “denetçi” unvanı alacak. Önce şu noktanın altını çizmek gerekir: Mülakata

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

dayalı atamalarda liyakat yerine adam kayırmacılık ön plana çıkıyor. Yirmi yıldır iktidardasınız, bütün kamu kurumlarını, bürokrasiyi dizayn ettiniz; o zaman sadece yazılı sınav yapıp başarı sıralamasına göre de atamaları yapın; neden illa mülakat? Sebebi, referanslar; adam kayırmacılık işte o mülakatta devreye giriyor; adamı olan, siyasi bağlantısı olan mülakatta unvan alıyor, adamı olmayan yazılı sınavda başarılı olsa bile kapı dışarı ediliyor. Hadi diyelim mülakatın zorunlu olduğu hâller var, o hâlde kurun kamerayı, sorular, cevaplar hepsi kayıt altına alınsın, bütün adayların ve kamuoyunun erişimine açık tutulsun; bunu da yapmıyorsunuz çünkü o mülakatların nasıl yapıldığının, kimlerin nasıl elenip kimlerin nasıl başarılı sayıldığının ortaya çıkmasını istemiyorsunuz. Neyse ki çok az kaldı; bu tür liyakatsiz atamalar, adam kayırmacılık devri çok yakında kapanacak; yapılan haksızlıklar, yaratılan mağduriyetler, hepsi giderilecek.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu mülakat konusu çok önemli ve bu kurumun bu konudaki sicili de oldukça bozuk. Geçen yıl kurum içinde yapılan görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı büyük bir rezaleti ortaya çıkardı. Yapılan yazılı sınavda en başarılı sonucu elde eden isimler, sonrasında yapılan mülakatta elendi; bunların yerine yazılı sınavda 500'üncü olan, 520'nci olan kişiler mülakat marifetiyle görevde yükseltildi. Bir sendika bu usulsüzlüğü yargıya taşıdı, mahkeme mülakatta objektif bir değerlendirme yapılamadığına hükmederek sözlü sınavın yürütmesini durdurdu. Ancak, bu kurumun yönetimi yapılan atamaları iptal etmedi ve açıkça suç işledi, İçişleri Bakanı da Genel Başkan Yardımcımız Sayın İlgezdi'nin bu konudaki önermesine "Mülakatlar objektif, sonuçları iptal etmiyoruz." diye cevap verdi. Yani, özetle, mahkeme "Mülakat objektif değil, yürütmeyi durduruyorum." diyor, AFAD yönetimi mülakatla görevde yükselttiği kişilere hiç dokunmuyor, İçişleri Bakanı da bu hukuk tanımazlığın üzerine tabiri caizse mum diyor. Madem öyle, o zaman bu tür hukuksuzlukların altına imza atan herkes yeni sınavlarına çok iyi hazırlansınlar çünkü onların sorumlusu oldukları hukuksuz iş ve işlemlerden ötürü hesap verecekleri çok çetin bir sınav bekliyor. O gün çok yakında gelecek ve hukuk tanımazlığı meşrulaştıran, devletin kurumlarına haksız, hukuksuz işlemler yaptıran herkes hak ettiği notu alacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Fahrettin Yokuş

Arslan Kabukcuoğlu

Adana

Konya

Eskişehir

Hasan Subaşı

Hayrettin Nuhoğlu

Zeki Hakan Sıdralı

Antalya

İstanbul

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 366 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Düzce Gölyaka'da gece yarısı meydana gelen, birçok ilimizde hissedilen depreme uğrayan, burada zarar gören vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Afetlerin oluş zamanı belli olmayıp tehlike durumları olarak tanımlanabilir. Afet yerinde var olan yapı içinde alınan tedbirler son derece önemlidir. Doğal afetlerin oluşumu üzerinde insanların engelleyici gücü olmamakla birlikte olayın vukunda sahip olduğu özellikler afetin hasarını azaltmakta veya tamamen etkisiz hâle getirebilmektedir. Ülkemizde 1999 yılında meydana gelen 7,4 büyüklüğündeki Marmara depremi neticesinde 18 bin kişi, 18 bin vatandaşımız hayatını kaybederken Japonya'da 2003 yılında meydana gelen 7,6 ve 8 büyüklüğündeki depremlerde sadece birkaç kişi hayatını kaybetmiştir.

Ülkeyi idare edenlerin aymazlıkları ülkemizi afete açık hâle getirmektedir. Sel yataklarına yapılan binalar, ırmak kıyılarına yapılan binalar, aşırı eğimli arazilere yapılan binalar ve Deprem Yönetmeliği'ne uymayan binalar yüzünden pek çok afetle karşılaşmaktayız ancak bunlar insanın önleyebileceği afetlerdir; bu olaylar gerçekte “afet” olarak isimlendirilemez bile.

AFAD 2009 yılında kurulmuştur. Hükümetin aldığı tedbirler işin kolayına kaçmaktır. Yaklaşan Marmara depremi için konunun otoriteleri feryat fğan ediyorlar. İstanbul'da milyonlarca bina güçlendirilmeyi bekliyor. 25 şehrimizde aktif fay hattı bulunuyor, fay hattı civarındaki konutların yıkılması ve buraların sosyal alanlar hâline getirilmesi gerekiyor. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, bir şehirde inşaat yapımı için ilgili belediyeyi baypas yapıp imar izni verirken bu denli hayati bir olayda 25 ilimizde yer alan aktif fay hattına hiçbir müdahalede bulunmamaktadır. Bir ülkeyi yönetenlerin “Deprem oldu, şu kadar insana yemek verdik, şu kadar bina yaptık, nehir kıyısından şu kadar cenaze topladık.” demekten öte, önce yapmaları gerekenler şudur: “Şu şu tedbirleri aldık, şu şu kazaları önledik ve bu şekilde can kaybına, mal kaybına engel olduk.” diyebilmelidirler.

Ülkemizde ne yazık ki risk yönetimini göremiyoruz. Muhtemel tehlikeler; özürli konut, sel baskınları, yangınlar, bulaşıcı hastalıklardan korunma, ulaştırma, iş kazaları gibi insanın müdahil olduğu veya sonuçları insanları etkileyebilme ihtimali olan durumlar için riskler ortaya çıkarılmalı, hedef alanları riskten arındırılmalıdır. AFAD'ın öncelikli müdahalesi risk yönetimi olmalıdır.

Ülkemizde afet önceliği bölgelere göre planlanmalı. Örneğin, Karadeniz'de çok görülen sel, heyelan felaketine karşı veya İç Anadolu'da kuraklığa karşı alınacak tedbirler belirlenmeli, yerel kuruluşlarla iş birliği yapılarak gereği yerine getirilmelidir.

AFAD gibi, Kızılay gibi bu neviden kurumların saygınlıkları çok önemlidir; her şeyden önce bu kurumların amirleri ve daha sonra da bakanları toplumda saygı uyandırmalıdır. Kurumların bağlı olduğu bakanlar kavgacılıklarıyla veya iftiralarla anılıyorsa onlara bağlı kurumlar da değer kaybediyor. Kızılay gibi kurumların vergi kaçakçılığına alet edilmesi affedilir bir hata değildir, büyük bir istismardır. Ülkemizde en sık olan doğal felaketler sırasıyla, 1'inci sırada heyelan, 2'nci sırada deprem ve 3'üncü sırada su baskınıdır; en çok can kaybına neden olanlar ise 1'inci sırada deprem, 2'nci sırada heyelan, 3'üncü sırada su baskınlarıdır. AFAD'ın en önemli görevi toplumu eğitmek olmalı; tüm enerjisini doğal felaketleri önlemeye ve yaratacağı felaketleri ortadan kaldırmaya harcamalıdır.

Kültür varlıkları afet yönetimi ülkemiz için son derece önemlidir. Ülkemizde yaklaşık 120 bin kadar tarihi yapı vardır; bu yapılarda afet riskinin azaltılması için bazı tedbirler alınması gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Antik kentlerde bulunan arkeolojik, geleneksel ve modern tüm yapıların deprem dayanıklılığının saptanması ve gerekli önlemlerin alınması, taban suyu seviyesinin düzenlenmesi, taşkın ve sel riskinin önceden belirlenmesi ve bu risklere karşı gerekli önlemlerin alınmasına yönelik projeler geliştirilmelidir. Alandaki meteorolojik verilerin takip edilerek sert hava koşullarına karşı koruyucu, proaktif önlemler alınmalıdır. Alanda bulunan yangın söndürme tüplerinin periyodik bakımlarının yapılması önem arz eder.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri ayrırlık sırasına göre işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz	Ayşe Sürücü	Remziye Tosun
Adana	Şanlıurfa	Diyarbakır
Mahmut Celadet Gaydalı	Ali Kenanoğlu	Ömer Faruk Gergerlioğlu
Bitlis	İstanbul	Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakının hangi sözüne inanacaksınız, güveneceksiniz diye kamuoyuna soruyorum. Alacağım cevap sanırım “Hiçbir sözüne güvenemeyiz.” şeklinde olacak. Neden? Çünkü bu ittifakın yıllardır birtakım büyük iddiaları vardı; işte, fotoğrafları yansıdı, Sisi'yle olan fotoğrafları dolayısıyla söylüyorum. “Sisi'yi destekleyen muhalefettir.” “Muhalefete oy veren Sisi'yi desteklemiştir.” “Darbecidir!” şudur budur laflarını edenler Sisi'yle el sıkışverişiler. “Hangi görüntüye inanacağız?” diye soruyoruz. Fakat sadece Sisi meselesi değil ki her zaman çark ettiler.

Bakın, size fotoğrafları göstereyim. Birleşik Arap Emirleri için ne dediler? “15 Temmuz mimarı.” dediler; etmedikleri küfür, hakaret kalmadı, en sonunda gidip el sıkıştılar.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Diplomaside ebedi dost yoktur, ebedi düşmanlık yoktur; bunu öğrenin artık.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - İsrail hakkında demediklerini bırakmadılar, İsrail Cumhurbaşkanıyla fotoğraflarını çektiler.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Siyasette bulunmuş bir milletvekilisiniz, bunu öğrenin artık.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Bakın, ben zamanında da Gazze katliamı olduğunda İsrail’i sert bir şekilde eleştirmiştım.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Bu önemli ilişkilerle alakalı bir alfabeniz bile yok.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - O zaman da Sayın Erdoğan “one minute” falan demişti. Ama biz onun ruhunu biliyoruz, tek bir fiil işlememişti, iktisadi anlaşmalar en sonuna kadar devam etmişti. Kendi seçmeninin gazını almak için “one minute”le yıllarca idare etti; ondan sonra geldi, Herzog’la el sıkıştı. Bu fotoğrafı İslami kamuoyu çok iyi görsün.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Sakin ol, sakin ol!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakı tarafından kandırıldıklarının fotoğrafıdır bu, çok iyi görsünler.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Bağırınca haklı olmuyorsun. Sakin ol, sakin ol; haklı olmuyorsun bağırınca.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Ama başka fotoğraflar da var, bitmedi.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Biraz akla mantığa dayalı bir şey söyle.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Cemal Kaşıkçı cinayeti için demediğini bırakmayan bir Cumhurbaşkanı vardı; ne ağır laflar etti değil mi? Ardından, görüntü burada işte, Muhammed bin Selman’la el sıkışma görüntüsü. Nedir? Para için dosya gönderiliverdi. “Korkunç bir cinayet!” diyen kimdi AK PARTİ’li vekiller? Siziniz. Şu fotoğrafa niye bir şey demiyorsunuz? Niye susuyorsunuz?

Bitmedi, bakın, işte, en son tüm dünyanın konuştuğu fotoğraf, Sisi’yle el sıkışıyor. “Darbeci” dediğiniz, bu vesileyle tüm muhalefete hakaret ettiğiniz, Sisi’yle el sıkışma fotoğrafına iyi bakın.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Çok gizli bir belgeyi açıkladınız şu an(!)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Başınızı eğmeyin, iyi bakın.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Hiç kimsenin görmediği bir belgeyi şu an açıklıyorsunuz(!)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Hiçbir şey diyemediğinizi çok iyi biliyorum.

Ya, bakın, size bir şey söyleyeyim. Bir Anadolu atasözü vardır: “Büyük lokma ye ama büyük söz söyleme.” Sen kalkıp gerçekleri söyleyenlere bir sürü hakaret ettin. Mısır’daki İhvan’ın iktidarını ve sonrasında yaşananları yakından takip etmiş bir insanım ben. İktidarın yanlışları yüzünden orada halkın nasıl kırıldığını da çok iyi bilirim. Bakın, bunu da çok iyi bilen insanımdır. En sonunda, kendi yanlışıyla beraber muhalefeti Sisi gibi göstererek bir sürü cinayete imza attı Sayın Erdoğan. Hangi sözüne güveneceğiz diye sormak isterim.

Şimdi, bakın, bir de bir senaryo çıkmış piyasaya İstiklal patlamasıyla ilgili. Suikastçıyla ilgili bugün ne çıktı, biliyor musunuz? “Suikastçının 3 kardeşi IŞİD saflarında çarpışırken ölmüş, 1 kardeşi de ÖSO komutanı.” Böyle bir senaryo uydurmaya çalışıyorsunuz. Ya, biz sizin hangi sözünüze inanacağız hakikaten? Yarın öbür gün bu konuda da çark edip “Affedersiniz ya, ÖSO’nun, IŞİD’in elemanıymış.” demeyeceğinizi nereden bilelim?

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Siz daha iyi anlarsınız, iyi tanırırsınız o patlamayı yapanı, siz iyi tanırırsınız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Siz daha dün “Esad” diyordunuz değil mi? Eşile beraber gidip böyle mutlu pozlar veriyordunuz, ondan sonra “Esad” diyeni vatan haini ilan

ediyordunuz ya. Olacak iş mi? Şimdi Sayın Bahçeli de konuşmasında Esad'a döndü. Sayın Erdoğan da döndü. "Esed"den "Esad"a dönüş Cumhur zulüm ittifakının marifeti oldu.

Bakın, bunlarla ilgili, yine, yasa teklifiyle ilgili de bir iki şey söylemek isterim. Polis yasasıyla ilgili öncesinde de söyledim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Amirleri tarafından en vahim bir şekilde mobbinge uğrayan bir kesim polisler ve şu anda normal popülasyona göre 4 kat fazla intihar ediyorlar. Bakın, bir polisin intihar mektubunda neler yazıyor, diyor ki: "Yaşadığım süreçte kullanılan ağır cümleleri daha fazla kaldıramayacağım ve yutamadığım için böyle bir karar aldım. Bu intihar kararına sebep olan konuyu detaylarıyla ulaşması gereken kardeşlerime ulaştırdım, onlar gerekli yerlere iletecektir ama Y.A. ve M. Başkomisere hakkımı helal etmiyorum, ahirette onlarla hesaplaşacağız." Kandıra'da intihar etmişti bu polis.

Son olarak yine, güvenlik görevlilerinin, korucuların neler yaptığını göstereyim. Şu fotoğraf ne biliyor musunuz? Mardin Derik'te Korucu Mehmet Akdağ ve yakınları bu kişiyi ağır bir şekilde darbettiler ve gözünü kaybetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, şu fotoğrafta da yine nasıl bir darp olduğu... Korucularınızın marifetleri bunlar maalesef. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/4674) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde yer alan "ve/veya sözlü sınav sonucunda" ibaresi yerine "sınav başarı sıralamasına göre, mülakatla işe alım zorunluluğu bulunan hallerde ise kamera kayıt sistemi bulunan salonlarda yapılacak sözlü sınav sonuçlarına göre" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Gürsel Erol

Faruk Sarıaslan

Vecdi Gündoğdu

Elâzığ

Nevşehir

Kırklareli

Ensar Aytekin

Yaşar Tüzün

Balıkesir

Bilecik

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Elâzığ Milletvekili Sayın Gürsel Erol.

Buyurun Sayın Erol. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Bu konuşmayı yaparken AK PARTİ Grubunun özellikle dinlemesini de kendilerinden rica ediyorum çünkü genelde siyasi polemik yaratmak için, CHP'yle ilgili bir algı yaratmak için söyledikleri yalan yanlış bilgiyle ilgili Meclisin Genel Kurul kürsüsünden bu ifadeyi yapmakta da yarar gördüm kendi adıma. PKK bir terör örgütü müdür? Bunu defalarca ben bu kürsüden de ifade ettim ve bulunduğumuz

her yerde Cumhuriyet Halk Partili herkes de ifade etti; evet, PKK bir terör örgütüdür. PYD bir terör örgütü müdür? Evet, PYD bir terör örgütüdür. YPG terör örgütü müdür? Evet, YPG de bir terör örgütüdür. IŞİD terör örgütü müdür? Evet, IŞİD de terör örgütüdür. FETÖ terör örgütü müdür? Evet, FETÖ de terör örgütüdür.

Devlet, kamu düzenini, kamu otoritesini sağlamak adına sınır içinde de sınır ötesinde de operasyon yapma hakkına da yetkisine de sahiptir. Çünkü devletin birinci sorumluluğu üniter devlet yapısını ve sınırlarını korumak, yurttaşlarının can ve mal güvenliğini korumaktır; bununla ilgili İHA da kullanır, SİHA da kullanır. Bununla ilgili tereddüdü olan bir AK PARTİ'li milletvekili varsa oturduğu yerden bana müdahale etsin.

Ayrıca, bir de kurumlar vardır yani Emniyet teşkilatımız gibi, Jandarma Genel Komutanlığı gibi kolluk kuvvetlerimiz vardır. Bu kolluk kuvvetlerimizin tarihi de ta Osmanlı'ya dayanır, Osmanlı'dan cumhuriyete gelir; bir gelenekle, bir devlet geleneğiyle yönetilen ve orada görev yapılan alanlardır bunlar.

Şimdi, geçtiğimiz günlerde İstanbul'da İstiklal Caddesi'nde yine hain terör örgütüne mensup olanlar tarafından bir saldırı olayı yaşandı ve yurttaşlarımızı kaybettik; Allah rahmet eylesin. Burada, gerçekten, İstanbul Emniyet Müdürlüğünü ve emniyet güçlerini kutluyorum; çok kısa bir sürede operasyon yaparak operasyonlar sonrasında hem yardım ve yataklık yapanları hem o eylemi gerçekleştireni gözaltına aldılar ve bürokratik olarak, kurumsal kimlik olarak gereğini yaptılar. Ama olayın bir de siyasi boyutu var. Bu, normal, emniyet güçlerinin kendi içerisindeki tedbirlerinden, emniyet ve güvenlik politikalarından kaynaklanan bir sonuç. İşin bir de siyasi boyutu var. Nedir siyasi boyutu? Bakınız ki o eylemi gerçekleştiren kişi kaçak yollarla Türkiye'ye geliyor. Evlilik belgesi sahte, pasaportu sahte, taksitle götürüp o alanı önceden gezdiren kişi Arap, gözaltına alınanların hepsi Arap, kaçanlar Arap ama ölenler Türk.

Şimdi, yani bu kadar başıboş, bu kadar sorumsuzca bir anlayış olabilir mi? Düşünün ki yani bütün sahte evraklarla, sahte belgelerle kendine bir geçmiş planlıyor ve bu geçmişle Türkiye'ye geliyor, İstanbul gibi bir ile yerleşiyor, orada çalışma hayatına giriyor ve -çalıştığı konfeksiyoncu da ayrıca Arapların- böyle bir sistem içerisinde yurttaşlarımızın can ve mal güvenliğini tehdit ediyor. Bu nedir? Bu, siyasi otoritenin yanlış politikalarının sonucudur; sorgulamamız gereken bu.

Emniyet mensuplarına gelince... Sayın Bakan Yardımcımız, Komisyon üyelerimiz, Komisyon Başkanımız da burada. Aslında, Türkiye'de kurumsal olarak kamu görevlileri adına her alanda yetki alanı olan ve sorumluluk alan ve risk alan teşkilatların başında Emniyet gelmekte. Niye? Bakın, bir pandemi süreci yaşadık, bir salgın hastalık süreci yaşadık; bütün devlet daireleri kapanırken, evde çalışma yöntemi uygulanırken emniyet güçleri sokaktaydı, emniyet güçleri hastanedeydi yani nerede ihtiyaç duyulduysa orada var oldular ve sağlıkçılardan sonra pandemi sürecinde en fazla hayatını kaybeden de Emniyet mensupları. Sel baskını oluyor, emniyet güçleri orada; deprem oluyor, emniyet güçleri orada; sosyal aktiviteler oluyor, emniyet güçleri orada. Gelgelelim, emniyet güçleri bu kadar emeğin, bu kadar sorumluluğun karşılığını alıyorlar mı? Almıyorlar.

Eskiden, İstanbul gibi, Ankara gibi, İzmir gibi büyükşehirlerin hepsinde polis lojmanları vardı; bu polis lojmanlarının hepsi yıkıldı, hepsi satıldı ve hepsi özelleştirildi. En azından, devlet, oraya giden polis memurunun barınma ve konut sorununu çözmek için... Polis lojmanı sırası gelenin en azından bir konut edinme, bir lojman edinme hakkı vardı ama şimdi hepsi talan edildi. Satıldığı için büyükşehirlerde memur olarak görev yapan Emniyet mensuplarının tayini çıktığı zaman hepsinin eli kolu titrer hâle geldi. "Biz burada nasıl yaşarız?" "Ev kirasını nasıl öderiz?" "Çocuklarımızın eğitim masraflarını nasıl karşılarız?" diye sorunlar yaşamaya başladılar.

Sayın Bakan Yardımcım, Sayın Komisyon Başkanım; Emniyet mensuplarının sosyal haklarının düzeltilmesiyle ilgili, en kısa sürede İçişleri Komisyonuyla birlikte bir çalışma yaparak Emniyet mensuplarının sosyal haklarının ve özlük haklarının düzenlenmesiyle ilgili talebimi bu kürsüden yenilemek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Buradan, ayrıca, şunu da belirtmek isterim: Bu ülke hepimizin, bu devlet hepimizin. Biz bu ülkede yaşayan 85 milyon yurttaşız; yurttaşlık hakkımız, seçme ve seçilme hakkımız hepimizin anayasal hakkıdır ama anayasal haklarımızı korurken de bu haklarımızın bir başkasına verildiği, bizim haklarımızın sömürüldüğü bir sürece “Evet.” demek doğru değildir.

Suriyelilerle ilgili partimizin genel politikası da olduğu gibi, iki yıl içerisinde Suriyeliler kendi ülkelerine geri gönderilmeli, asayiş kontrol altına alınmalı, sınırlarımız elini kolunu sallayarak gezenlerin, dolaşanların gezediği rahat yerler olmamalıdır diyorum ve hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hasan Subaşı

Fahrettin Yokuş

Adana

Antalya

Konya

Hayrettin Nuhoglu

Aylin Cesur

İmam Hüseyin Filiz

İstanbul

Isparta

Gaziantep

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sayın İmam Hüseyin Filiz.

Buyurun Sayın Filiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 366 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesiyle ilgili olarak İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz 14'üncü maddeyle, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'na geçici madde eklenmektedir. Geçici madde hükmü doğrultusunda, kısa vadede denetim faaliyetlerini yerine getirebilmek için, mesleğe özel yarışma sınavıyla girmiş ve belirli süreli meslek içi eğitim ve özel bir yeterlilik sınavı sonucunda genel ve özel bütçeli kamu idarelerinde müfettiş, denetçi, denetmen ve kontrolör kadrolarında, yardımcılık ve stajyerlikte geçen süreler de dâhil, en az beş yıl görev yapmış olanlar arasında bir defaya mahsus olmak üzere yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınav sonunda başarılı olacak en fazla 7 kişinin Göç İdaresi Başkanlığında denetçi kadrolarına naklen atanmaları öngörülmektedir. İYİ Parti Grubu olarak, bu maddeyi olumlu bulduğumuzu ancak sözlü sınavla adil bir uygulama olmayacağı endişemizi de belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarında atamalarda akrabalık, yandaşlık ve ahbab çavuş ilişkilerinden bir türlü kopulamadığını görmekteyiz. Geçmiş uygulamalara bakıldığında, kamunun hemen bütün alanlarında mülakat ya da sözlü sınavların adil olarak yapılmadığı, yandaşa öncelik sağlandığı bilindiğinden, benzer konuşmalarda belirttiğimiz gibi, ya sözlü sınav kaldırılmalı ya da sözlü sınav kamera kayıt sistemi kurularak yapılmalı ve sınav kaydının bir kopyası da müracaat eden kişiye verilmelidir. Liyakatsiz atamalar sonucunda kamu kurum ve kuruluşlarındaki hizmetin kalitesi düştüğü gibi, vatandaşlarımızın aidiyet duygusu da yok olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, liyakat konusu sadece bir istihdam sorunu değildir, aynı zamanda adaletle olan inanç ve devlete olan güven sarsılmaktadır. Nisa suresi 58'inci ayetinde “Şüphesiz Allah size emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emrediyor. Doğrusu Allah bununla size ne güzel öğüt veriyor. Şüphesiz ki Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.” deniliyor. Dolayısıyla bir daha belirtmeliyim ki kurumlara yapılan atamalar şeffaf, adil ve liyakat esaslı olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın bu bölümünde seçim çevrem Gaziantep'in Nizip ilçesinin sorunlarından bahsetmek istiyorum. Nizip Ticaret Odası ve Ticaret Borsasının Değerli Başkanları ve üyelerinin ziyaretlerinde sorunları konuştuk. Dile getirilen sorunları burada özetliyorum: Yeterli yağış olmadığından ve ayrıca, sulamada sıkıntı yaşandığından ürünlerden verim alınmadığını; üstelik elektrik ve su ücretlerinin aşırı artırılmasından dolayı mağduriyet yaşandığını; çok sık elektrik kesintileri sonucunda özellikle zeytinyağı fabrikalarının düzenli çalışmadığını, bu yüzden vatandaşın saatlerce bekleyerek mağdur olduğunu; elektrik bakım işlerinin hasat mevsiminden önce yapılarak mağduriyet yaşatılmaması gerektiğini; findığa yapılan destekleme gibi Antep fıstığına da destekleme yapılmasını; KOBİ'lerde uzun vadeli, düşük faizli kredi verilmesinin Nizip ekonomisini canlandıracağını; KDV iadelerinin hızlandırılması ve devreden KDV'nin iadesi veya vergi borçlarına mahsubunun yapılmasını; E24 Kara Yolu'nda trafiği rahatlatmak ve kazaları önlemek amacıyla Yavuz Sultan Selim Kavşağı'nın köprülülük kavşağa dönüştürülmesini; devletin teşvikiyle Halep Çobanbey'de her bir girişimcinin yaklaşık 150 bin dolar civarında yaptığı yatırımla kurdukları işletmelerine gitmek için ödemek zorunda bırakıldıkları giriş çıkış ücretinin kaldırılmasını istediler. İlgililere, Nizip'in bu sorunlarını duyuyorum.

Değerli milletvekilleri, Nizip'in bir diğer sorunu da Zeugma konusu. Zeugma, Nizip ilçesi Belkis köyü sınırları içerisinde, Fırat Nehri'nin kıyısında yer almakta; yaklaşık 20 bin dönümlük bir arazi üzerine kurulmuş olan bir antik kenttir ve kültürel açıdan önemli bir konuma sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Nizip Ticaret Odası ve Ticaret Borsasının Değerli Başkanları ve üyeleri ziyaretlerinde bu konuya da değinerek Zeugma'dan çıkarılan eserlerin Gaziantep merkeze taşınmasında bir sakınca olmadığını ancak antik kente sahip olmasına rağmen Nizip'in turizm anlamında bundan istifade edemediğini, antik kentin hak ettiği değere kavuşması için Zeugma'nın turizm destinasyonu kapsamına alınmasını, Cumhuriyet Meydanı'ndan Fevkanı Kilisesi'ne giden yolun kültür yolu şeklinde turizme kazandırılmasını, Fırat havzasının doğal dokusunun korunarak sosyal tesisler yapılarak turizme kazandırılması taleplerini dile getirdiler. Kültür ve Turizm Bakanlığının bir an önce çalışma başlatmasını umuyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 15 – Bu Kanun yayımı tarihinden otuz gün sonra yürürlüğe girer.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hasan Subaşı

Fahrettin Yokuş

Adana

Antalya

Konya

Hayrettin Nuhoglu

İbrahim Halil Oral

Zeki Hakan Sıdalı

İstanbul

Ankara

Mersin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 366 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Düzce'de gerçekleşen deprem geniş bir coğrafyada hepimizi korkuttu. Bu vesileyle Düzce depreminde yaralanan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum, mal kaybı olan vatandaşlarımıza da geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum. 1999 yılında 1 Kasım günü Düzce çok daha şiddetli bir depremle sarsılmış, yüzlerce canımızı kaybetmiştik. Bu vesileyle ülkemizde deprem felaketleri sebebiyle hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımızı rahmet ve dualarla anıyorum. Şükür ki gece yaşanan deprem büyük bir hasar ve can kaybı yaratmadı ancak depreme karşı her an hazırlıklı olunması gerektiğini bir kez daha yüzümüze vurdu. Bu vesileyle depreme dayanıklılık ölçümlerinin binalarımızda daha sık yapılması, yıkım kararı olan binaların yeniden yapımı için devlet desteğinin artırılması gibi tedbirleri daha yoğun bir şekilde gündeme almak gerekmektedir. Ayrıca, Düzce özelinde de gördüğümüz üzere, deprem ve fırtına gibi felaketlerde yer altına alınmamış enerji kabloları hem hayatı zorlaştırmakta hem de paniği arttırmaktadır. Buradan, sadece depreme dayanıklı binalar yapmanın da yeterli tedbirler olmadığı görülmektedir; deprem kuşağındaki bütün yerleşim yerlerinde uygun altyapı çalışmaları hem yerel yönetimler hem de Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızca acilen tamamlanmalıdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, yarın 24 Kasım Öğretmenler Günü. Öncelikle, tek ve ebedi Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve maarif davamız için mücadele etmiş, şehit olmuş ve can vermiş bütün öğretmenlerimizi rahmetle anmak istiyorum. Bugün, maalesef, cumhuriyetin kazanımlarının bütün Anadolu'ya yayılmasına büyük katkı sağlayan öğretmenlerimizin kıymeti göz ardı edilmektedir. En temelde, öğretmen yetiştirme mantığı bunun göstergesidir. Bugün atanamayan öğretmen sorunumuz varsa bunun en temel sebebi plansız eğitim fakülteleri açılması ve pedagojik

formasyon sisteminin sakatlığıdır. Aslında bütün meslekler için geçerli olan bu sorun, öğretmenlik mesleğinde de kendini zirvede göstermektedir. Üniversiteleri istihdam talebini ötelemek, kadro yaratmak, esnafa para kazandırmak gibi tali sebeplere dayanarak açmak bütün mesleklerde ciddi bir işsizlik sorunu yaratmaktadır.

Türkiye’deki 75 eğitim fakültesinde 280 bin öğrenci eğitim görmekte. Eğitim fakültelerinin yanı sıra fen edebiyat fakültelerine, BESYO’lara ve ilahiyat fakültelerine de formasyon hakkının tanınmasıyla potansiyel öğretmen adayı sayısı 734 bini bulmaktadır. Kadro açığı ne kadar? 150 bin öğretmendir. Bir o kadar da özel sektör ihtiyacı var desek yine mezunlar ihtiyaçtan çok fazladır. Burada açıkça ihtiyaç fazlası mezun verilmesini engelleyecek, gençlerimizi başka branşlara sevk edecek tedbirlerin alınması gerekmektedir. Ayrıca başka kurumlarda çalışmak durumunda kalan memur öğretmenlerin de göz ardı edilmemesi gerekir. Bunlar da ilk atmalarda değerlendirilmeli ve Millî Eğitim Bakanlığı bünyesine acilen alınmalıdır. Millî Eğitim Bakanlığı bu hususlarda kafa yormak yerine maalesef “Öğretmenlik Meslek Kanunu” adı altında yapılan iş barışını bozucu düzenlemeyi önümüze koymuştur. Yirmi senede bu işleri beceremeyen bu iktidardan bir beklentimiz yoktur. İnşallah, hazır eğitim politikalarımızla seçimden sonra biz bu sorunu çözeceğiz. 2023 yılının şerefine 100 bin öğretmen atamasını da yapacak ve gerçekleştireceğiz.

Bu düşüncelerle bir meslektaşları olarak bütün öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü’nü kutluyor, saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben de senin Öğretmenler Günü’nü kutluyorum. Öğretmenler Günü’nü kutlu olsun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Çok teşekkür ederim, çok sağ olasin.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesindeki “yayımlı tarihinde” ibaresinin “yayımlandığı tarihten itibaren” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burhanettin Bulut

Orhan Sümer

Faruk Sarıaslan

Adana

Adana

Nevşehir

Cengiz Gökçel

Vecdi Gündoğdu

Hüseyin Yıldız

Mersin

Kırklareli

Aydın

Suzan Şahin

Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Suzan Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

SUZAN ŞAHİN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’de her meslek grubu sorunlarla boğuşuyor. Kime dokunsan bin ah iştियorsun. Bunlardan biri de hem ekonomik hem de

psikolojik baskı altında olan kolluk kuvvetlerimiz. Sayısı 330 bini geçen polis memurları meslektan kaynaklanan pek çok sorunla karşı karşıya olduğu gibi AKP rejiminin baskıcı ve suçla bezeli emir ve talimatlarıyla kısıkaç altında. İçişleri Bakanlığının yaptığı açıklamaya göre, 2016 yılından 2022 yılına kadar 347 Emniyet çalışanı intihar etti, bu yılın ilk dokuz ayında 44 polisimiz canına kıydı. Polislerimizin intihar etmesine neden olan sözü edilen sıkıntıların ortadan kaldırılmasına yönelik İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan çalışma ve düzenlemelerse her zamanki gibi göstermelik oluyor. Emniyetin açıklamalarına göre 2010 yılında 105 olan psikolog sayısı 296'ya ulaşmış, sözde, psikolog görüşmelerine ağırlık verilmiş. Buna göre yaklaşık 230 bin personelin olduğu teşkilatta 1.115 polise 1 psikolog düşüyor. AKP'nin sorun çözme yöntemi işte bu, "mış" gibi yapmayı huy edinen Hükümet. Polisleri, aylık iki yüz kırk-iki yüz altmış saati bulan mesaiye ve kanunsuz emre mahkûm ederek katlediyor.

Sayın milletvekilleri, günde on iki saati ve ayda iki yüz kırk saati geçen uzun çalışma süreleri, "ek görev" adı altında, ucu belirsiz ve ek ücret ödenmeyen mesai sistemi, amir tahakkümü ve her an soruşturma ya da sürgün yeme korkusu polislerin en çok dile getirdiği sorunlar arasında. Polisler sadece ağır çalışma şartlarına değil, kanunları hiçe sayan Hükümet politikaları gereği kanunsuz emre itaat etmek zorunda bırakılıyor. Ayrıca uzun ve düzensiz çalışma saatleri sebebiyle etkilenen aile yaşamı, psikolojik desteğe erişememe, sorunları karşısında seslerini duyurabilecekleri bir mecra olmayışı gibi problemler polis teşkilatında kronikleşmiş durumda. Mesleki sorunlar karşısında kendilerine destek sunacak bir polis sendikası olmayan polisler, toplumda yalnızlaşan bir meslek grubu oldukları için idarecilerin keyfi ve kanunsuz istekleri altında eziliyorlar. Polisin güncel sorunlarının çokluğu, doğal olarak güvenlik hizmetinde başarı ve kaliteyi de düşürüyor. Kanunsuz ve insanlık dışı talimatlarla halkla sürekli karşı karşıya bırakılan polislere milletin güveni de kalmamış durumda. AKP, halka uyguladığı baskıcı tutumun sonucunda toplumsal olaylarda polisimizi kurban ediyor.

Değerli milletvekilleri, AKP döneminde gelenekselleşmiş hâle gelen torba yasalarla usule aykırı düzenlemeler yapılıyor. Daha geçen ay bu çatı altında "Polis intiharları araştırılsın." teklifine "ret" oyu veren partililer, bugün göstermelik bu kanun teklifiyle şov yapıyorlar. Eğitim elbette önemli ancak önce intihar eden polislerin neden intihar ettiğine bakmalıyız. Bu kanun teklifi de polislerin çözülmesi gereken elzem sorunlarına derman olmuyor maalesef. Eğer samimiyseniz, gelin her gün aileleriyle helalleşerek evden çıkan polisin mevzuattan kaynaklanan sorunlarını çözelim; polisin ücret, giyim kuşam ve diğer maddi haklarıyla ilgili ekonomik sorunlarını çözelim; polisin silah ve diğer mesleki donanımlarından kaynaklanan sorunlarını çözelim; mesai durumunu ve çalışma ortamlarını iyileştirecek düzenlemeler yapalım; tayin, terfi konusundaki sorunlarını konuşalım; sağlık, sosyal yardım hizmetleriyle iyileştirmeler yapalım. Eğer siz yapmazsanız bu mesleğin gereğini yerine getiren polislerimizin hakkını CHP iktidarında biz teslim edeceğiz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Polisler emekli olunca aldıkları aylık yarı yarıya düşüyor; şehit olmaktan değil ama emekli olmaktan korkar hâle gelen kahraman polislerimizin sorunlarını biz çözeceğiz. Çalışırken aile yardımı alan polislerimizin emekli olunca aile yardımı kesiliyor; bunu da biz çözeceğiz. Polislere angarya işler yaptırılmasını biz engelleyeceğiz, güvenlik görevlilerinin üzerindeki siyasi baskıyı biz kaldıracamız; Hükümetin değil, halkın polisi yapacağız, halkın. Siyasallaşmaya karşıyız; mülakatı sonlandıracağız, liyakat sistemini yerleştireceğiz. Polislerimizin kadrosuzluk nedeniyle emekli edilmelerini biz engelleyeceğiz. Öncelikle kadın polislerimizin, sonra da tüm polis çocuklarının kreş sorunlarını da biz çözeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün “Herkesin polisi kendi vicdanıdır fakat polis, vicdanı olmayanların karşısındadır.” sözünü ilke edinerek tüm bu sorunları biz çözeceğiz, hiç merak etmeyin diyorum.

Bu arada, Düzce depreminde ölen herkese rahmet, kayıplara uğrayanlara başsağlığı, yaralananlara acil şifalar diliyorum. Depremlerin olmaması için gerekli önlemlerin alınmasını temenni ediyorum.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Günay, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Eskişehir Milletvekili Emine Nur Günay’ın, İstanbul Milletvekili Hüda Kaya’nın 366 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, güvenlik güçlerimiz, kahraman polislerimiz ülkemizin bölünmez bütünlüğü, aziz milletimizin huzuru, birliği ve sınırlarımızın güvenliği için gece gündüz, kar kış demeden terörle büyük bir mücadele veriyor.

Ancak oturumdan önce söz alan bir konuşmacı, teröriste “terörist” diyemeyen bir konuşmacı, bizim grup toplantımızı da dinlerken kendi duygularını ifade etti. Madem duygu ve hislerden konuşuyoruz, ben de soruyorum: İstiklal Caddesi’nde 9 yaşındaki Ecrin, 15 yaşındaki Yağmur şehit olduğunda ne hissetti, onu sormak istiyorum. Karkamış’ta 5 yaşındaki Hasan, 22 yaşındaki Ayşenur Öğretmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VII- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinde yer alan “yayımlı tarihinde” ifadesinin “yayımlandığı tarihte” ifadesiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Ayşe Sürücü

Mahmut Celadet Gaydalı

Adana

Şanlıurfa

Bitlis

Remziye Tosun

Ali Kenanoğlu

Diyarbakır

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yarın değil öbür gün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Tüm dünyada olduğu gibi kadınlar her yerde, dünyanın her yerinde kadına yönelik şiddetin son bulması için sokaklara, alanlara, meydanlara çıkacaklar, Türkiye’de de doğal olarak bu talep yüksek sesle ifade edilecek. Yani şu anda birçok valilik 25 Kasım’ı da kapsayan tarihler için on beş günlük, beş günlük yasak kararları almış durumdadır; Ankara, Van, Elâzığ, Siirt, Diyarbakır, Bingöl, Mardin, Muş, Hakkâri, Mersin, Batman gibi birçok ilde elimizde yasak kararları mevcut. Hazır Sayın İçişleri Bakan Yardımcısı da buradayken açıkçası biz kadınların Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü’nde seslerini kısıymayın diyoruz. Yani biz sokaklarda da meydanlarda da her yerde bununla mücadele etmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitireceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kadına yönelik şiddetle mücadele herkesin görevidir, sorumluluğudur çünkü şiddet, sadece kadınlara değil. Bu şiddeti uygulayanların da asla özgür ve eşit olamayacağı bir toplumu, geleceği çocuklarımıza bırakıyoruz. Her gün bir cinayet haberi vermekten, bir şiddet haberi vermekten, istismar haberi vermekten ve cezasızlıkları örneklemekten hakikaten çok bıkmış durumdayız, usanmış durumdayız. 25 Kasım’da kadınların sesini kısıymayın, özgürce haykırınlar taleplerini demek istiyorum.

Teşekkür ediyorum Başkan.

VII- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366) (Devam)

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın Remziye Tosun. (HDP sıralarından alkışlar)

REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Teşekkürler Başkan.

Hukuksuzca tutuklanan Amed halkının iradeleri Semra Güzel Vekilimiz, Gültan Kışanak ve Adnan Selçuk Mızraklı Başkanlarımız başta olmak üzere cezaevlerinde bulunan tüm arkadaşlarımızı saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yıllardır süregelen yapısal sorunların yanı sıra, AKP hükümetleri boyunca sosyal, siyasi ve ekonomik krizle devam eden bir süreçten geçiyoruz. Bu süreçte, parti devleti ve polis devleti döngüsünde aynı siyasi argümanlar kullanılarak toplumu kutuplaştıran politikalarla kriz derinleşiyor.

İşte bu sistem kendini tam olarak bölgemizde kayyumlarla gösteriyor. Kayyumların binlerce usulsüz ve hukuka uygun olmayan uygulamaları var ancak bunları da kendince bir hukuk çerçevesinde yapıyor. Siyasi, sosyal, kültürel, ekolojik kentlerde tüm bu boyutlarıyla hukuksuzluk değil, bir sömürge

hukuku uygulanıyor. Diyarbakır’da kente dair alınan hiçbir karar, halk tarafından alınmıyor. Kayyum atanmış 48 belediyemize birkaç yıl içerisinde toplam 104 farklı kişi kayyum olarak atandı. Önceden 21/b usulüyle ihaleler gizli kapaklı yandaş peşkeş çekilirken artık ihale yapmaya bile gerek duyulmuyor. Diyarbakır kayyumu hiçbir ihale yapmadan 23 milyon TL’ye lale alıyor. Lalelerin alındığı firma ise Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin her biriminde rastladığımız Sakarya, Kocaeli illerinde faaliyet gösteren firmalar.

Kanuna göre, hacedilemeyen taşınmazlar dâhil olmak üzere belediyeye ait tüm taşınmazlar hacizli durumda. Sosyal yardımlar desenez, hiçbir araştırma yapılmadan ve ihtiyaç sahipleri belirlenmeden 2 binden fazla kişiye verilmiş. İnsanlar ekonomik krizle belini doğrultamazken yardımlar yandaşlara aktarılıyor. Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyelerine atanan kayyumlar belediyelerin taşınmazlarını teker teker satarken son olarak bir mahalleyi satılığa çıkararak üzerine tüy dikmiştir. İşte, bu satılığa çıkarılan mahalle Fabrika Mahallesi’dir. Bu mahalle Bütçe Komisyonu toplantıları devam ederken beş gün elektriksiz bırakılmıştır.

10’den fazla baraj ve sulama kanalı bulunan Diyarbakır’da DİSKİ eliyle tarım emekçileri, çiftçiler ve yurttaşlar zor durumda bırakılıyor. Hâlen devam eden elektrik ve su sıkıntıları çözüme kavuşmayı bırakın “Su tasarrufu yapılsaydı bu kesintiler olmayacaktı.” gibi yurttaşları cezalandıran açıklamalar yapılıyor. Bazı ilçe ve mahallelerde su sorunu yıllardır devam ediyor. Kulp’ta Yakıt Mahallesi’ne bağlı Nasırka mezrasında üç yıla yakın bir süredir su sağlanamıyor. Çınar’da Hanike Mahallesi’nde ise yedi aydır su sorunu yaşanmasının sebebi askerlerin suya el koymasındır. DİSKİ ise yurttaşların sorunun dinlemiyor, bu sorunlara çözüm üretmiyor.

Diyarbakır neredeyse tüm bakanlıklar için bir rant alanı hâline gelmiştir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının onayıyla Dicle Üniversitesi arazisi imara açılıyor. Yıllardır tarım arazileri üzerindeki ormanlık alanlar, Dicle Vadisi, Hevsel Bahçeleri ciddi bir tehlike altındaydı. Şimdi bu işgal planıyla yaklaşık 2 bin dönüm arazi satılacak. Dicle Nehri’nin ise hâlen dere statüsünde olması, başlı başına iktidarın kırım politikalarının en büyük örneği çünkü nehir etrafındaki tüm müdahaleler bu statüye göre düzenleniyor.

Özelde kayyum politikaları, genelde sömürge zihniyetiyle doğanın, halkın dilinin, değerlerinin, hafızasının, kurumlarının utanmazca yok edilmesini kabul etmiyoruz ve etmeyeceğiz de. Sadece halk değil, doğa da tarih de bunun hesabını soracaktır. Bu sömürü zihniyetine karşı her alanda direnişimizi yükselteceğiz. Sevgili Gültan Kışanak’ın dediği gibi: “Biz bu topraklarda bin yıllardan beri varız, köklerimiz o kayaların, o taşların, Cudi’nin, Gabar’ın, Ağrı’nın, Munzur’un ta en derinliklerindedir; buradayız, tarihten beri varız, bundan sonra da var olacağız.” (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

16’ncı madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 366 sıra sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesindeki “hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür” ibaresinin “hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burhanettin Bulut

Orhan Sümer

Faruk Sarıaslan

Adana

Adana

Neşehir

Cengiz Gökçel

Mersin

Vecdi Gündoğdu

Kırklareli

Murat Bakan

İzmir

Hüseyin Yıldız

Aydın

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Zeki Hakan Sıdali

Mersin

Fahrettin Yokuş

Konya

Hayrettin Nuhoglu

İstanbul

Dursun Ataş

Kayseri

Ayhan Altıntaş

Ankara

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ SERMET ATAY (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında ilk konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Dün ben bu kürsüden bir konuşma yaptım. Konuşmam İçişleri Bakanı Soylu'nun çok canını yakmış, incitmiş arkadaşı; çok bozulmuş konuşmaya. “Nereden biliyorsunuz?” diyeceksiniz; tüm trol ordularını salmış böyle Twitter'dan. Onun belli siteleri var, bu siteler AK PARTİ'nin siteleri değil arkadaşlar. Bunlar Süleyman Soylu'ya karşıt olan herkese saldıran yani sizin içinizden bir milletvekili de eleştirse ona da saldıracak siteler. Motto haber midir, otto haber midir, yok genel haber midir... Kim finanse ediyor bunları, arkasında kim var? Bu internette bize saldıran trol orduları devletin kesesinden mi besleniyor? Hani, o 1 milyon taşeronla beraber alınan 500 devlet memuru mu bize, milletvekillerine saldırıyor; bilmiyorum ama değerli arkadaşlar, bir siyasetçi onurlu, şerefli, haysiyetli, genel ahlak kurallarından şu kadarlık nasibini almış bir siyasetçi, kürsüden konuşur bizim gibi, kürsüden konuşur. Çıkar televizyon kanalında söyleyecek bir şeyi varsa yüz yüze söyler, öyle trol ordularını falan salmaz üstüne.

Ben, benimle ilgili “tweet” atıyor diye Bakan Yardımcısı Mehmet Ersoy'u eleştiriyordum, şu an hiç eleştirmiyorum, çok efendi bir Bakan Yardımcımız. Hatta onun için üzülüyorum; Allah, kimseyi Süleyman Soylu'nun bakan yardımcısı olmakla sınamasın. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, Polis Akademisiyle ilgili kanunu konuşuyoruz. Şimdi, ben dün de söyledim bununla ilgili fikirlerimi. Ya, Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle kurulmuş bir okuldan bahsediyoruz. On binlerce mezun vermiş bu okul. Bu okuldan mezun olan polisler, polis müdürleri; bu tarihe kadar yani 2015'e kadar, bu okul kapatılana kadar uyuşturucuyla mücadele etmiş, terörle mücadele etmiş, organize suçla mücadele etmiş, hırsızla, uğursuzla, kaçakçıyla mücadele etmiş; çok değerli polis müdürleri var içinde.

Bu 2017 yılında, şu anki Polis Akademisi Başkanı olan Yılmaz Çolak denilen şahsiyet çıkıyor diyor ki: “Buradan yetişen polis amirleri bakkala gidip ekmek alamaz çünkü hayatında ihtiyaç duymamış.” Yani o okuldan mezun olan, bir kısmı da şu an emniyet genel müdür yardımcısı olan, emniyet müdürü olan polislerin hepsini bir kaba sokuyor, o insanları incitiyor, o insanları rencide ediyor ama Allah

büyük, insanı pislettiği testiden su içmek zorunda bırakır. O kendi kurduğu POMEM yetmiyor, şimdi tekrar aynı sistemi kurmak için, bu kanun teklifinin arkasında o Yılmaz Çolak denilen arkadaş var. Yani dünya yaptığınız her şeyi, hatayı sınıyor ama ben şunu söylüyorum Yılmaz Çolak'a, İçişleri Bakanına, Mehmet Ersoy'a, bu kanunu buraya hazırlayıp getiren Kemal Çelik'e...

Yani Kemal Çelik, sen Emniyet Genel Müdürlüğü yaptın ya; bu POMEM'in de arkasında sen vardın, şimdi bu kanun teklifini de sen getiriyorsun. Hangisi doğru, hangisi doğru? Eğer o doğruysa bugün bunu niye değiştiriyorsunuz? Emniyet teşkilatı sizin yapboz tahtanız mı? Ve burada açıklaması da var; makale yazıyor bununla ilgili, Polis Akademisinden yetişen polislerle ilgili, diyor ki: "Eklemek dahi bilmeyen polis amirleri yetiştirilmesi söz konusu olmuştur." Bunu da burada Meclis tutanaklarına geçiriyorum; yarın konuşuruz değerli arkadaşlar.

Şimdi, bu kara para mevzuu var, bir de onunla ilgili düşüncemizi ifade edelim. Sayın Genel Başkanımız bir grup konuşmasında dedi ki: "Cari açık kara parayla kapatılıyor." Bunun üzerine Emniyet Genel Müdürlüğüne, Jandarma Genel Komutanlığına şikâyet ettirildi. Yani devlet terbiyesine, devlet adabına uymayan bir şey. Neymiş? Süleyman Soylu'ya yapılan bu siyasal eleştiri, Emniyet Genel Müdürlüğüne, Jandarma Genel Komutanlığına yapılmıştı!

Şimdi, ben size fotoğrafı çizeyim. Sen 2 defa varlık barışı çıkarmışsın; hâlâ o varlık barışıyla yurt dışından gelen para, hesabı sorulmadan mart ayına kadar yüzde 1 vergiyle Türkiye devletine giriyor mu? Giriyor. Sen dünyadaki vergi cennetlerini açıklamamışsın, o yüzden, o vergi cennetlerine giden paradan kurumlar vergisi alamıyorsun; oldu mu iki?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT BAKAN (Devamla) – Üç; sen 28,3 milyar dolar cari açığı kapatacak... Sekiz ayda 28,3 milyar dolar net hata ve noksan para girmiş Türkiye'ye, kaynağı belli olmayan para. Ve son olarak, Türkiye'nin kurucusu olduğu, kurucu 21 ülkeden biri olduğu Mali Eylem Görev Gücü, senin döneminde Türkiye'yi 2 defa gri listeye almış! Ya, bundan daha fazla ispat mı olur? Hazine ve Maliye Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı, Ticaret Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı; biz bunun arkasındaki siyasi iktidarı sorguluyoruz. Süleyman Soylu, senin Emniyet Genel Müdürlüğüne, Jandarma Genel Komutanlığına sahip çıkmama gerek yok, onlara biz sahip çıkarız, biz; biz sahip çıktık. (CHP sıralarından alkışlar)

Polis, beni arıyor teşekkür etmek için, soruyorum "Hangi polis aradı?" diye, "Bir garip polis memuru dedi." dersiniz." diyor. Polis memuru garip değil, arkasında biz varız, polis memuru sahipsiz değil.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında diğer konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çağırdınız efendim, kürsüye çağırdınız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Buyursunlar, ben sonra konuşurum.

BAŞKAN – Tabii.

Ayhan Bey, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 366 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de 320 bin civarındaki Emniyet mensubumuz meslekten kaynaklanan pek çok sorunla karşılaşmaktadır. Bu kanun teklifinde, ülkemizin her köşesinde, ailesinden uzakta, gece gündüz fedakârca çalışan, güven ve huzurun teminatı Türk polis teşkilatımızla ilgili çözümler olsun isterdik ancak maalesef ki bu konuda herhangi bir ilerleme göremiyoruz. Siz, polislerimiz için olumlu adımlar atmadıkça maalesef her şey onlar için daha da kötüye gidiyor. Polislerimiz, görevlerinin getirdiği zorlukların yanında, mali ve özlük hakları, mesai şartları, çalışma ortamı, terfi, tayin, mobbing gibi birçok zorlukla da mücadele etmek zorunda kalıyor. Diğer kamu görevlileri ile polislerin haftalık çalışma saatlerine bir baktığımızda arada resmen bir uçurum olduğunu göreceksiniz; ayrıca, polisler çalıştıkları fazla saatlerin karşılığını da alamıyorlar. Buna ilave olarak bir de belirsiz çalışma saatleri, izinsiz ve yorgun mesailer birbirini takip ediyor. İçişleri Bakanlığı, personelin 12/24 çalışma esasına göre değil, artık 8/24 veya 12/36 esasına göre çalışması gerektiğine dair bir genelge yayımlamıştı ancak aradan iki yıl geçmesine rağmen hâlâ bu sisteme devam eden merkezler olduğunu görüyoruz. Buna gerekçe olarak çeşitli sebepler gösteriliyor; mesela “Görülen lüzum üzerine” denilerek polislerin çalışma saatlerinin sürekli değiştirilmesi söz konusu olabiliyor.

Değerli arkadaşlar, kanun, yönetmelik, genelge çıkarmak tek başına yetmez, takip etmek de önem arz etmektedir. Polislerimizin yaşadıkları sorunlar maalesef bunlarla sınırlı değil; görevle alakası olmayan emirler, siyasi baskılar, keyfi tayinler, yer değiştirmeler, sürgünler, amirlerin hakkaniyetsiz tavırları gibi zorluklarla da karşılaşılıyorlar. Tüm bu yaşananlar polislerimizin şevk ve heyecanlarını doğrudan etkiliyor.

Bu rakamları üzülerek paylaşıyorum ancak maalesef bu, hayatımızın bir gerçeği hâline geldi: 2016 yılında 61 polisimiz, 2017’de 52 polisimiz, 2018’de 41 polisimiz, 2019’da 48 polisimiz, 2020’de 36 polisimiz intihar etti; maalesef 2022’de de bu rakam artarak 108’e çıktı. Toplumda intihar oranı yüz binde 4,1 iken ülkemizde polisler arasında intihar oranı yüz binde 17’yle korkunç bir seviyededir. Bir başka deyişle, ülkemizde yıllık yaklaşık 3 bin intihar vakası oluyor. Bu sayı 2 katına çıkarsa tedirgin oluruz ama 4 katına çıkarsa iyice panik oluruz. Polisler arasında intihar oranı maalesef bu mertebede; üzücü olan ise yöneticilerin bu sayılardan etkilenmemiş olmaları.

İYİ Parti olarak 6 Ekim 2022 tarihinde bir araştırma önergesi vermiştik; amacımız, polislerimizin içinde buldukları mevcut sorunların tespit edilmesi ve bütün şeffaflığıyla ortaya çıkarılmasıydı. “Hepimizi derinden yaralayan polis sorunlarının önlenmesine yönelik çözüm yöntemlerini ortak akılla, hep birlikte geliştirelim.” demiştik fakat bu araştırma önergemiz reddedildi. Siz bu büyük sorunu her ne kadar görmezden gelmeye çalışsanız da intihar vakalarını polislerin ruhsal sorunlarına, ekonomik ya da ailevi durumlarına bağlamak kolaycılığına kaçsanız da bu intiharların altındaki gerçek sebeplere çözüm bulmadıkça maalesef polislerimiz için gerçekten önemli bir adım atmış olmayacaksınız.

Az önce de belirttiğim gibi, polislerimizin sorunları gün geçtikçe artıyor. Örneğin, haftada kırk saat çalışması gereken polisleri ağır şartlar altında altmış saatten fazla çalıştırıyoruz. Polislerimiz bizden çok bir şey istemiyorlar; çalışma şartlarının iyileştirilmesini istiyorlar yani insani şartlar altında çalışmak istiyorlar. Siyasi baskılar altında yönlendirmelerle görev yapamaz durumda olmak değil, kanunda, yönetmelikte belirtilen görevlerini yerine getirmek istiyorlar.

Değerli arkadaşlar, yıllardır yıpranan Emniyet teşkilatına bu kanun teklifiyle bir iyilik yaparak polislerimizin özlük ve mali haklarını verip çalışma koşullarını iyileştirmenizi beklerdik ama maalesef olmadı. Polislerimizin hak ettikleri iyi şartları sağlayacak kanun teklifleriyle gelmenizi bekliyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın 366 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'nı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Doğrusu, günün sonuna gelirken bir gerginlik de oluşturmak istemiyorum ama fakat Sayın Bakan'ın konuşmasını dinlerken... Şimdi, Sayın Bakan Yardımcımız burada, kendileri de biliyorlar ki İç Tüzük'e göre burada konuşma imkânına sahip değil. Ona dönerek kendi göreviyle ilgili, ifa ettiği görevle alakalı olarak söylediği cümle gerçekten çok rahatsız edici. Ben, Sayın Bakan Yardımcım adına şunu ifade etmek istiyorum: Bu ülkede bakan olmak çok onurlu bir iştir; bakan yardımcısı olmak, milletvekili olmak çok onurlu görevlerdir. Ben, Sayın Bakan Yardımcımızın -daha evvel milletvekilliği de yapan bir kişi olarak- onurla, işini çok severek, Bakanımızı çok severek, saygı duyarak işini yaptığını bilen bir insan olarak bunu burada ifade etmek istiyorum. Bunun kararını verecek olan da muhakkak ki kendisidir, Sayın Bakandır ve Sayın Cumhurbaşkanımızdır. Bu şekilde şahsi bir mesele olarak bunu ifade etmek, her şeyden evvel nezaket kurallarına fevkalade aykırı bir durumdur diye düşünüyorum.

Bir diğer şey...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir saniyenizi rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT BAKAN (İzmir) – Özlem Hanım, bakanlığın onurlu bir iş olduğunu Süleyman Soylu'ya hatırlatın lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir saniye, bir saniye rica ediyorum ben.

MURAT BAKAN (İzmir) – Bakanlığın onurlu bir iş olduğunu Süleyman Soylu'ya hatırlatın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Bakan, siz nezaket sahibi insansınız, konuşmamı bitirmeme müsaade etmenizi rica ediyorum.

Bir diğer ifade, dediniz ki: “Beni arayan polis memuru kapatırken ifadesinde ‘Bir garip polis memuru olarak bilmenizi isterim.’ dedi.” Bu, Anadolu’da bir ifadedir. “Bir garip” derken şunu anlatıyor, diyor ki: “Benim adım önemli değil, önemli olan benim size anlattığım meseledir. Bu meselenin çözülmesini ben sizden rica ediyorum adımdan bağımsız olarak.” Buradan polislerin garipliği zinhar çıkamaz, bir defa Türkçe olarak da çıkamaz. Buradan anlaşılacak şey, adımı bir tarafa bırakın, önemli olan...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Korktuğu için...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Öyle bir korku yok, sizde varsa bilemem, Türk polisinde korku görmedim ben şu ana kadar; askerinde de polisinde de yok.

Ve nihayetinde şunu ifade etmek istiyorum. Bugün yaptığımız konuşmalar dahi -diğerlerini bir kenara bırakalım- şu ana kadar bu Mecliste polisimize, askerimize...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Son cümlem, bitiriyorum Sayın Başkanım.

Şu ana kadar yaptığımız bütün konuşmaların tamamı, özellikle bu konuya münhasır olarak yaptığımız konuşmaların tamamı memleketteki polisimize, askerimize sahip çıkmak adınadır; her 2

Bakanımız da hem İçişleri Bakanımız hem Millî Savunma Bakanımız bütün gayretiyle çalışmalarını bunun üzerine oluşturmaktadırlar. Bunun hassaten altını çizmek isterim.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul emeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Altay, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Programınızı bitirmek üzereyken bir polemik olsun istemezdim ama Sayın Zengin nezaket konusunda bu Mecliste hepimizden çok daha hassas bir mevkidaşımdır. Biraz önce istemeyerek kendisine “Sen” diye hitap ettiğim için neredeyse ortalığı yıkacaktı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Haksız mıyım?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Haklısınız tabii, çok haklısınız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Peki, Sayın Zengin, Bakan bile olsa -çünkü orta yerdeki Anayasa'yı iyi irdelerseniz tek adam yönetimi, rejimi olduğunu siz de bilirsiniz; Bakanlar Kurulu yok, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi var- atanmış -statüsü ne olursa olsun- bir kimsenin Türkiye Büyük Millet Meclisine gelip seçilmişlere hakaret etmesini, hadsizlik yapmasını zımnen de olsa savunuyor olmanızı size yakıştıramadım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bunun konuyla alakası ne?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, siz dediniz “İçişleri Bakanı da Millî Savunma Bakanı da şöyle iyidir, böyle iyidir.” diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Arkadaşımız söylüyor.

Lütfen, rica ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Millî Savunma Bakanının dün zikrettiği, benim ağzıma alamayacağım ifade sizin için size helal olsun diyorum, başka da bir şey söylemiyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, bu tartışmanın bir sonu yok yani burada yapılan bu konuşma Sayın Bakan'ın kürsüden yaptığı konuşmaya cevaptır. Benim kendisinden beklediğim şey, eğer Bakan Yardımcımızın konuşma imkânı varsa söylersiniz.

BAŞKAN – Zapta geçti zaten.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama şu anda bulunduğu yerde konuşamayacak bir insana bunu söylemek olabilecek bir tavır değil. Nezaketsizlik olur.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ayrıca, Sayın Bakan, Murat Bakan, benim de hemşehrim olan Sayın Mehmet Ersoy’un şahsına yönelik hiçbir şey söylemedi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Daha ne söyleyecek?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Dedi ki: “Süleyman Soylu gibi bir İçişleri Bakanının yardımcısı olduğu için onun adına ona üzülüyorum.” dedi, diyebilir efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Niçin?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Görüş ve kanaatidir!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Söyleyemez.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Görüş ve kanaatidir ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Biz de söyleyemez diyoruz o zaman.

VII- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366) (Devam)

BAŞKAN – 16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) DUYURULAR

1.- Başkanlıkça, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin Genel Kurul görüşülme takvimine ilişkin Danışma Kurulu önerisinin bugün kabul edildiğine; Bütçe Kanunu Teklifi ile Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin Genel Kuruldaki görüşme programının Türkiye Büyük Millet Meclisi internet sayfasında yayımlanacağına ve bastırılarak üyelere dağıtılacağına; bütçe üzerinde şahıslar adına söz almak isteyen üyelerin söz kayıt işlemlerinin 28 Kasım 2022 Pazartesi günü 12.00 ile 12.30 saatleri arasında Büyük Grup Toplantı Salonu’nda Başkanlık Divanı Kâtip Üyelerince yapılacağına; söz kaydını her üyenin bizzat yaptırması gerektiğine, başkası adına söz kaydı yapılmayacağına, belirtilen saatlerden sonra söz kayıtlarının Kanunlar ve Kararlar Başkanlığına yapılacağına ilişkin duyurusu

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bugün kabul edilen Danışma Kurulu önerisi doğrultusunda bütçe görüşmelerine ilişkin Başkanlığın bir duyurusu vardır.

Sayın milletvekilleri, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin Genel Kurul görüşülme takvimine ilişkin Danışma Kurulu önerisi bugün kabul edilmiştir. Bütçe Kanunu Teklifi ile Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin Genel Kuruldaki görüşme programı Türkiye Büyük Millet Meclisi internet sayfasında yayımlanacak ve bastırılarak sayın üyelerimize dağıtılacaktır.

Bütçe üzerinde şahıslar adına söz almak isteyen sayın üyelerin söz kayıt işlemleri 28 Kasım 2022 Pazartesi günü 12.00 ile 12.30 saatleri arasında büyük grup toplantı salonunda Başkanlık Divanı Kâtip Üyelerince yapılacaktır. Söz kaydını her üyenin bizzat yaptırması gerekmektedir, başkası adına söz kaydı yapılmayacaktır. Belirtilen saatlerden sonra söz kayıtları Kanunlar ve Kararlar Başkanlığınca yapılacaktır.

Sayın üyelerin bilgilerine sunulur.

VII- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- *Bursa Milletvekili Osman Mesten ve 66 Milletvekilinin Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4672) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 365)*

BAŞKAN – 2'nci sırada yer alan, 365 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, 127 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- *Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 127)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 24 Kasım 2022 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.05

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 6

24'ÜNCÜ BİRLEŞİM
23 KASIM 2022 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 23, 24, 29 ve 30 Kasım 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 23, 24, 29 ve 30 Kasım 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00’e kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 04.10.2022 tarihli 2’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 365 ve 366 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

365 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 6 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 7 ila 11 inci maddelerden oluşması;

366 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 8 inci maddelerden, ikinci bölümünün 9 ila 16 ncı maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 10.11.2022 tarihli 19’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Plan ve Bütçe Komisyonu

23.11.2022 Çarşamba - Saat:10.00

24.11.2022 Perşembe - Saat:10.00

25.11.2022 Cuma - Saat:10.00

*Amasra Maden Kazasını Araştırma Komisyonu

23.11.2022 Çarşamba - Saat: 14.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

24'ÜNCÜ BİRLEŞİM

23 KASIM 2022 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

---

3 – SEÇİM

* * *

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 366) Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.11.2022) (*) (**)

2.- (S. Sayısı: 365) Bursa Milletvekili Osman Mesten ve 66 Milletvekilinin Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4672) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.11.2022) (**)

3.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

4.- (S. Sayısı: 313) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

5.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

6.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

8.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

10.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğü'nün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

12.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

13.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

15.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

26.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

27.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

28.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

29.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

30.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

31.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

32.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

33.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

34.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

37.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

38.- (S. Sayısı: 326) 2021 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/9) (Dağıtma tarihi: 13.04.2022)

39.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişiklikler ve İlevelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

40.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İleveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

41.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

42.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

43.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

44.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

45.- (S. Sayısı: 347) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

46.- (S. Sayısı: 348) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

47.- (S. Sayısı: 349) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1584) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

48.- (S. Sayısı: 350) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4293) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

49.- (S. Sayısı: 351) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/912) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

50.- (S. Sayısı: 352) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1368) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

51.- (S. Sayısı: 353) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1422) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

52.- (S. Sayısı: 354) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1693) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

53.- (S. Sayısı: 355) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1965) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

54.- (S. Sayısı: 356) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Guadalajara Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2400) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

55.- (S. Sayısı: 357) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Avrupa Haberleşme Ofisi (ECO) Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

56.- (S. Sayısı: 358) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Hükümetlerarası Kuru Limanlar Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3540) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

---

7 - KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

57.- (S. Sayısı: 359) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

58.- (S. Sayısı: 360) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2818) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

TBMM Basımevi/2022